

UNGARISCH

ÉLETEM VÁROSA

GRAZ

Új vagyok Grazban

Útmutató újonnan érkezők számára

IMPRESSZUM

MÉDIATULAJDONOS ÉS KIADÓ:

Graz Városának Magisztrátusi Igazgatósága (Stadt Graz, Magistratdirektion)
az Oktatási és Integrációs Ügyosztály Integrációs Szakcsoportjával
(Abteilung für Bildung und Integration, Integrationsreferat), Keesgasse 6,
Erdgeschoß (földszint), 8011 Graz együttműködve.

☎ +43 316 872-7481

@ integrationsreferat@stadt.graz.at
graz.at/integration
graz.at/menschenrechte

PROJEKTVEZETÉS:

Oktatási és Integrációs Ügyosztály (Abteilung für Bildung und Integration)

FOTÓK:

Stadt Graz/Foto Fischer (1) | iStockphoto (16) |
Graz Tourismus (7) | Joel Kernasenko (4) | Lupi Spuma (4)
Robert Frankl (1) | Jasmin Schuller (1)

TERVEZTE ÉS KÉSZÍTETTE:

achtzigzehn – Agentur für Marketing und Vertrieb GmbH
Andreas-Hofer-Platz 15, 8010 Graz | holding-graz.at

NYOMTATÁS:

Universitätsdruckerei Klampfer GmbH
Barbara-Klampfer-Straße 347, A-8181 St. Ruprecht/Raab
klampfer-druck.at

FORDÍTÁS:

[HOISS]

7. kiadás, 2018, graz.at

TARTALOM

I	Köszöntő Új vagyok Grazban Capito alkalmazás	6 9 10
II	Lakhatás, energia és környezetvédelem Költözési ellenőrző lista	20 26
III	Munkavállalás	28
IV	Közlekedés	36
V	Élethelyzetek és szociális viszonyok	40
VI	Gyermekek és fiatalok	48
VII	Oktatás	58
VIII	Egészségügy	66
IX	Integráció és migráció Tiszteletbeli kötelezettség	70 78
X	Azonos bánásmód és közreműködés	80
XI	Művészet és kultúra Sport és pihenés	90 94
XII	Idősebb polgárok	96
XIII	Sürgősségi esetek és válsághelyzetek	100
XIV	Amit még tudnia kell Címjegyzék	104 108

Foto: Graz Tourismus © Harry Schiffer

ÜDVÖZÖLJÜK GRAZBAN

Örömmre szolgál, hogy Grazot tette életvitelének központjává! Graz egy a világgal szemben nyitott oktatási és kulturális város, ahol összesen 160 nemzet polgára él. Grazban több mint 40.000 fiatal jár iskolába, a négy egyetemen és két főiskolán pedig több mint 55.000 hallgató szerez felsőfokú képzést. Grazban a kultúra valamennyi ága számára hatalmas tér áll rendelkezésre. Gyakorlatilag az egész belváros, valamint az Eggenberg kastély is az UNESCO kulturális világörökség részévé vált. Nemzetközi építészeti megoldásaink is

hozzájárultak ahhoz, hogy Graz 2011 áprilisa óta az UNESCO „City of Design” címét viseli. Az innováció és a kreativitás szintén városunk különös ismertetőjegye! Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy valamennyi itt élő polgár tapasztalatait, ötleteit és látásmódját behozhassa városunkba, és végül elkötelezze magát mindannyiunk jóléte mellett. Polgármesterként azt kívánom, hogy Graz Ausztria legjobb életminőségű városa maradjon. Ehhez elsősorban a város polgárainak békés együttélése szükséges. Graz ezért egyben az ENSZ emberi jogi

városa is, és rendkívüli módon szorgalmazza a vallások közti párbeszédet, adott esetben Vallásközi Tanácsadó Testület (Interreligiöser Beirat) segítségével, melyben valamennyi államilag elismert vallás és felekezet képviselteti magát. Kérem, Ön is a kezdetektől fogva keresse a párbeszéd lehetőségét környezetében, lakó- és munkahelyén egyaránt! A témával kapcsolatban mi lezseren azt mondjuk: „Beszéd közben találunk egymásra az emberek.” Ez az „Új vagyok Grazban” („Neu in Graz”) csomag városunkra vonatkozóan fontos in-

formációkat tartalmaz, melyek segítségével már a kezdetektől fogva könnyen eligazodhat nálunk. Szívvel kívánom, hogy leljen barátokra városunkban, „verjen gyökeret” nálunk, végül pedig azt kívánom, hogy érezze otthon magát Grazban!

Az Ön polgármestere
Mag. Siegfried Nagl

Foto: Graz Tourismus © Harry Schiffer

KEDVES ÚJ GRAZI POLGÁR!

A jó házigazda vendégeit bevezeti a számukra új, szokatlan környezetbe, iránymutatást ad, megismerteti őket a házi szabályokkal, és persze a látványosságokkal, nevezetességekkel is.

Ha nem is tudunk minden újonnan érkezőt személyesen bevezetni új lakókörnyezetébe, szeretnénk legalább egy városnézési utalvánnyal segítséget nyújtani Graz megismerésének első lépéseiben. „Új vagyok Grazban” csomagunk egyéb tartalmainak célja szintén az, hogy segítsünk Önnek a stájer tartományi főváros megismerésében. Majd meglátja, hogy Graz városa elsőrendű infrastruktúrával rendelkezik, és méltán tartják kiváló életminőségű városnak. A városvezetés részéről szintén hozzá kívánunk járulni ehhez, és folyamatosan törekszünk szolgáltatásaink javítására. Ehhez már több-

ször elnyertük az Osztrák Közigazgatási Díjat (Österreichischer Verwaltungspreis) és számos más kitüntetést is kaptunk. Remélem, hogy mindig meg fogunk felelni ennek, és azt is, hogy a grazi városvezetéssel történő kapcsolata során szintén pozitív benyomást keltünk majd Önben. Mindenekelőtt azonban azt kívánom, hogy egyszerűen érezze jól magát Grazban, és legyen alkalma városunk számos csodás oldalának felfedezésére, akkor talán a Mura folyó két partján elhelyezkedő nagyváros sem csupán lakhelye, hanem új otthona is lesz egyben.

Az Ön magisztrátusi igazgatója,
Mag. Martin Haidvogl

ÚJ VAGYOK GRAZBAN

KEDVES ÚJ GRAZI POLGÁR!

Ön éppen most jelentette be Grazba új állandó lakhelyét, és megkapta ezt az „Új vagyok Grazban” („Neu in Graz”) csomagot. A csomag tartalmával és a benne foglalt információkkal szeretnénk egy kicsit megkönnyíteni a stájer tartományi főváros megszokásának első időszakát.

AZ „ÚJ VAGYOK GRAZBAN” („NEU IN GRAZ”) CSOMAGBAN AZ ALÁBBIKAT TALÁLJA

- „Új vagyok Grazban” („Neu in Graz”) – prospektus, amely azokat a legfontosabb információkat tartalmazza, amelyeket a grazi élettel kapcsolatban feltétlenül tudnia kell,
- az olyan témákkal, mint a „Mülltrennung”, azaz a „Szelektív hulladékgyűjtés és kezelés” kapcsolatos, fontos információkat tartalmazó iratgyűjtő,
- egy grazi, idegenvezető kíséretében folytatott városnézésre jogosító utalvány,
- város térkép,
- egy golyóstoll,
- egy pendrive, amelyen két Grazról szóló imázs-film, és az „Új vagyok Grazban” prospektus anyagát találja, így a prospektust számítógépére is feltöltheti.

Az „Új vagyok Grazban” prospektusban a segítő jellegű információkat a „Munkavállalástól” a „Lakhatásig” 14 fejezetre osztottuk. Az egyes fejezetekben saját információs mezőkben találja az említett hatóságok, hivatalok,

egyesületek, stb. elérhetőségi adatait. Ezek az adatok részben a szövegben is előfordulnak – de még mindig jobb, ha ezeket kétszer megtalálja, mintha egyáltalán nem szerepelnének. Néhány információ két vagy több fejezethez is tartozhat, de részletesen csak egy fejezetben taglaljuk, erre a „Megjegyzés”-sel („Hinweis”) hívjuk fel figyelmét. Az „Információ” („Information”) címszó alatt további hasznos internet-címek találhatóak, a függelékben pedig valamennyi címet és elérhetőségi adatot áttekinthető módon, egy várostérképpel együtt foglaltuk össze az Ön számára.

Reméljük, hogy az „Új vagyok Grazban” csomag segítségével lesz, és sikeres, boldog életet kívánunk csodaszép városunkban! A teljesség igénye nélkül: Kérjük, hogy panaszainkkal, javítási javaslatokkal, és különösen dicsőreteikkel szíveskedjenek Graz Városának Integrációs Szakcsoportjához (Integrationsreferat der Stadt Graz) fordulni.

Törekedünk az általunk közölt információk aktuális voltára, mivel azonban a törvények, illetékek, kapcsolattartási adatok, nyitvatartási/ügyfélfogadási idők stb. gyakran változnak, kérjük, előzetesen tájékozódjon az interneten, illetve telefonáljon.

☎ + 43 316 872-7481

@ integrationsreferat@stadt.graz.at

Az Integrációs Ügyosztály csapata

Foto: iStockphoto © PeopleImages

CAPITO ALKALMAZÁS

KÖNNYEN ÉRTHETŐ INFORMÁCIÓ ÚJ GRÁZI LAKOSOKNAK

Azt szeretnénk, ha azok az emberek, akik újonnan költöztek Grazba, a lehető leggyorsabban jól éreznék itt magukat, és el tudjanak igazodni.

Ebben segítenek a rövid és áttekinthető információk az új lakóhelyükről.

Leginkább az olyan embereknek ideálisak a konkrét információk könnyen érthető német nyelven, akik még nem beszélnek olyan jól németül. Általános törekvésünk a grazi önkormányzatban, hogy minden grazi lakos lehetőleg akadálymentesen kapjon információkat. Mert a polgárok elégedettsége nagyon fontos számunkra.

INFORMÁCIÓK OKOSTELEFONON

Ezért a brosúrát most először és a capito Graz-cal közösen könnyen érthető nyelven fogalmaztuk meg. Ezenkívül az információk a capito alkalmazással közvetlenül az okostelefonján és különböző nyelvi szinteken állnak rendelkezésére. A nyelvi szintek egy nagyon könnyen érthető nyelvezetnek (A1) és könnyen érthető nyelvezetnek (A2) felelnek meg.

A tartalomjegyzékben, valamint minden egyes fejezetben capito QR kódok vannak megadva. Ha a capito alkalmazással szkenneli ezeket a QR kódokat, akkor közvetlenül a könnyen érthető verziókat éri el. Az alkalmazás a következőket is tartalmazza: egy angol fordítást és egy felolvasó funkciót.

HOGYAN TUDOM LETÖLTENI A CAPITO ALKALMAZÁST A MOBILTELEFONOMRA?

A capito alkalmazás ingyenesen rendelkezésre áll az App Store és a Google Play áruházban.

1. Nyissa meg az App Store és a Google Play áruházat
2. A keresőmezőbe írja be: capito
3. Válassza ki a következőt: „capito – könnyen olvasható”
4. Kattintson a „Telepítésre”.
5. Amikor letöltötte az alkalmazást, a mobiltelefonján megjelenik a capito alkalmazás szimbóluma.
6. A megnyitáshoz érintse meg a szimbólumot. A capito alkalmazás mutatja Önnek, hogyan megy tovább.

INFORMÁCIÓK SZÁMÍTÓGÉPEN

A könnyen érthető információk természetesen nemcsak okostelefonon, hanem számítógépen is rendelkezésre állnak.

i Információ

capito Graz
Heinrichstraße 145
8010 Graz

@ office@capito.eu
capito.eu

A könnyen érthető információkat itt találja:
@ graz.at/neuingraz

Foto: Joel Kernsenko

ÚJ VAGYOK GRAZBAN

Graz Steiermark (Stájerország) tartomány fővárosa és egyben Ausztria második legnagyobb városa. 286.686 (2017.01.01-ei adat szerint állandó lakhelyű) lakója összesen 160 országból érkezett. Az első lakók mintegy 5.000 évvel ezelőtt telepedtek le a Mura folyó és a Várhegy (Schloßberg), azaz a város szívében található meredek sziklák közötti területen.

Graz először 1128-ban került említésre. A város színei a fehér és a zöld, címerén zöld alapon ezüstös színű, álló párdruc látható. Grazot a polgármester, az önkormányzati képviselőtestület és a városi szenátus vezeti. A képviselőtestület megválasztására ötévente kerül sor.

A képviselőtestület tagjai választják meg a városi szenátus tagjait, a polgármestert és annak helyettesét.

A Főtéren (Hauptplatz) található Városháza a városvezetés székhelye. A város igazgatásügyi feladatait összesen 3.000 alkalmazottal Graz Magisztrátusa (Magistrat Graz) látja el. A lakosság áram- és vízellátása, a tömegközlekedés, a személyszállítás, a csatornahálózat, stb. tekintetében az kereken 4.000 alkalmazottat foglalkoztató Holding Graz vállalat illetékes. Graz a kultúra, a tudomány és a technika egyik központja, a szelíd mobilitás és a „rövid utak” városa.

Az óváros és az Eggenberg kastély az UNESCO kulturális világörökség részét képezi. 2003-ban Graz volt „Európa kulturális fővárosa”, 2011-ben pedig Graz elnyerte a „City of Design”, azaz a „Design városa” címet. Továbbá a város 2001 óta Európa első emberi jogi városa, valamint „Fair-Trade” (becsüle-

tes kereskedelmi) közösség, „ököváros”, és Ausztriában az „Élvezetek első fővárosa”. A városban négy egyetem, két szakfőiskola és két pedagógiai főiskola működik, Grazban több mint 55.000 hallgató folytat felsőfokú tanulmányokat.

TOVÁBBI ADATOK

A lakosság létszáma összesen:

328.276, ebből
246.121 osztrák állampolgár,
45.074 EU tagállamokból való,
37.081 nem EU tagállamokból való
(változat: 2019. 1. 1.)

Graz területe:

127,58 négyzetkilométer
(ennek 40%-a zöldterület)

Tengerszint feletti magasság:

A tengerszint felett 353 méter.

Földrajzi helyzet:

Északi szélesség 47,05 fok
Keleti hosszúság 15,22 fok

A város kerületeinek száma: 17

A Mura folyó hossza a város területén:
15,87 km

A szárazföldi úthálózat hossza:

kerek 1.200 km

A kerékpárút-hálózat hossza:

kb. 120 km

A villamoshálózat hossza:

60,15 km (2016 évi adat)

Az üzemek/vállalatok száma:

összesen 10.000 vállalat

A foglalkoztatottak száma:

összesen 172.000 fő (2013 évi adat)

Foto: Graz Tourismus © Harry Schiffer

ÚJ VAGYOK GRAZBAN

Ezen fejezetben azon fontos dolgok áttekintését találja, amelyeket Grazba érkezését követően elsőként kell elintéznie. Itt megtudhatja, hogy pl. útlevel, személyi igazolvány, állampolgársági igazolás stb. kiállítása céljából mely hivatalt kell felkeresnie. Graz városának hét szolgáltató központjában (Serviceestelle) munkatársaink számos kérdés és ügy tekintetében szívesen nyújtanak elsőként segítséget.

LAKHELYÉNEK BEJELENTÉSE

Ha Grazba költözik, három napon belül be kell

jelentenie érkezését, és – amennyiben Graz a jövőben életvitelének központja lesz – állandó lakhelyét. A törvényes bejelentési kötelezettség az Önnel együtt Grazba költöző családtagjaira is vonatkozik. Korábbi lakhelyéről (a kiköltözés előtti vagy azt követő három napon belül) ki kell jelentenie. A bejelentkezéssel együtt a régi szállásáról történő kijelentkezést is elintézheti. Amennyiben eddig ideiglenes lakcíme volt Grazban és most városunkat szeretné állandó lakhelyévé tenni, egy hónapon belül át kell jelentenie. A bejelentkezés illetékmentes. Amennyiben a törvényes beje-

lentési kötelezettségnek nem tesz eleget, azt megszegi, közigazgatási szabálysértést követ el. A be-, ki- és átjelentkezést Graz városának állampolgári szolgáltató központjaiban (BürgerInnen-Servicestelle) intézheti.

A SZOLGÁLTATÓ KÖZPONTOK (SERVICESETELLEN) EGYEBEK KÖZT AZ ALÁBBI ÜGYEKET INTÉZIK:

- Be-, ki- és átjelentkezés
- Talált és elveszett tárgyak bejelentése
- Gyermekgondozási kérelmek leadása
- A „kék zónát” és a „zöld zónát” érintő parkolási kivételekre vonatkozó engedélyek
- A kutyatartás bejelentése
- „Lebensbestätigung” Különböző igazolások kiállítása
- Mobil aláírások aktiválása

BEJELENTKEZÉSI IGAZOLÁS

Az Európai Gazdasági Térség (valamennyi EU ország, Izland, Liechtenstein és Norvégia) és Svájc polgárai vízum nélkül három hónapig maradhatnak Ausztriában. Amennyiben a tartózkodás ideje hosszabb, az Ausztriába történő beutazást követő négy hónapon belül kérelmet kell benyújtani az ún. „Anmeldebeseinigung” (bejelentkezési igazolás) kiállítására. Azok, akik öt évnél hosszabb ideig élnek Ausztriában, kérelmet nyújthatnak be az állandó ausztriai tartózkodás igazolására („Bescheinigung des Daueraufenthalts”). Az illetékes hivatal a Stájerországi Tartományi Kormányhivatal 3. Ügyosztálya (Abteilung 3 der Steiermärkischen Landesregierung).

MEGJEGYZÉS

Közelebbi információt a graz.at/servicestellen oldalon talál.

i Információ

Stájerországi Tartományi Kormányhivatal

3. Ügyosztály – Alkotmány és Belügyek

Paulustorgasse 4, 8010 Graz

☎ +43 316 877-2084

@ abteilung3@stmk.gv.at
verwaltung.steiermark.at

Servicestellen der Stadt Graz Graz város szolgáltatói helyei

Szolgáltatói hely

Andritzer Reichsstraße 38

Mo–Fr 7–13 Uhr und Mi 13–18 Uhr

Szolgáltatói hely

Bahnhofgürtel 85, 1. OG

Mo–Fr 7–13 Uhr und Di 13–18 Uhr

Szolgáltatói hely Conrad-von-Hötendorf-Straße 104 (Ostbahnhof)

Mo–Fr 7–13 Uhr und Do 13–18 Uhr

Szolgáltatói hely Kärntner Straße 411

Mo–Fr 7–13 Uhr und Do 13–18 Uhr

Szolgáltatói hely Schmiedgasse 26

Haupteingang: Portier im Amtshaus, Parterre

Mo–Fr 7–13 Uhr und Mo 13–18 Uhr

Szolgáltatói hely

St. Peter-Hauptstraße 85

Mo–Fr 7–13 Uhr und Di 13–18 Uhr

Szolgáltatói hely

Stiftingtalstraße 3, 1. OG

Mo–Fr 7–13 Uhr und Mi 13–18 Uhr

Expositor Mariatroster Straße 37

Mi 7–13 Uhr

KONTAKT

☎ +43 316 872-6666

☎ +43 316 872-6689

@ servicestelle@stadt.graz.at
graz.at/servicestellen

ÚJ VAGYOK GRAZBAN

ÚTLEVÉL KIÁLLÍTÁSA

Útlevelet Graz városának Szolgáltató Központjánál (Service-Center der Stadt Graz), az Önkormányzati Hivatalban (Amtshaus) – Schmiedgasse 26, 8011 Graz, Tel.: +43 316 872-5252 – kaphat. A kiállítás költsége 75,90 Euro, és az útlevél 10 évig érvényes. Nem kell várakoznia, ha a graz.at/reisepass internetes oldalon előre – online – lefoglalja a kívánt időpontot.

Útlevelének kiállítását azonban bármely más útlevélügyi hivatalnál is kérelmezheti. Az ügynevezett „fokozott biztonságú” útlevelet Bécsben az Osztrák Állami Nyomda (Österreichische Staatsdruckerei) nyomtatja és öt munkanapon belül küldi meg Önnek. Az útlevelet ún. RbS levélként (fehér színű tértivevényes levél) kapja meg, amely az Ön által meghatározott személyek részére – pl. munkahelyén – is kézbesíthető. Amennyiben levelét senki nem veszi át, kap egy értesítést, a levél pedig az Ön nevére leadásra kerül a postán.

Azt, hogy milyen iratokra van szüksége, a Szolgáltató Központ (Service-Center) +43 316 872-5252 számon történő felhívásával tudhatja meg. Amennyiben útlevél kérelméhez egy állampolgársági igazolásra is szüksége van, az Anyakönyvi és Állampolgársági Ügyek Szakcsoportjánál (Referat für Personenstands- und Staatsbürgerschaftswesen) erre irányuló kérelmét is benyújthatja. Ha sürgősen új útlevélre van szüksége, két lehetőség közül választhat:

- **Expressz útlevél (Expresspass):** Három munkanapon belül történő kézbesítés, ennek költsége 100 Euro
- **Egynapos útlevél (Ein-Tages-Pass):** A kézbesítés a következő munkanapig megtörténik, ennek költsége 220 Euro.
- **Mindkét útlevél** tíz évig érvényes.
- **Ideiglenes útlevél:** Az ideiglenes útlevél a Grazi Repülőtéren (Flughafen Graz) kerül kiállításra, és csak fél évig érvényes. Figyelem: Néhány országba ideiglenes útlevéllel nem szabad beutazni!

Ausztriában a gyerekeknek, amennyiben osztrák állampolgárok, saját útlevélre van szükségük.

Az osztrák állampolgárságú gyermekek útlevelének költsége az alábbi:

- Gyermekek első útlevél-kérelme 2 éves korig: térítésmentes
- 12 éves korig: 30 Euro (az útlevél elkészítésének díja expressz útlevél esetén 45 Euro, egynapos útlevél esetén 165 Euro)
- 12 éves kor felett: 100 Euro (az útlevél elkészítésének díja expressz útlevél esetén 100 Euro, egynapos útlevél esetén 220 Euro).

SZEMÉLYI IGAZOLVÁNY KIÁLLÍTÁSA

A praktikus, kártya formátumú személyi igazolvány megkönnyíti személyazonosságunk igazolását; nem kell mindig mindenhol magunkkal vinnünk útlevelünket. Ezen kívül a

személyi igazolvány Európa 32 államában úti okmányok minősül. A személyi igazolványt is Graz Városának Szolgáltató Központjánál (Service-Center der Stadt Graz) kapja meg. A személyi igazolvány költsége 61,50 Euro, kiállításának ideje pedig két hét. A graz.at/reisepass oldalon, online tetszés szerinti időpontot foglalhat, így időt takaríthat meg, és megkímélheti magát a várakozástól.

ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IGAZOLÁS KIÁLLÍTÁSA

Az osztrák állampolgárok részére az állampolgársági igazolást az Állampolgári Hivatal Útlevél- és Okiratügyi Osztálya (BürgerInnenamt, Pass- und Urkundenservice) állítja ki. Aki Grazban szeretne állampolgársági igazolást kiállíttatni, annak állandó lakhellyel is Grazban kell rendelkeznie.

Attól függően, hogy az állampolgársági igazolást saját maga, vagy gyermeke részére kívánja kiállíttatni, és hogy állampolgárságát származása vagy adományozás útján szerezte, különböző iratokat kell magával vinnie a hivatalba.

Ezért kérjük, szíveskedjen előzetesen telefonon érdeklődni! – Tel.: +43 316 872-5185, 5187, 5188. Ezen telefonszámokon egyeztethet időpontot.

A költség 48,50 Euro, amihez még hozzá adódhat az esetlegesen szükséges egyéb iratok és fordítások költsége. Gyermekek számára – ha a kérelem a gyermek 2. életévének betöltése előtt kerül benyújtásra, és a gyermek osztrák állampolgár – az igazolás kiállítása térítésmentes (kivévelt képez az állampolgárság

megszerzését követően kért illetékköteles állampolgársági igazolás).

Amennyiben új állampolgársági igazolásával útlevelet kíván igényelni, ezt az Állampolgári Hivatal Útlevél- és Okiratügyi Osztályán (BürgerInnenamt, Pass- und Urkundenservice) rögtön el is intézheti.

SZÜLETÉSI ANYAKÖNYVI KIVONAT KIÁLLÍTÁSA

Valamennyi Grazban született gyermek részére 9,30 Euro összegű illeték megfizetése ellenében további születési anyakönyvi kivonat állítható ki. (Illetékek, 2017.01.01-ei adat)

ÁLTALÁNOS TANKÖTELEZETTSÉG

Minden, Ausztriában legalább fél évig tartózkodó gyermekre vonatkozóan általános tankötelezettség van érvényben. A tankötelezettség abban az évben kezdődik, amelyben a gyermek szeptember 1-jét megelőzően betölti hatodik életévét, és kilenc tanévig tart. A tankötelezettség az alábbi iskolák látogatásával kerül teljesítésre:

i Információ

BürgerInnenamt – Állampolgári Hivatal

Pass- und Urkundenservice –
Útlevél- és Okiratügyi Osztály

Amtshaus (Önkormányzati Hivatal)
Schmiedgasse 26, Földszint
8011 Graz

☎ +43 316 872-5252
@ pass-urkundenservice@stadt.graz.at

ÚJ VAGYOK GRAZBAN

Az első négy tanévben:

- Általános iskola (népiskola, elemi iskola)
- Az 5–8. tanévben: új típusú középiskola, általános ismereteket (műveltséget) nyújtó középiskola
- A 9. tanévben: technikum, ill. valamely (szakképző) középiskola látogatása/tanulmányok továbbfolytatása.

Szinte valamennyi iskola (térítésköteles) napi ellátást kínál.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS

Amennyiben munkát vállal, és havonta több mint 425,70 Euro (Járandóságok, 2017.01.01-ei adat) összeget keres, munkáltatójának be kell jelentenie Önt a Társadalombiztosító Intézetnél. Ezt követően egészség-, baleset- és nyugdíj-biztosítással fog rendelkezni, és valamennyi egészségügyi szolgáltatást igénybe veheti. Házastársa és gyermekei ezen biztosítással szintén biztosítottak lesznek. További információkat az „Egészségügy” fejezetben olvashat.

MEGJEGYZÉS

További információkat az „Oktatás” és a „Gyermekek és fiatalok” című fejezetekben olvashat.

LAKHATÁS / MUNKAVÁLLALÁS / EGÉSZSÉGÜGY / ÉLETHELYZETEK ÉS SZOCIÁLIS VISZONYOK

MEGJEGYZÉS

E témával kapcsolatban részletes információkat az azonos elnevezésű fejezetekben olvashat.

Információ

BürgerInnenamt – Állampolgári Hivatal

Amtshaus (Önkormányzati Hivatal)
Schmiedgasse 26/3, 8011 Graz

☎ +43 316 872 5201
@ graz.at/buergerInnenamt

Abteilung für Bildung und Integration – Oktatási és Integrációs Ügyosztály

Keesgasse 6, 8011 Graz

☎ +43 316 872 7474
@ abiservice@stadt.graz.at

NÉMET NYELVOKTATÁS

MEGJEGYZÉS

Ezzel kapcsolatban részletes információkat az „Integráció és migráció” című fejezetben olvashat.

GÉPJÁRMŰ/JOGOSÍTVÁNY

Ausztriában valamennyi gépjármű (autó, tehergépkocsi, motorkerékpár, segédmotoros kerékpár) tekintetében biztosítási kötelezettség van érvényben, tehát valamelyik biztosító intézetnél felelősségbiztosítást kell kötnie. Járműve forgalomban történő részvételének engedélyezése csak ezután történhet meg (hatósági nyilvántartásba vétel).

Az előírt díjak/illetékek megfizetését követően kapja meg a hivatalos forgalmi rendszámot

Foto: Graz Tourismus © Harry Schiffer

(rendszám táblát) és a véleményezési plakettet (a műszaki állapotot igazoló „matricát”). Biztosító intézetének munkatársa szívesen gondoskodik járművének be-, illetve átjelentéséről, majd ezt követően kiadja Önnek a rendszámot. Autóját/motorkerékpárját azonban maga is bejelentheti biztosító intézeténél vagy egy másik engedélyezési hivatalnál. A szükséges dokumentumokra vonatkozóan a helyszínen kaphat tájékoztatást. Az osztrák autópályákat csak autópálya-matricával használhatja. (Az autókлубoknál, postahivatalokban, benzinkutakon és trafikokban kapható autópálya-matricát gépkocsija szélvédőjének belső oldalán, jól

látható helyre kell felragasztani.) A matrica érvényessége 10 nap, 2 hónap vagy 1 év lehet. Ausztriában kötelező a biztonsági öv használata – az autó valamennyi utasának be kell csatolnia magát! A 14 évesnél fiatalabb gyermekeknek, akik magassága nem éri el az 1,50 métert, megfelelő gyermekrogzító rendszerben (gyermekülésben) kell ülniük.

MEGJEGYZÉS

A jogosítvánnyal kapcsolatos információkat a „Közlekedés” című fejezetben találja. A fent említett témákkal kapcsolatban bővebben a help.gv.at oldalon olvashat.

LAKHATÁS

BEJELENTÉSI/BEJELENTKEZÉSI KÖTELEZETTSÉG

Ha Ausztriába költözik, vagy Ausztria területén belül máshová költözik, lakhelyét három napon belül be kell jelentenie a hivatalnál. A bejelentési kötelezettséggel kapcsolatban további információkat az „Új vagyok Grazban” című fejezetben olvashat.

HOL ÉS HOGYAN TALÁLHAT LAKÁST?

Lakáshoz

- lakásszövetkezeteken
- ingatlanközvetítőkön
- magán bérbeadókon és eladókon keresztül juthat.

A legegyszerűbb az, ha elolvassa a napi-és heti lapok lakáshirdetéseit. Vannak speciális, kizárólag lakáshirdetéseket tartalmazó magazink is. Természetesen az interneten is számtalan lakásajánlat közül választhat.

Figyelem:

Az ingatlanközvetítők egy-egy lakás közvetítéséért jutalékot kérnek (melynek összege többnyire a havi bérleti díj kétszerese, ill. a vételár meghatározott százalékos része). A bérleti és adásvételi szerződéseket ellenőriztesse egy a törvényeket ismerő személlyel (ez a személy lehet ügyvéd, de lehet bérlői egyesület, a Munkavállalói Kamara (Arbeiterkammer), vagy akár Graz Városának Lakásinformációs Központja (Wohnungsinformationsstelle der

Stadt Graz) is).. Kérdezzen rá, hogy a lakbér mely költségeket foglalja már magában – az úgynevezett üzemeltetési költségek, mint pl. a fűtés, a szemétszállítás, a ház takarítása egy lakás összes költségét rendkívüli módon megnövelhetik. A bérleti szerződést legalább három éves időtartamra kell megkötöni, amely azonban a bérlő részéről egy év után felmondható. (Figyelem: a felmondási idő három hónap!) A bérleti szerződés közös megegyezéssel bármikor megszüntethető.

ÖNKORMÁNYZATI LAKÁS

Abban az esetben, ha a meghatározott feltételek teljesülnek, Graz Városának Lakásügyi Hivatalánál (Wohnungsamt der Stadt Graz) kérelem nyújtható be a 11.000 önkormányzati lakás egyikének kiutalására. Az említett feltételeket a graz.at oldalon találja.

Önkormányzati lakás kiutalása írásban, a kérelem-nyomtatvány kitöltésével és benyújtásával, vagy interneten keresztül kérhető. A kérelemhez dokumentumok sorát kell csatolni. A szabad lakások csekély száma miatt az azonnali lakás-felajánlás – a graz.at/wohnen oldalon, az „Önkormányzati lakás várakozási idő nélkül” („Gemeindewohnungen ohne Wartezeit”) pontban említett esetek kivételével nem lehetséges. A minimális várakozási idő 1, 2 és 3 személyes háztartások esetén 9- 12 hónap, a 4 személyes és ennél nagyobb létszámú háztartásoknak 18-24 hónapos várakozási idővel kell számolniuk.

ÖNKORMÁNYZATI LAKÁSOK ESETÉN NYÚJTOTT LAKBÉRTÁMOGATÁS

Azon önkormányzati és szövetkezeti lakások bérlői, akik tekintetében Graz Városa kiadási/kiutalási joggal rendelkezik, a bérleti díjhoz kiegészítő támogatást kaphatnak, amennyiben a lakhatási költségek a család nettó jövedelmének egy harmadát meghaladják. Ezzel kapcsolatban a graz.at/wohnen oldalon tájékozódhat.

GRAZ VÁROSÁNAK LAKÁSINFORMÁCIÓS IRODÁJA (WOIST)

A WOIST (Wohnungsinformationsstelle der Stadt Graz) a lakhatással/lakásokkal kapcsolatos kérdések elfogulatlan szolgálati irodája. Az információs iroda a lakhatással kapcsolatos ügyekben – pl. bérleti jog, lakástulajdon, támogatások, segélyek, lakáskeresés, energia –

Információ

WOIST – Wohnungsinformationsstelle der Stadt Graz – Graz Városának Lakásinformációs Irodája
Schillerplatz 4, Földszint, 8011 Graz

☎ +43 316 872-5450
📠 +43 316 872-5459
@ wohnungsinformationsstelle@stadt.graz.at

INFO POINT – Információs Pont
Schillerplatz 4, Földszint, 8011 Graz
A kérelmek és dokumentumok központi átvévi helye: Hétfő – Péntek: 7:00- 15.00 óra
Kulcsok kiadása: Hétfő – Péntek, 7:00- 13.00 óra/Az Információs Pont földszintjén
Jegykiadás a Lakásgazdálkodási Osztályon történő ügyintézéshez: kedden és pénteken 7:00-9:00 óra között, alagsor (naponta max. 60 jegy)

☎ +43 316 872-5402 vagy -5403
📠 +43 316 872-5409
@ wohnungswesen@stadt.graz.at

nyújt ingyenes tanácsadást. Kérjük, valamennyi fontos iratát hozza magával!

MEGJEGYZÉS

Ezzel kapcsolatban részletes információkat az „Integráció és migráció” című fejezetben olvashat.

Információ

Gemeindewohnungen/Wohnungsmanagement – Önkormányzati lakások/Lakásgazdálkodás
Schillerplatz 4, 3. emelet, 8011 Graz

☎ +43 316 872-5413
Önkormányzati lakások
☎ +43 316 872-5444 Korlátozásmentes önkormányzati lakások
📠 +43 316 872-5409
@ wohnungsmanagement@stadt.graz.at

Gebäudemanagement/Hausverwaltung – Épületfenntartás / Házkezelőség
Schillerplatz 4, 1. emelet, 8011 Graz

☎ +43 316 872-5432
📠 +43 316 872-5489
@ gebaedemanagement@stadt.graz.at

Schlichtungsstelle – Egyeztető Hivatal
Központi átvévi hely: Hétfő – Péntek: 7:00- 15.00 óra / Földszint, Információs pont, Egyeztető Hivatal (Schlichtungsstelle)/ 4.emelet:
Kedden és pénteken: 8.00-12.00 óra

☎ +43 316 872-5424
📠 +43 316 872-5409
@ schlichtungsstelle@stadt.graz.at

Mietzinszuzahlungsreferat – Lakbér – támogatási Ügyosztály
Központi átvévi hely: Hétfőtől péntekig: 7:00- 15.00 óra / Földszint, Információs pont, Lakbér-támogatási Ügyosztály (Mietzinszuzahlung)/4.emelet: Kedden és pénteken: 8.00-12.00 óra

☎ +43 316 872-5423
📠 +43 316 872-5409
@ mietzinszuzahlung@stadt.graz.at

i Információ

Mietervereinigung Steiermark – Stájerországi Bérleti Egyesület

Feuerbachgasse 1, 8020 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ: Hétfő–Csütörtök:
9.00–12.00 óra és 13.00–16.00 óra,
Péntek: 9.00–12.00 óra
☎ +43 50 195 43 00
@ steiermark@mietervereinigung.at
mietervereinigung.at

Csak tagoknak!
Tanácsadás csak bejelentkezéssel!

Arbeiterkammer Steiermark – Stájerországi Munkavállalói Kamara Hans-Resel-Gasse 8–14, 8020 Graz

Telefonos tanácsadás: Hétfő,
Péntek: 8.00–13.00 óra
☎ +43 5 77 99 0
@ akstmk.at

Mieterschutzverband Österreich – Ausztriai Bérleti Érdekvédelmi Szövetség

Sparbersbachgasse 61/P, 8010 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ: Hétfő: 14.30–17.00 óra,
Szerda: 14.30–19.00 óra, Péntek:
9.00–13.00 óra, Előzetes időpont-egyeztetés szükséges.
☎ +43 316 38 48 30
@ office@mieterschutz-steiermark.at
mieterschutz-steiermark.at

Kundenservice-Center Energie Graz – Energie Graz Ügyfélszolgálati Központ Andreas-Hofer-Platz 15, 8010 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ: Hétfő, kedd, szerda és péntek: 7.30–15.00 óra, Csütörtök: 7.30–18.00 óra
☎ +43 316 8057-1857
@ energie-graz.at

ÁRAM, FŰTÉS, VÍZ BEJELENTÉSE

Az áram-, földgáz- és távhőfogyasztást az Energie Graz Wasserwirtschaft vállalatnál, mégpedig az Andreas-Hofer-Platz 15. címen található Ügyfélszolgálati Központban (Kundenservice-Center) lehet be- vagy kijelenteni. A vízhálózati csatlakozás átjelentése a Holding Graz Wasserwirtschaft vállalatnál történik.

RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ BEJELENTÉSE

A rádiók és televíziók tekintetében Ausztriában díjfizetési kötelezettség van érvényben. Kérjük, készülékeit szíveskedjen bejelenteni az ORF Díjfizetési Információs Központjánál (Gebühren-Info-Service (GIS) des ORF). A bejelentési nyomtatványt a gis.at internetes oldalon találja. Bizonyos esetekben rádió-/televízió előfizetési díjmentességre van lehetőség.

i Információ

Holding Graz Wasserwirtschaft – Holding Graz – Vízgazdálkodás

Wasserwerkergasse 11, 8045 Graz
☎ +43 316 887-7272
@ wasser@holding-graz.at
holding-graz.at/wasserwirtschaft

GIS – Gebühren Info Service des ORF ORF Díjfizetési Információs Központ

☎ +43 810 00 10 80 (Ügyfélszolgálati forró drót) Hétfő – Péntek: 8.00–21.00 óra,
Szombat: 9.00–17.00 óra
@ kundenservice@gis.at
gis.at

A bejelentő nyomtatványok Graz városának szolgáltató központjaiban is elérhetőek.

Foto: iStockphoto © ah_fotobox

A parabola antenna bérelt házra történő felszerelését a házkezelőségnek engedélyeznie kell.

A JÓ EGYÜTTÉLÉS

Újnak lenni egy városban természetesen számos életstílusbeli változással járhat. Új bérelőként vagy lakástulajdonosként egyaránt alkalmazkodni kell a mindenkori ház szokásaihoz. Kérjük, vegye figyelembe, hogy a legtöbb házban házirend van érvényben (amely a lépcsőházban kifüggesztésre kerül). Kérjük, tartsa magát ezen házirendhez. Mutatkozzon be szomszédainál, amikor beköltözik – akkor is, ha még nem beszél jól németül, a ház lakói értékelni fogják ezt a gesztust. A lakásban, a kertben vagy az udvaron végzett, zajt keltő, illetve zajjal járó munkák (kalapálás, fűrészelés, fűnyírás, hangos zene) végzése hétfőtől péntekig, az este 19.00-tól reggel 7.00 óráig terjedő időszakban, szombaton 12.00-tól 15.00 óráig is, vasár- és ünnepnapokon pedig

egész nap tilos. Este 22.00 órától reggel 7.00 óráig általában éjjeli nyugalom van érvényben. Ha valamilyen ünnepséget rendez lakásában vagy az udvaron, legyen olyan kedves, és erről előzetesen tájékoztassa szomszédait. Kerülje az erkélyen történő grillezést (az erős füstképződés miatt). Kérjük, hogy a lépcsőházat ne állja el kerékpárokkal, babakocsikkal, stb. Használja a hulladékgyűjtő edényzetet, és gyűjtse szelektíven a hulladékot (erről a későbbiekben további információkat olvashat).

i Információ

„Nachbarschaftsservice Graz“ – Grazi Szomszédügyi Szolgálat Friedensbüro – Békéltető Iroda
Keesgasse 6, EG (földszint), 8010 Graz

☎ +43 316 872-2180

LAKHATÁS

KONFLIKTUSOK KEZELÉSE ÉS MEGOLDÁSA A LAKÓTELEPEKEN

A lakótelepeken felmerülő konfliktusok és viták gyors és békés rendezése érdekében a „Békéltető Iroda” Szomszadsági Szolgálatához („Friedensbüro” Nachbarschaftsservice) fordulhat. Az ajánlat a szomszadsági vita tényállásának tisztázását, a jogi tájékoztatást, a felek közötti közvetítést, valamint a konfliktus további, illetékes hivatalok felé történő közvetítését foglalja magában. Tanácsadás és támogatás terén négy közvetítő áll rendelkezésre.

Az ún. „Konflikt-Hotline”, azaz „Konfliktuskezelési forró drót” hétfőtől csütörtökig 8.00 és 15.00 óra, pénteken pedig 8.00 és 12.00 óra között érhető el a +43 316 872-2180 telefonszámon.

LAKÁSVÁLTOZTATÁSI/KÖLTÖZÉSI ELLENŐRZŐ LISTA

A következő oldalakon egy széleskörű listát állítottunk össze valamennyi hivatalos útról és eljárásról, valamint azon apróságokról, amelyeket költözéskor el kell intéznie.

ENERGIATAKARÉKOSÁG

Az áram és a fűtés esetében a takarékoság kíméli az Ön pénztárcáját! Graz városa támogatja a távhő bevezetését (részben az Ön jövedelmétől függően) és a napelemes rendszerek létesítését. Ezzel kapcsolatban a oekostadt.graz.at oldalon tájékozódhat. A „távhő” témájával kapcsolatban – különö-

sen a csatlakozási lehetőségekről az Energie Graz-tól, a energie-graz.at oldalon, vagy telefonon, a +43 316 80 57-9090 számon kaphat tájékoztatást.

HULLADÉK: A KELETKEZŐ HULLADÉK MENNYISÉGÉNEK CSÖKKENTÉSE, SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS, HELYES KEZELÉS/ MEGSEMISÍTÉS!

A hulladékgazdálkodás Ausztriában törvény által szabályozott. A keletkező hulladék mennyiségének csökkentése ebben elsődleges szerepet játszik. A hulladékok szabályszerű kezelése lényegesen hozzájárul a környezetvédelemhez és az erőforrások kíméléséhez. Graz városában a szelektív hulladékgyűjtés érdekében az alábbi hulladékgyűjtő edények kerülnek kihelyezésre:

- **Háztartási maradvány hulladék** (fekete hulladékgyűjtő edény; konyhai edények, ablaküveg, szemét, macskaa-

lom, csont, szennyezett papír, pelenka, játékok, porszívó porzsák, stb. számára)

- **Bio hulladék** (barna hulladékgyűjtő edény; zöldség és gyümölcs hulladékok, száraz élelmiszerek, szilárd ételmaradványok, virágok, növények, levágott fű, lomb, ágak, kávé- és teazacc filterrel, tojáshéj, stb. számára)
- **Papír** (piros hulladékgyűjtő edény; papír, kartondoboz, újságok, katalógusok, könyvek, iratrendezők ... számára)
- **Üveg-csomagolóanyagok** (zöld hulladékgyűjtő edény; üvegek számára – amelyek gyűjtése fehér és színes üvegre elkülönítetten történik).
- **Könnyű csomagolóanyagok** (sárga hulladékgyűjtő edény; valamennyi műanyag- és többkomponensű, textiltartalmú csomagolóanyag, kerámia, hungarocell (styropor), fa, egyszer használatos edények és evőeszközök számára) és
- **Fém csomagolóanyagok** (kék hulladékgyűjtő edény; italos dobozok, konzervdobozok, állateledeles dobozok, festékes és lakkos dobozok, fedőfóliák, stb. számára).

A problémás anyagok a Holding Graz Abfallwirtschaft (Holding Graz Hulladékgazdálkodási Vállalat) Giftmüllexpress (azaz mérgező hulladék expressz) elnevezésű mobil gyűjtőállomásain (az időpontokkal és a gyűjtőállomásokkal kapcsolatban a +43 316 872-4388 számon érdeklődhet) és a tűzoltóságnál (Zentralfeuerwache Lendplatz / Központi Tűzország, Lendplatz/, Feuerwache Dietrichsteinplatz / Tűzország, Dietrichsteinplatz/, minden héten hétfőtől péntekig, 8.00-tól 17.00 óráig, szombaton 8.00-tól

14.00 óráig) is leadható. A keletkező hulladék mennyiségének csökkentésével, elkülönítésével (szelektív gyűjtésével) és megsemmisítésével kapcsolatban Graz Városának Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Tanácsadó Irodájánál (Graz Városának Hulladék-gazdálkodási) a umwelt.graz.at. oldalon valamennyi információt megtalál. Ezen az oldalon, 19 nyelven a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos információs lap („Abfalltrennblatt”) is megtalálható.

Információ

Holding Graz Abfallwirtschaft – Holding Graz Hulladékgazdálkodási Vállalat Recyclingcenter – Újrahasznosító Központ

Bio hulladék és háztartási maradvány-hulladék gyűjtésére alkalmas edényzet igénylése/rendelése/módosítása; Hulladékgyűjtési/ szállítási/ kezelési díjak

Sturzgasse 16, 8020 Graz

☎ +43 316 887-7272

☎ +43 316 887-7117

@ holding-graz.at

NYITVATARTÁSI IDŐ:

Hétfő – Péntek: 7.00 – 17.00 óra

Szombat, vasár- és ünnepnap:

8.00 – 18.00 óra

Abfall- und Umweltberatung der Stadt Graz – Graz Városának Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Tanácsadója

Schmiedgasse 26, 8011 Graz

☎ +43 316 872-4388

@ umwelt.graz.at

Információ

Energie sparen:

Städtisches Umweltamt – Városi Környezetvédelmi Hivatal
„Energieberatung” – „Energiaügyi tanácsadás”

☎ +43 316 872-4302

@ umweltamt@stadt-graz.at
umwelt.graz.at

ELLENŐRZŐ LISTA

AMIRE LAKHELYVÁLTÁSKOR GOLDOLNIA KELL

KÖLTÖZÉS ELŐTT

- A régi bérleti szerződés határidőre történő felmondása
- Adott esetekben tisztázza az új bérlővel a lelépési díjat, és írásban igazoltassa a berendezési tárgyak átvételét!
- A mérőórák – gáz, áram, víz, fűtés mérőórák leolvasása (a régi és az új lakhelyen egyaránt!)
- A távhő-/gáz- és áramfogyasztás ki-/átjelentése a régi lakásban
- A rádió és televízió/kábelcsatlakozás ki-/átjelentése
- A telefon/internet ki-/átjelentése
- Idejében történő bejelentés az új gyermekgondozási intézménybe/iskolába/napközibe
- Az érkező postai küldemények továbbküldésének kérése
- A rendkívüli szabadság munkáltatónak történő bejelentése
- Időpont-egyeztetés a lakás átadására és átvételére (átadás-átvételi jegyzőkönyv)
- Az esetleges parkolási engedély visszaadása
- Amennyiben szükséges, tervezze meg és egyeztesse a felújítási munkákat a régi és/vagy az új lakásban!
- Amennyiben szükséges, az átköltöztetéssel bizzon meg egy költöztető vállalatot!

- Amennyiben szükséges, gondoskodjon költöztető segéderőről, szerezzen be kartondobozokat a csomagoláshoz, szervezzen szállító járművet, és rögzítse a költözés időpontját!
- A várható költözésről értesítse idejében a háztartás biztosító intézetét! (A biztosítási védelem rendszerint a költözés idejére is érvényes.)
- Amennyiben szükséges, a költöztető autó be- és kirakodásához rövid időre alakítson ki megállási tilalmi zónát!
- Adóügyi elszámolás céljából a költözés valamennyi bizonylatát (számlák, stb.) gyűjtse össze!
- Beköltözés előtt dokumentálja az új lakás állapotát (pl. átadás-átvételi jegyzőkönyv és fényképek készítése)!
- Esetleg szerezze be az önkormányzattól a nagyméretű hulladékok elszállítására/megsemmisítésére vonatkozó információkat!
- A régi lakásra vonatkozóan kérje a bérleti díj végelszámolását!
- Mondja fel a régi lakás tartós bérleti, üzemeltetési és energiaköltségeire vonatkozó tartós megbízásokat!

KÖLTÖZÉS UTÁN

- A régi lakás kulcsainak visszaadása
- Az állandó lakhely be-/ki-/átjelentése

- A névtáblát lássa el saját nevével!
- Kutyájának ki-/bejelentése
- Parkolási engedély iránti kérelem esetleges benyújtása
- Bio hulladék és háztartási maradvány-hulladék gyűjtésére alkalmas edényzet igénylése/rendelése/módosítása
- Gépjármű kijelentése és engedélyeztetése az új lakhelyen

TÁJÉKOZTATÁS A LAKCÍM VÁLTOZÁSÁRÓL

- Munkáltató vagy munkaügyi központ
- Egészségbiztosítási pénztár/Nyugdíjbiztosító intézet
- Gépjármű engedélyezési igazolás (Forgalmi engedély)
- Gépjármű biztosító
- Pénzintézetek/Biztosító vállalatok – Az új lakás adatait idejében (legkésőbb az átjelentkezéskor) jelezze háztartásának biztosító intézete felé!
- Gyermekgondozási intézmény/Iskola/Napközi otthon/Egyetem
- Adóhivatal
- Ingatlan-nyilvántartás (telekkönyv)
- Polgári szolgálat ügyében illetékes szerv
- A fegyverviselési/fegyverhasználati joggal kapcsolatos okiratok (pl. fegyvertartási engedély)

- Vallási közösség (pl. egyházi hozzájárulást kezelő hivatal/plébánia)
- Katonai hatóság (csak külföldre költözés esetén)
- Vadászati-/Halászati jegy (horgászengedély)
- Meghatalmazások
- Folyó előfizetések (pl. újságok, folyóiratok, színház)
- Orvosok
- Könyvtárak
- GIS – Az ORF Díjfizetési Információs Központja
- Egyesületek, klubok (pl. ügyfélkártya, autóklub, sportegyesület, könyvklub)
- Szociális hivatal
- Tanulmányi támogatási/segélyezési hivatal

MEGJEGYZÉS

Ez az ellenőrző lista egy az Ön költözését segítő iránymutatás, amely a teljesség igénye nélkül készült, és a help.gv.at oldalon is megtalálható.
Változat: 2017. 01. 01.

MUNKAVÁLLALÁS

Az osztrák munkaerőpiac számos törvényen alapul.

A MUNKAERŐPIACRA VONATKOZÓ LEGFONTOSABB SZABÁLYOK

KORLÁTLAN MUNKAERŐIACI HOZZÁFÉRÉSEL RENDELKEZIK

- minden osztrák állampolgárságú személy, annak házastársa és gyermekei, amennyiben ezen személyek a Letelepedésről és tartózkodásról szóló törvény (NAG: Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz) értelmében letelepedésre jogosultak.
- az alábbi államok minden állampolgára: Belgium, Dánia, Németország, Finnország, Franciaország, Görögország, Nagy-Britannia és Észak-Írország, Írország, Izland, Olaszország, Liechtenstein, Luxemburg, Málta, Hollandia, Norvégia, Portugália, Svédország, Spanyolország, Ciprus, Svájc.

A KÜLFÖLDIEK FOGLALKOZTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY ALÓL KIVÉTELT KÉPEZNEK

többek között az elismert egyezmény szerinti menekültek, a diplomáciai és hivatalos konzuli szolgáltnál ténykedő külföldiek, és annak külföldi alkalmazottai, valamint az egyetemeken és tudományos intézményekben tanító és kutató személyek.

A PIROS-FEHÉR-PIROS KÁRTYA (ROT-WEISS-ROT-KARTE)

A piros-fehér-piros kártyának két változata van:

- PFP kártya: letelepedésre és egy bizonyos munkáltatónál való munkára jogosít fel.
- PFP plusz kártya: letelepedésre és korlátlan munkaerőpiachoz való hozzáférésre jogosít fel.

A piros-fehér-piros kártyát a következő személyeknek állítják ki:

- rendkívül magasan képzett munkaerőknek
- szakembereknek hiányszakmákban
- egyéb kulcsfontosságú munkaerőknek, valamint
- felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek.

A harmadik országból érkező szakképzett munkaerők, valamint hozzátartozóik a piros-fehér-piros kártyával tartósan letelepedhetnek Ausztriában, és itt dolgozhatnak. Az engedélyt pontrendszer alapján adják meg.

A piros-fehér-piros kártya megszerzésének legfontosabb kritériumai: végzettség, szakmai tapasztalat, nyelvtudás, életkor, megfelelő állásajánlat és megfelelő fizetés.

„PIROS-FEHÉR-PIROS KÁRTYA PLUSZ” (RWR-KARTE PLUS)

A piros-fehér-piros plusz kártya letelepedésre és korlátlan munkaerőpiachoz való hozzáférésre jogosít fel. Aki 12 hónapon belül már 10 hónapja PFP kártyával dolgozik, az megigényelheti a PFP plusz kártyát. A PFP kártyával rendelkező

Foto: iStockphoto © lovro77

szakemberek és kulcsfontosságú munkaerők a családtagjaikat is maguk után hozhatják. Ők azonnal megkapják a piros-fehér-piros plusz kártyát és a korlátlan munkaerőpiachoz való hozzáférést Ausztriában.

„ÁLLANDÓ EU-S TARTÓZKODÁS”

Aki már öt éve letelepedett Ausztriában „Állandó EU-s tartózkodás” elnevezésű tartózkodási engedélyt igényelhet. Ez korlátlan munkaerőpiaci hozzáféréssel együtt határozatlan idejű letelepedésre jogosít. Ezen tartózkodási jogcím megszerzéséhez haladó szintű német nyelvismeret (B1 szint) szükséges.

CINT – CLUB INTERNATIONAL

A nemzetközi szakemberek és kulcsfontosságú munkaerők, valamint családjaik kétnyelvű il-

letékességi és szolgáltató központjaként a CLUB INTERNATIONAL támogatja tagvállalatait és hozzájárul Stájerország gazdasági székhely nemzetközivé tételéhez.

MEGJEGYZÉS

További felvilágosítást a +43 316 601-759 telefonszámon, a cint.at oldalon, továbbá a Népjóléti Minisztérium (Sozialministerium) sozialministerium.at és a Belügyminisztérium (Innenministerium) bmi.gv.at oldalán kaphat.

SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMÁRA, AMS

Az „Arbeitsmarktservice” (AMS) Ausztria általános munkaügyi hivatala, amely a munkavállalás témájában történő tanácsadás, a munkahely-közvetítés és a munkanélküliség esetére szóló biztosítási szolgáltatások terén illetékes.

MUNKAVÁLLALÁS

Az AMS Szakmai Információs Központja (Berufsinformationszentrum des AMS) tájékoztatást nyújt a szakmai és képzési lehetőségekről, az álláshoz jutás esélyeiről, továbbá pályaválasztási tippeket és trükköket kínál.

Ha munkát keres, vagy tudja, hogy hamarosan nem lesz munkája, a lehető leghamarabb jelentkezzen az AMS lakhelye szerint illetékes irodájában! Ezzel kapcsolatban pontosabb és fontos információkat a ams.at oldalon talál.

KEZDEMÉNYEZŐ PÁLYÁZATOK

A legtöbb újságban, különösen a napilapok hétvégi számaiban számos állásajánlatot találhat. Pályázati anyagát elküldheti e-hirdetések valamelyikére, de Ön is lehet kezdeményező, pályázatát magától is elküldheti egy-egy olyan vállalatnak, amelynél szívesen

dolgozna. Az interneten szintén működik néhány álláskereső portál, ahol különböző állásajánlatok közül válogathat.

MUNKAKERESÉS EURÓPA-SZERTE

Az EURES segítséget nyújt az álláskeresőknek abban, hogy az Európai Gazdasági Térségben (EVR) munkát találjanak. eures.europa.eu

A MUNKAVÁLLALÓK ÉRDEKEINEK KÉPVISELETE

Munkavállalói Kamara – Arbeiterkammer: Ausztriában a munkavállalók és a fogyasztók érdekeit a Munkavállalói Kamara az Osztrák Szakszervezeti Szövetséggel (Österreichischer Gewerkschaftsbund) együttműködésben képviseli.

Szakszervezet – Gewerkschaft: Az Osztrák Szakszervezeti Szövetség (Österreichische Gewerkschaftsbund (ÖGB)) egy számos

i Információ

AMS AusländerInnenfachzentrum – A Munkaügyi Hivatal Külföldi Állampolgárokkal Kapcsolatos Szakmai Központja

Niesenberggasse 67-69, 8020 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő – Csütörtök: 7.30 – 15.30 óra
Péntek: 7.30 – 13.00 óra

+43 316 70 80-0
+43 316 70 80-590
@ afz.steiermark@ams.at
ams.at

AMS Graz West und Umgebung – Nyugat-Graz és Környékének Munkaügyi Hivatala

Niesenberggasse 67-69, 8020 Graz

+43 316 70 80-0
+43 316 70 80-190

AMS Graz Ost-Kelet-Graz Munkaügyi Hivatala, Neutorgasse 46, 8010 Graz

+43 316 70 80-0
+43 316 70 80-190

szakmai szakszervezetet (pl. közszolgálat, építő-faipar, magán alkalmazottak) egyesítő csúcsszervezet. Az alkalmazottként foglalkoztatott munkavállalók, a képzésben részesülő személyek, munkanélküliek és nyugdíjasok érdekeit egyaránt képviseli, így az ÖGB a fő kollektív szerződéseket vagy törvényeket együttesen tárgyalja. A tagdíj összege havonta a bruttó jövedelem egy százalékát teszi ki. Az ipari tanulók (tanoncok), iskolások, egyetemisták, munkanélküliek stb. tekintetében külön megállapodások vannak érvényben. Ezzel kapcsolatban pontosabb információt a oegb.at oldalon is talál.

Üzemi bizottság – Betriebsrat: A legalább 5 szavazati joggal rendelkező munkavállalót foglalkoztató vállalatoknál (azok állampolgárságától függetlenül), üzemi bizottság (tanács) választható. A vállalat vezetésével szemben az üzemi bizottság képviseli a munkavállalók érdekeit. A költségek fedezésének célját szolgáló „üzemi bizottsági hozzájárulás” („Betriebsratsumlage”) közvetlenül a munkabérből kerül levonásra, összege pedig legfeljebb a bruttó jövedelem fél százaléka lehet.

Személyzeti képviselet – Personalvertretung: A közigazgatásban az üzemi bizottságot személyzeti képviseletek nevezzük.

AZ ISKOLAI VÉGZETTSÉG / SZAKKÉPESÍTÉS ELISMERÉSE

A külföldről érkező munkavállalók tekintetében a szakképesítés elismerése fontos szerepet játszhat az osztrák munkaerőpiacon történő megjelenésben. Az elismerési és értékelési eljárásban történő támogatásra különböző ügyfélszolgálati irodákat létesítettek. Ezen irodák az ausztriai lakhellyel rendelkező személyek részére több nyelven, térítésmentesen nyújtanak

tanácsadást a szakképzettség elismerése/elismertetése terén. AST ügyfélszolgálati irodájával Grazban a ZEBRA Egyesület (Verein ZEBRA) nyújt tájékoztatást a külföldön szerzett képesítések és szakképzettségek elismeréséről.

További hasznos linkek:
berufsanerkennung.at
aaais.at, asbb.at
anlaufstelle-erkennung.at
bmwf.gv.at/startseite/studierende/academic_mobility/enic_naric_austria

ÖNÁLLÓ TEVÉKENYSÉG / VÁLLALKOZÁS BEJELENTÉSE

Amennyiben Ausztriában önálló tevékenységet kíván folytatni, érdemes előbb tanácsot kérnie a Gazdasági Kamarától /Wirtschaftskammer/, az Önálló Vállalkozók Érdekképviseletétől /Interessenvertretung der Selbstständigen/. Ausztriában vállalkozási tevékenység csak iparüzési jogosultság birtokában folytatható. Az iparüzési jogosultság igazolására a vállalkozói jegyzék kivonata szolgál.

i Információ

Arbeiterkammer Steiermark – Stájerországi Munkavállalói Kamara

Hans-Resel-Gasse 8-14, 8020 Graz

+43 5 77 99-0, akstmk.at

ÖGB Region Graz – Osztrák Szakszervezeti Szövetség Grazi Régió

Karl-Morre-Straße 32, 8020 Graz

+43 316 70 71
@ steiermark@oegb.at
oegb.at

MUNKAVÁLLALÁS

Tisztázni kell, hogy iparüzési jogosultságra vagy üzemi/vállalati létesítmény üzemeltetési engedélyre van szüksége, mely jogi (társasági) formát választja vállalkozása számára, hogyan fogja finanszírozni vállalatát, stb.

Azt, hogy milyen feltételeket kell teljesítenie, és milyen dokumentumokra van szüksége Graz Város Állampolgári Hivatala Vállalkozás-alapítási Osztályán (Referat Gewerbeverfahren des BürgerInnenamtes der Stadt Graz), valamint a Stájerországi Gazdasági Kamara Alapítói Tanácsadó Irodájánál (GründerInnenberatung der Wirtschaftskammer Steiermark) tudhatja meg (gruenderservice.at).

AZ IFJÚSÁG ÉS A MUNKAVÁLLALÁS

A gyermekek és a fiatalok Ausztriában különös védeltséget élveznek, így Ausztriában a gyermekek munkát nem vállalhatnak. A fiatalok azonban, miután kilenc éves tankötelezettségüknek eleget tettek, szakmát tanulhatnak.

A valamely szakmát megtanulni kívánó, menekült státuszra jogosult fiataloknak szintén nincs szüksége külön engedélyre. Ausztriában mind a férfiak, mind pedig a nők jogosultak valamely szakma elsajátítására és gyakorlására. Sok diák és hallgató szeretne már tanulmányainak ideje alatt saját pénzt keresni. Ezzel kapcsolatban részletes információkat a Munkaügyi Hivatalban (AMS) kaphat (kapcsolattartás és elérhetőségek a 28. oldalon).

A MUNKAERŐPIACRÓL KISZORULT MUNKAVÁLLALÓK ISMÉLT MUNKAERŐPIACI INTEGRÁCIÓJA

A bbs – Beschäftigungsbetriebe Steiermark (Stájerországi Foglalkoztató Üzemek) elnevezésű csoport – olyan közhasznú szervezeteket kapcsol össze egész Stájerország területéről, amelyek a munkaerőpiacról már kiszorult és/vagy újrakezdő személyek munkaerőpiaci integrációján fáradoznak.

MUNKASZERZŐDÉS/SZOLGÁLATI VAGY MUNKAIGAZOLÁS

Munkaviszonyának írásbeli bizonyító okiratként munkáltatójától meg kell kapnia a munkaszerződést, vagy az ún. szolgálati, v. munkaigazolást (Dienstzettel). Ezen a munkaigazoláson például a munkáltató és a munkavállaló nevének és címének, a munkaviszony kezdetének, a felmondási határidőnek, a munkabérnek, a munkabér esedékességének, a munkaidő és az éves szabadság mértékének kell szerepelnie. A szabadfoglalkozású munkavállalóknak is joguk van a szolgálati v. munkaigazoláshoz. Az ipari tanulói szerződéseket mindig írásban kell megkötni. A munkaszerződés határozott időre – egy bizonyos időtartamra, vagy határozatlan időre köthető.

BIZTOSÍTÁS

Munkáltatójának még munkaviszonyának megkezdése előtt be kell jelentenie Önt az illetékes társadalombiztosító intézetnek, és meg kell fizetnie a társadalombiztosítási járulékokat. E

Foto: Stadt Graz/Foto Fischer

i Információ

**Az iskolai / szakmai végzettség elismerésével kapcsolatos információk:
ZEBRA, Anlaufstelle AST
ZEBRA – AST Ügyfélszolgálati Iroda
Tanácsadás csak időpont-egyeztetést követően!**

Granatengasse 4, 3. Stock (3. emelet),
8020 Graz

☎ + 43 316 83 56 30

@ ast.steiermark@zebra.or.at, zebra.or.at

**BürgerInnenamt, Gewerbeverfahren
Állampolgári Hivatal, Vállalkozás-alapítási eljárás**

Schmiedgasse 26, 8011 Graz,
Amtshaus, (Önkormányzati Hivatal),
3. Stock (3. emelet)

☎ +43 316 872-5230

@ buergerinnenamt@stadt.graz.at

NYITVATARTÁSI IDŐ: Hétfő, szerda, péntek:
7.30 – 13.00 óra, Kedden és csütörtökön
nincs ügyfélfogadás.

**Wirtschaftskammer Steiermark
GründerService – Stájerországi
Gazdasági Kamara, Vállalkozás-alapítási Szolgálat**

Körblergasse 111-113, 8010 Graz

☎ +43 316 601-600

@ gs@wkstmk.at, gruenderservice.at

bejelentésről munkáltatójától kapnia kell egy másolatot. A bejelentés révén egészség-, baleset-, nyugdíj- és munkanélküliségi biztosítással fog rendelkezni, megkapja az ún. „E-Card”-ot (E-kártya), amellyel majd az egészségügyi szolgáltatásokat veheti igénybe.

Az önálló kereső tevékenységet folytató személyeknek maguknak kell bejelentkezniük a társadalombiztosító intézetnek (Sozialversicherungsanstalt für Gewerbliche Wirtschaft). Az önálló kereső tevékenységet folytató személyek kötelező biztosítása szintén magában foglalja a nyugdíj-, egészség- és balesetbiztosítást, valamint a vállalkozói élettakarékoság intézményét is. Ezzel kapcsolatban további információkat olvashat az „Egészségügy” című fejezetben.

MUNKAI DŐ, SZABADSÁG

Teljes munkaidős foglalkoztatás esetén a rendes munkaidő Ausztriában napi 8 óra, ami heti 40 órát jelent. Egyéb munkaidős foglalkoztatás is lehetséges, ilyen pl. a csekély mértékű foglalkoztatás, a részmunkaidős foglalkoztatás, a szezonális munkavégzés, stb. A szabadságigény a munkavégzés évében legalább öt hét, ami a csekély mértékben és részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozóan egyaránt érvényes.

MUNKAVÁLLALÁS

A 13. és 14. havi munkabér tekintetében a törvény igényt nem alapoz meg, a munkavállaló igényt erre csak abban az esetben támaszthat, ha ez a szerződésben megfelelően rögzítésre kerül.

ADÓZÁS

Az Ausztriában rendes (állandó) lakhellyel rendelkező személyeknek valamennyi jövedelmük után adózniuk kell. A külföldről származó jövedelmek kettős adóztatásának elkerülése érdekében a szomszédos, ill. az EU-s országokkal, ill. az Európai Gazdasági Térség államaival a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény van érvényben. A munkavállalók és a nyugdíjasok kereseti adót fizetnek, amelyet a munkáltató visszatart és átutal az adóhivatalnak. Az esetleges adó-túlfizetést

adó-visszatérítési kérelem benyújtásával vissza lehet igényelni és kapni. Az önálló kereső tevékenységet folytató személyek (vállalkozók) jövedelemadót fizetnek, és jövedelemadó-bevallást kell benyújtaniuk az adóhivatalhoz (finanzonline.at).

FELMONDÁS

A munkáltató részéről történő felmondással a munkáltató megszünteti a határozatlan idejű munkaviszonyt. A határozott idejű munkaviszony a határozott idő lejárta előtt csak abban az esetben mondható fel, ha erre vonatkozóan munkáltató és munkavállaló között kifejezett megállapodás született. A felmondási határidőket és időpontokat munkaszerződésében vagy az Önre vonatkozóan érvényes kollektív szerződésben találja.

i Információ

Finanzamt Graz-Stadt
Graz Városának Adóhivatala
Conrad-von-Hötzendorf-Straße 14-18,
8010 Graz

+43 316 881-538
@ bmf.gv.at
finanzonline.bmf.gv.at

bbs – Beschäftigungsbetriebe Steiermark
bbs – Stájerországi Foglalkoztató Üzemek
(Munkáltatók)
Keesgasse 3, 2. emelet, 8010 Graz

@ office@bbsnet.at

Foto: Joel Kernsenko

KÖZLEKEDÉS: AUTÓVEZETÉS, PARKOLÁS, KERÉKPÁROZÁS

i Információ

Mobil Zentral – Mobil Központ
Jakoministraße 1, 8010 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő–Péntek: 8.00–18.00 óra
Szombat: 9.00–13.00 óra

☎ +43 316 887-4224
@ holding-graz.at/linien
mobilzentral.at

Graz a „rövid utak városa”: Számos ügy – mindenekelőtt a belvárosban – egyszerűen, gyalog is elintézhető. Ez pénz takarít meg, kíméli a környezetet, és fitten tartja Önt! Ha nem tud, vagy egyszerűen csak nem szeretne gyalogolni, az alábbi lehetőségek közül választhat:

TÖMEGKÖZLEKEDÉS – BUSZ ÉS VILLAMOS

Graz a tömegközlekedési eszközök igen sűrű

hálózatával rendelkezik – amit a jelen, „Új vagyok Grazban” prospektushoz mellékelte hálózatterven és a menetidő-összesítőben megtalálhat. A „Graz-Linien” vonalak kb. reggel 5.00 órától egészen 24.00 óráig busszal és villamossal juttatják el Önt a város minden zugába. Pénteken és szombaton az ún. „Nightline”, azaz éjszakai buszjáratok viszik haza Önt még éjfél után is. A buszon a buszsofőrnel (készpénz ellenében) kapja meg az 1 óráig és a 24 óráig érvényes buszjegyet. A villamoson az automatáknál (érmével vagy bankautomata-, ill. hitelkártyával történő fizetés ellenében) kapja meg az 1 óráig, 24 óráig, 1 héti, 1 hónapig érvényes menetjegyet. A trafikban elővetelben vásárolhat 1 és 24 óráig, 1 héti érvényes, valamint több-utas menetjegyeket. Féléves és éves bérletet csak a „Mobilitäts- und Vertriebscenter” (lásd lent) értékesít. A menetjegyek – függetlenül attól, hogy azokat a buszon/villamoson, vagy a trafikban vásárolja meg – mindig ugyanannyiba kerülnek.

Kedvezményes menetjegyet a nyugdíjasok, valamint a diákok és ipari tanulók kaphatnak (60 éves kor felett; a jövedelem függvényében; ezzel kapcsolatban részletes információt az „Idősebb polgárok” című fejezetben olvashat).

A felsőoktatási intézményekben tanuló, Grazban állandó lakhellyel rendelkező főiskolai és egyetemi hallgatók számára Graz Városa tanulmányi félévenként 30 – 40 Euro értékű ún. „Mobilitätsscheck”-et (mobilitási célú utalvány) biztosít. Azt, hogy ehhez a hallgatóknak milyen feltételeket kell teljesíteniük, hogy ez a „Mobilitätsscheck” hogyan is használható, és, hogy hol kell igényelni, a graz.at/mobilitaetsscheck oldalon tudhatja meg.

KERÉKPÁROZÁS

Graz igen jól kiépített (kb. 120 km hosszú) kerékpárút-hálózattal rendelkezik. Az úgynevezett „Radkarte Graz” elnevezésű grazi kerékpáros kártyát térítésmentesen kapja meg a Jakoministraße 1. címen található, „Mobil Zentral” elnevezésű közlekedési központban, a Graz Tourismus irodában – cím: Herrngasse 16, a főpályaudvaron található kerékpárállomáson, valamint az Europaplatz 20. címen található Közlekedéstervezési Osztályon (Abteilung für Verkehrsplanung), telefonszám: +43 316 872-2882, e-mail: verkehrsplanung@stadt.graz.at. A főpályaudvaron található kerékpárállomáson (a főbejáratától délre) biztonságosan helyezheti el kerékpárját, vagy kölcsönözhet bérelhető kerékpárt (Tel.: +43 664 61 73 874). graz.at/radstation

i Információ

**Abteilung für Verkehrsplanung –
Közlekedéstervezési Osztály**
Europaplatz 20, 7. emelet, 8020 Graz

☎ +43 316 872-2881
@ verkehrsplanung@stadt.graz.at
graz.at/verkehrsplanung

**Landespolizeidirektion Steiermark –
Stájerországi Tartományi
Rendőrkapitányság**
Führerscheinstelle-Jogositványiroda,
Parkring 4, 8010 Graz

ÜGYFÉLFOGADÁS:
Hétfő–Péntek: 8.00–13.00 óra

☎ +43 316 059 133 60-6211
@ lpd-st-verkehrsamtpolizei.gv.at

AUTÓVEZETÉS

Jogosítvány: Önnek érvényes jogosítványra van szüksége! A külföldön kiállított jogosítványokban rögzített határidők vagy lejárt határidők Ausztriában is érvényesek. Amennyiben jogosítványa egy EU tagállamban, vagy az Európai Gazdasági Térség egyik országában került kiállításra, az Ausztriában érvényes. (Ezt azonban önként át is irathatja.)

Amennyiben Ön egy ún. harmadik országból érkezik, és állandó lakhelyét Ausztriába jelenti be, az első hat hónapban szintén vezethet külföldi jogosítványával (annak fordítása elegendő). Ha fél évnél hosszabb ideig van szüksége külföldi jogosítványára, legkésőbb azt követően át kell íratni, Önnek pedig gyakorlati vezetési vizsgát kell tennie. Az ezzel kapcsolatos felvilágosítás érdekében kérjük, lépjen kapcsolatba a Grazi Tartományi Rendőrkapitánysággal (Landespolizeidirektion Graz).

KÖTELEZŐ BIZTONSÁGI ÖVHASZNÁLAT

Ausztriában utazás közben a gépkocsi első és hátsó ülésén egyaránt be kell csatolnia a biztonsági övet. A 14 évesnél fiatalabb gyermekeknek, akik magassága nem éri el az 1,50 métert, megfelelő gyermekrögzítő rendszerben (gyermekülésben) kell ülniük.

PARKOLÁS

Grazban az utcákon és a tereken, ún. „kék” és „zöld zónákban” összesen 26.500 díjköteles parkolóhely áll rendelkezésre. Ahhoz, hogy a

kék zónában parkolhasson, hétfőtől péntekig 9.00-tól 20.00 óráig, szombaton pedig 9.00-tól 13.00 óráig parkolójegyre van szüksége, melyet az autóban egyértelműen látható helyen, a szélvédő mögött kell elhelyeznie. Az Europaplatz/Bahnhofvorplatz területen (azaz az Európa téren/a pályaudvar előtti téren) naponta 8.00-tól 22.00 óráig kell fizetni a parkolásért. A kék zónákat a területet lefedő módon, az övezet valamennyi be- és kihajtási területén, illetve egyes útszakaszonként elhelyezett közlekedési táblák jelzik.

A maximális parkolási idő 3 óra. Kivételek: Europaplatz/Bahnhofvorplatz – 1 óra; Kaiser-Josef-Platz, Schlögelgasse és Lendplatz, ahol ez az idő 90 perc. A zöld zónákat szintén figyelmeztető táblák jelzik, ezek hétköznap, hétfőtől péntekig, 9.00-tól 20.00 óráig érvényesek. E területeken parkolási díj ellenében időbeli korlátozás nélkül lehet parkolni. A zöld zónákban szombaton ingyenes a parkolás.

A parkolási díj a parkolójegy-automatáknál, vagy mobiltelefon segítségével (handyparken.graz.at) fizethető meg. Az elektromos járművek hivatalos igazolással térítésmentesen parkolnak.

Az itt lakó polgárok, a vállalkozók és a munkavállalók számára bizonyos feltételek teljesülése esetén kivételes engedély adható. A zöld zónákban (csak itt) havi és éves parkolójegy (bérlet) is létezik.

Foto: Joel Kernasenko

A „Parkolás Grazban” témával kapcsolatban a parken.graz.at oldalon széleskörű tájékoztatást kap.

ÖFFI-TICKETS: ONLINE & APP

És milyen lenne, ha busz- és villamosjegyet egyszerűen, gyorsan és kényelmesen, a Grazi Linien online áruházában vásárolhatná meg?

Teljesen mindegy, hogy otthonról, vagy útközben vásárol, néhány kattintás, és már meg is van menetjegye! Grazi állandó lakhely esetén a 3 napos menetjegytől kezdve a heti és havi bérleten, a hallgatói, az áruházható féléves és éves bérleten keresztül egészen a „grazi egész éves bérletig” („Jahreskarte Graz”) minden lehetséges. És nem csupán ez! Az online áruházban a Stájer Közlekedési Szövetség (Steirischer Verkehrsbund) Az online áruházban a Stájer Közlekedési Szövetség (Steirischer Verkehrsbund) valamennyi zónájához érvényes jegyeket is megtalálja. Jegyvásárlás a mobiltelefonra? Természetesen ez sem probléma! A Grazi Linien „Öffi-Ticket”, valamint a közlekedési szövetség „BusBahn-

Bim” alkalmazásának köszönhetően menetjegye okostelefonján mindig és mindenhol kéznél lehet. A Google Play (androidos változat) és az App Store (IOS változat) áruházból mindkét alkalmazás letölthető. A közvetlen, ingyenes letöltéshez a linkeket megtalálja a Grazi Linien vállalat webáruházában.

Egyetlen kattintásra: ticket.holding-graz.at

i Információ

**Straßenamt – Parkgebührenreferat
Közúti Hivatal – Parkolási Díjcsoport**
Keesgasse 6, 8010 Graz

☎ +43 316 872-6565
@ parkgebuehrenreferat@stadt.graz.at
graz.at/parken

**GPS – Grazer Parkraumservice
GPS – Grazi Parkolókezelő Szolgálat**
Jakominigürtel 20, 8010 Graz

☎ +43 316 872-7565
☎ +43 316 872-7561
@ parkraumservice@stadt.graz.at
parken.graz.at

ÉLETHELYZETEK ÉS SZOCIÁLIS VISZONYOK

Graz városa valamennyi élethelyzetben polgárai mellett áll.

HÁZASSÁGKÖTÉS

A házassághoz vezető első lépés a „házasságkötési szándék bejelentése”, azaz az anyakönyvi házasságkötésre történő hivatalos bejelentkezés. Kérjük, foglaljon időpontot Graz Város Állampolgári Hivatalának Anyakönyvi Hivatalánál (Standesamt des BürgerInnenamtes der Stadt Graz) a +43 316 872-5140, 5143 – 5145 telefonszámok egyikén, majd tájékozódjon arról, hogy mely dokumentumokat kell magával hoznia, és milyen illetékeket kell megfizetnie. A házasságkötés helye, időpontja és annak menete, valamint az Ön házasságkötés utáni neve a bejelentéskor kerül rögzítésre. Külföldi állampolgárként Önre vonatkozóan saját országának szabályai érvényesek.

BEJEGYZETT ÉLETTÁRSI KAPCSOLAT

Azonos nemű partnerével „bejegyzett élettársi kapcsolatot” alapíthat. A szükséges eljárás megindításához időpontot az Állampolgári Hivatalnál (BürgerInnenamt), a +43 316 872-5171 telefonszámon egyeztetethet.

VÁRANDÓSSÁG

Mihelyt megtudja, hogy gyermeket vár, várandósságát és a szülés várható időpontját jeleznie kell munkáltatója felé. A szülés előtt és után nyolc hétig a munkavállaló tekintetében teljes foglalkoztatási tilalom – anyasági védelem – van érvényben.

Az anya és a csecsemő egészségének védelme érdekében létezik az ún. „anya-gyermek igazolvány” („Mutter-Kind-Pass”), amely a várandósság idejére és a gyermek 5. életvének betöltéséig tartó időszakra orvosi vizsgálatok sorát írja elő. Az anya-gyermek igazolványt ott kapja meg, ahol várandóssága megállapítást nyer. Az igazolványt – állampolgárságától függetlenül – minden nő megkapja. A vizsgálatok csak abban az esetben térítésmentesek, ha várandósságával kapcsolatban egészségbiztosító intézetének egy szerződéses orvosát felkeresi.

Amennyiben Ön nem rendelkezik egészségbiztosítással, valamely vizsgálat igénybevétele előtt területi egészségbiztosítási pénztárával igénylő nyomtatványt tölthet ki. Ön gyermekgondozási segélyben csak abban esetben részesülhet, ha valamennyi vizsgálatot pontosan betart!

Nem kívánt terhesség esetén különböző tanácsadó pontokon, mint például a Női Egészségügyi Központban (Frauensundheitszentrum) kaphat segítséget. Ezzel kapcsolatban további információkat a „Sürgősségi esetek és válsághelyzetek” című fejezetben olvashat.

A SZÜLÉS UTÁN

A szülést követően néhány hivatalosan elintézendő dolog vár Önre. Graz Város Anyakönyvi Hivatalának születési anyakönyve (Standesamt der Stadt Graz – Geburtenbuch) ennek során díjazott szolgáltatást kínál Önnek: A Grazi Tartományi Kórházban (Landeskrankenhaus Graz,

LKH), valamint a Ragnitz és Leonhard szanatóriumokban – bizonyos feltételek teljesülése esetén – a születési anyakönyvi kivonatot, az egészségbiztosítási pénztárhoz benyújtandó szülésről szóló igazolást és a lakhely-bejelentő lapot a gyermekágyba leszállítva kapja meg! Amennyiben gyermekének állandó lakhelye Grazban van és Ön a Grazi Tartományi Kórházban (LKH Graz) szült, az állampolgársági igazolást is megkaphatja ezen az úton. Ezzel kapcsolatban plusz költsége nem keletkezik. Amennyiben gyermekét egy másik kórházban hozta világra, az alábbiakat kell elintéznie:

Születési anyakönyvi kivonat: A születési anyakönyvi kivonatot a helyileg illetékes anyakönyvi hivatalban kapja meg. Amennyiben gyermeke Grazban született, Graz Város Anyakönyvi Hivatala – annak születési anyakönyve (Standesamt der Stadt Graz/Geburtenbuch) illetékes. Ott azt is megtudhatja, milyen dokumentumokra van szüksége. Tel.: +43 316 872-5161, E-mail: standesamt@stadt.graz.at, graz.at.

- **A lakhely bejelentése:** Az Önkormányzati Hivatal Szolgáltató Irodájában (Servicestelle im Amtshaus), a Schmiedgasse 26 címen, vagy az állampolgári szolgáltató irodák valamelyikénél (lásd „Új vagyok Grazban” című fejezet). Az alábbi dokumentumokat/iratokat kell magával vinnie: a gyermek születési anyakönyvi kivonata, a kitöltött bejelentkezési lap, a bejelentő személy fényképes igazolványa.
- **Állampolgársági igazolás:** az Állampolgársági Ügyek Szakcsoportjánál (Referat für Staatsbürgerschaftsangelegenheiten), a +43 316 872-5185, 5187, 5188 telefonszámok egyikén. A házasságból születő gyermek születésével automatikusan osztrák állampolgár lesz, amennyiben

a szülők egyike ebben az időpontban osztrák állampolgár. A házasságon kívül született gyermekek automatikusan megkapják az osztrák állampolgárságot, ha az anya a szülés időpontjában osztrák állampolgár. Attól függően, hogy a gyermek házasságból, vagy házasságon kívül születik, különböző dokumentumokra van szükség, ezért kérjük, előzetesen telefonáljon, és kérjen tájékoztatást!

- **A társadalombiztosító intézetnél történő bejelentés:** ez automatikusan történik, az Anyakönyvi Hivatal intézi. Gyermeke – amennyiben mindkét szülő rendelkezik egészségbiztosítással – az anya és az apa biztosításával is biztosított lehet. A gyermek saját E-kártyát (E-Card) kap.
- **Útlevel:** A gyermekeknek külföldre utazásukhoz saját útlevele van szükségük! Az útlevelet Graz Város Szolgáltató Irodájában (Servicestelle der Stadt Graz), az Önkormányzati Hivatalban – Schmiedgasse 26 – állíttathatja ki.
- Kérjük, előzetesen szíveskedjen tájékozódni a +43 316 872-5252 telefonszámon, ahol el fogják mondani Önnek, hogy milyen dokumentumokra lesz szüksége. Lásd az „Új vagyok Grazban” című fejezetet is.

NÉVTELEN SZÜLÉS/BABYKLAPPE

Azok az anyák, akik számára a gyermekükkel történő közös élet nem lehetséges, két lehetőség közül választhatnak:

- Névtelen szülés kórházban.
- A gyermek biztonságos helyen, névtelenül történő leadása: Az ún. „Babyklappe” (billenő ajtós csecsemőtároló) a Grazi Tartományi Kórházban, a szülészeti klinika külső falán elhelyezve található

ÉLETHELYZETEK ÉS SZOCIÁLIS VISZONYOK

(cím: Auenbruggerplatz 18). A behelyezést követően a gyermek azonnali orvosi ellátást kap és lehetőség szerint mielőbb nevelőszülőkhöz kerül. Információs vonal: +43 800 83 83 83.

GYERMEKÁGYI SEGÉLY, GYERMEKGONDOZÁSI SEGÉLY

A kereken négyhavi anyasági védelem idején az anyák bizonyos feltételekkel a kieső jövedelem pótlásaként gyermekágyi segélyt kapnak. Gyermekgondozási segély folyósítása iránti kérelmét legkorábban a szülés napján nyújthatja be.

Ezen, legfeljebb 36 hónapig folyósított támogatás igénybevételéhez a szülők a gyermekgondozás öt különböző változata közül választhatnak. A gyermekgondozási segély illetményének folyósításához el kell végezni az anya-gyermek igazolványban előírt vizsgálatokat.

A gyermekgondozási segély iránti kérelmet azon egészségbiztosító intézethez szíveskedjen benyújtani, amelynél a terhességi-gyermekágyi segélyt igényelte, illetve amelynél biztosított.

CSALÁDI PÓTLÉK, KIEGÉSZÍTŐ PÓTLÉK

A foglalkoztatástól vagy a jövedelemtől függetlenül a szülők igényt támasztanak a családi pótlékra, melynek összege a gyermekek életkorától és számától függ. Fogyatékos gyermekek után emelt összegű családi pótlék kerül folyósításra. A 18. életév betöltése után a családi pótlék már csak bizonyos körülmények között jár.

A családi pótlék folyósítása iránti kérelmet illetékes adóhivatalához nyújtsa be. A kiegészítő pótlék (ami egyfajta negatív adó) a családi pótlékkal együtt kerül folyósításra, ezt nem kell külön kérelmezni.

PELENKAUTALVÁNY

Graz Városának Környezetvédelmi Hivatala (Umweltamt der Stadt Graz) az ún. „Windscheck“-kel, azaz a pelenkautalvány intézményével (csecsemőként 80 Euro összeggel) támogatja a mosható textilpelenkák használatát. Ezzel kapcsolatban részletes tájékoztatást a +43 316 872-4304 telefonszámon kaphat.

GYERMEKGONDOZÁS

A kisgyermekek gondozásával, ellátásával kapcsolatban részletes tájékoztatást talál a „Gyermekek és fiatalok” című fejezetben. Az iskolai képzéssel, oktatással, gyakorlattal, stb. kapcsolatban információkat az „Oktatás” című fejezetben talál.

FIGYELEM: Stájerországban kötelező gyermekgondozási év van érvényben, ami annyit jelent, hogy a gyermekeknek, az iskolakötelezettség bekövetkezése előtti évben gyermekgondozási (oktatási) intézménybe KELL járniuk. Ez a kötelező év heti 30 órás (naponta 6 órában) időtartamig térítésmentes.

Ezzel kapcsolatban tájékoztatást a +43 316 877-2103 telefonszámon kaphat.

FOGYATÉKKAL ÉLŐK

Foto: iStockphoto © IvanJekic

Graz városa és számos intézmény szívében viseli a fogyatékkal élők sorsát, törődik szükségleteikkel, igényeikkel (ezzel kapcsolatban az „Azonos bánásmód és közreműködés” című fejezetben olvashat). A fogyatékkal élő személyek ügyeiben a legfőbb kapcsolattartó szerv a Magisztrátus Szociális Hivatala (Sozialamt im Magistrat).

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend – Szövetségi Gazdasági, Családügyi és Ifjúsági Minisztérium

bmwfj.gv.at
help.gv.at
zweiundmehr.steiermark.at

A FOGYATÉKKAL ÉLŐK SEGÉLYSZOLGÁLATI SZAKCSOPORTJA

A Fogyatékkal Élők Segélyszolgálati Szakcsoportjának (Referat für Behindertenhilfe) feladata a Fogyatékkal élőkről szóló stájerországi törvény (StBHG) Grazban történő végrehajtása, ami magában foglalja a kérelem benyújtásától a határozathozatalig terjedő eljárást, valamint a juttatás a szolgáltatást teljesítő, vagy közvetlenül a fogyatékkal élő személy számára történő kifizetését.

Az StBHG törvény által meghatározott teljesítés az alábbiakra terjed ki:

- Gyógykezelési és segédeszköz-vásárlási hozzájárulások fizetése
- Elhelyezési költségek átvállalása, vagy a nevelés/iskolai képzés terén nyújtott szolgáltatások
- Nappali (napközi otthon) vagy bentlakásos intézmények költségeinek átvállalása
- Mobil szolgáltatások költségeinek átvállalása

i Információ

Referat für Behindertenhilfe – Fogyatékkal Élők Segélyszolgálati Szakcsoportja
Schmiedgasse 26, 8010 Graz

+43 316 872-6432
@ behindertenhilfe@stadt.graz.at

Beauftragter der Stadt Graz für Menschen mit Behinderung – Graz városának a fogyatékkal élők érdekeit képviselő megbízottja
Mag. Wolfgang Palle
Herrengasse 3, 8010 Graz

+43 650 66 92 650
@ behindertenbeauftragter.graz@gmx.at

ÉLETHELYZETEK ÉS SZOCIÁLIS VISZONYOK

PÉNZBELI TELJESÍTÉSEK, SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A Fogyatékkal Élők Segélyszolgálati Szakcsoportjának feladata tehát annak megállapítása, hogy a valamilyen teljesítés/szolgáltatás (vagy több szolgáltatás) iránt kérelmet benyújtó személyek a kérelemben foglalt szolgáltatás igénybevételére jogosultak-e, és ha igen, jogosultságuk milyen mértékű. Az eljárás határozattal zárul. Az adott teljesítés/szolgáltatás függvényében ez a határozat azon költségviselő szolgáltatásának igénybevételére jogosít, amely a szakcsoport részére számlát állít ki a költségekről. Arra is van azonban lehetőség, hogy a teljesítések – hozzájárulás- vagy pénzbeli segítségnyújtás esetén – közvetlenül Önnek kerüljenek kifizetésre.

A graz.at oldalon található, „A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások” című tájékoztató anyag azokkal a kérdésekkel foglalkozik, melyekkel az utóbbi években újra és újra találkoztunk. Részben a más hatóságok vagy intézmények által teljesített, illetve kínált szolgáltatásokra is kitér.

MUNKAVÁLLALÁS/ MUNKANÉLKÜLISÉG

A témával kapcsolatban részletes információt a „Munkavállalás” című fejezetben olvashat. Mindenekelőtt megemlítjük a Verein ERfA elnevezésű egyesületet (Erfahrung für ALLE – Tapasztalatot MINDENKINEK, lásd 46. oldal), amely speciálisan olyan embereknek ad munkát, akiknek a szabad munkaerőpiacon

igen csekély esélyük van az érvényesülésre. A munkavállalás folyamatába történő (ismételt) bekerülés esélyei célzott támogatással, óránkénti foglalkoztatással és ún. tranzit-munkahelyek segítségével kerülnek növelésre. Az ERfA Szociális Beavatkozási Irodája (Sozialinterventionsstelle von ERfA) a társadalmi vagy gazdasági kirekesztés által érintett személyek számára nyújt támogatást.

A NEHÉZ KÖRÜLMÉNYEK KÖZT ÉLŐK SZÁMÁRA NYÚJTOTT SEGÍTSÉG

Azok, akik megélhetésüket saját erőből már nem tudják biztosítani, a Szociális Hivatalnál (Sozialamt), lakhelyük megtartása és mindennapos életszükségeik fedezése érdekében nyújthatják be a nehéz körülmények közt élők segélyezése iránti kérelmet. Egy bizonyos szolgáltatási területen – megélhetési és lakhatási szükséglet, valamint egészségbiztosítás – 2011. március 1. óta érvényben van a Stájerországi anyagi alapellátásról szóló törvény (Steiermärkische Mindestsicherungsgesetz (StMSG)), amely a Szociális segélyezésről szóló törvénnyel párhuzamosan érvényes.

A szükségletközpontú anyagi alapellátás évente tizenkétszer kerül kifizetésre. A graz.at oldalon megtalálja az anyagi alapellátás kalkulátort, amellyel megállapíthatja, hogy jogosult-e az anyagi alapellátásra. Az anyagi alapellátásra nem jogosult személyeket a Szociális segélyezésről szóló törvény szerinti jogosultság illetheti meg. A Szociális segélyezésről szóló törvény-

Foto: iStockphoto © ozgurdonmaz

ben foglalt önkéntes szolgáltatásokat nők és férfiak – anyagi alapellátással – egyaránt megkaphatják (pl. a kilakoltatás elkerülése érdekében az áram- és bérleti díj hátralék kifizetése; betegségély folyósítása azon személyek részére, akik az anyagi alapellátásban nem biztosítottak).

Mindkét törvény végrehajtása tekintetében Graz Város Szociális Hivatalának Anyagi Alapellátási és Szociális Segélyezési Szakcsoportja (Referat für Mindestsicherung und Sozialhilfe des Sozialamtes der Stadt Graz) illetékes. A hivatal munkatársai hétfőtől péntekig 8.00-tól 12.30 óráig szívesen adnak tájékoztatást a +43 316 872-6313, és 6368 telefonszámokon.

ADÓSOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT TANÁCSADÁS

Az államilag elismert Schuldnerberatung Graz

elnevezésű iroda az adósságok ügyfelek által saját erőből történő rendezéséhez nyújt segítséget. A tanácsadás bizalmas és térítésmentes. Kérjük, szíveskedjen előzetesen időpontot egyeztetni (lásd 45. oldal)!

PÁRTFOGÓ FELÜGYELET

A pártfogó felügyelet intézményének célja a nők és férfiak ismételt börtönbüntetésről történő megóvása, és ezen emberek segítése, támogatása abban, hogy ismét megtalálják helyüket a társadalomban.

Ausztriában e személyek társadalomba történő reintegrálásában a Verein „NEUSTART”, azaz az „ÚJRAKEZDÉS” Egyesület (lásd 45. oldal) illetékes. A pártfogók a lakás- és álláskeresés, a hivatalokkal és hatóságokkal történő kommunikáció, és mindenekelőtt az életbe történő személyes visszailleszkedés terén nyújtanak segítséget.

**SEGÍTSÉGNYÚJTÁS EGÉSZSÉGBIZ-
TOSÍTÁSSAL NEM RENDELKEZŐ
SZEMÉLYEK SZÁMÁRA**

Az egészségbiztosítással nem rendelkező személyek megbetegedésük esetén az egészségbiztosítás hiánya ellenére is jogosultak segítség igénybevételére, melynek során a betegségyeelés keretében az orvosi költségeket a szociális segélyezés vállalja át. A szükségletközpontú anyagi alapellátásban részesülő személyek a területi egészségbiztosítási pénztáron keresztül biztosítottak. Grazban a Marienambulanz der Caritas bürokráciamentes és ingyenes orvosi ellátást kínál az egészségbiztosítással nem rendelkező személyeknek, és azon biztosítottak számára is, akik a közegészségügyi rendszert személyes okokból (pl. alkohol- vagy drogfüggőség esetén) nem kívánják igénybe venni.

**SEGÍTSÉGNYÚJTÁS LAKÁSSAL
NEM RENDELKEZŐ SZEMÉLYEK
(HAJLÉKTALANOK) SZÁMÁRA**

Ezzel kapcsolatban információkat a „Sürgősségi esetek és válsághelyzetek” című fejezetben talál.

**NYUGDÍJKIEGÉSZÍTŐ PÓTLÉK ÉS
ÁPOLÁSI DÍJ**

Az alacsony összegű nyugdíjban részesülő személyek adott esetben – minimális jövedelmük biztosítása érdekében – nyugdíjkiegészítő pótlékot igényelhetnek. Akinek havonta 60 óránál hosszabb időtartamú

ápolásra van szüksége, esetlegesen ápolási díjat is igényelhet. A részleteket olvassa el az „Idősebb polgárok” című fejezetben!

HALÁLESET

Valamely lakásban bekövetkező halál esetén haladéktalanul értesíteni kell egy orvost, aki elvégzi a halottszemlét, és kiállítja az „Anzeige des Todes”, azaz a „Halálesetről szóló jelentés” című nyomtatványt (halotti bizonyítvány) és a „Totenbeschauschein”-t, azaz a halottszemlérlől készült igazolást. Az orvos megérkezéséig az elhunyt személyen semmit sem szabad megváltoztatni (így átöltöztetni sem szabad).

A halálesetet a következő munkanapon be kell jelenteni az Állampolgári Hivatal Anyakönyvi Hivatali Szakcsoportjának. Többnyire ez működteti a temetkezési vállalatot; ahol mindent megtudhat a további hivatalos ügyintézés menetéről. Ha valaki kórházban vagy otthonban hal meg, a bejelentés onnan történik. Az Állampolgári Hivaltaltól (BürgerInnenamt) megkapja a halotti anyakönyvi kivonatot (Sterbeurkunde), melyre a továbbiakban valamennyi hivatalos ügy intézéséhez szüksége lesz. Az Anyakönyvi Hivatal munkatársaitól megtudhatja, hogy milyen dokumentumokra, iratokra van szüksége.

Grazban több katolikus, két evangélikus és egy izraelita temető van. A Holding Graz felekezeti temetőjében van egy mohamedán temetkezési hely.

i Információ

**Segítségnyújtás munkanélküliség
esetén: Verein ERFA**
Exerzierplatzstraße 33, 8051 Graz

☎ +43 660 710 0710
@ office@erfa-graz.at, erfa-graz.at

**Referat für Mindestsicherung und
Sozialhilfe des Sozialamtes – A Szociális
Hivatal Anyagi Alapellátási és Szociális
Segélyezési Szakcsoportja (új kérelmek)**
Schmiedgasse 26, 2. emelet, 238 – 241 iroda,
8010 Graz

☎ +43 316 872-6313, 6368
@ sozialamt@stadt.graz.at

**Sozialservicestelle – Stájerország
Tartomány Szociális Szolgáltató Irodája**
Hofgasse 12, 8010 Graz

☎ +43 800 20 10 10

**Szocialministeriumservice – Stájerország
Tartomány Szociális (Népjóléti)
Minisztériumi Szolgáltató Központja**
Babenbergerstraße 35, 8020 Graz

☎ +43 316 70 90
@ bundessozialamt.gv.at

**Sozialtelefon des Bundesministeriums für
Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz
A Szövetségi Munkaügyi, Szociális és
Fogyasztóvédelmi Minisztérium szociális
vonala**

☎ +43 800 20 16 11

**SchuldnerInnenberatung Graz
Grazi Adósságkezelési Tanácsadó**
Annenstraße 47, 8020 Graz

☎ +43 316 37 25 07
@ office@schuldnerInnenberatung.at
schuldenberatung.at

NEUSTART Steiermark
Arche Noah 8-10, 8020 Graz

☎ +43 316 82 02 34
@ office.steiermark@neustart.at, neustart.at

**Segítségnyújtás egészségbiztosítással
nem rendelkező személyek számára:
Caritas Marienambulanz**

Mariengasse 24/bejárat: Kleiststraße 73,
8020 Graz

☎ +43 316 80 15 351
@ marienambulanz.caritas-steiermark.at

**Haláleset bejelentése:
BürgerInnenamt, Referat Standesamt –
Állampolgári Hivatal – Anyakönyvi
Hivatali Szakcsoport**

Joanneumring 6, 3. emelet, 8010 Graz

☎ +43 316 872-5152 és 5153
@ standesamt@stadt.graz.at

**Holding Graz Bestattung
Holding Graz Temetkezés**
Grazbachgasse 44-48, 8010 Graz

☎ +43 316 887-2800 (0.00-tól 24.00 óráig)
@ holding-graz.at/bestattung

PAX
Alte Poststraße 371, 8055 Graz

☎ +43 316 29 65 66 (0.00-tól 24.00 óráig)
@ pax.at

Alpha
Conrad-von-Hötzendorf-Straße 151,
8010 Graz

☎ +43 316 81 94 00 (0.00-tól 24.00 óráig)
@ alpha-bestattungen.at

Bestattung Wolf – Wolf Temetkezés
Triester Straße 164, 8055 Graz

☎ +43 316 26 66 66
@ bestattung-wolf.com

Bestattung Pius – Pius Temetkezés
Petersgasse 49, 8010 Graz

☎ +43 316 83 50 00
@ bestattung-pius.at

GYERMEK ÉS FIATALOK

A SZÜLŐK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI, A KISKORÚ GYERMEKRE VONATKOZÓ SZÜLŐI FELÜGYELET

A szülői felügyelet a nevelésre jogosult személy kiskorú gyermek gondozásának, nevelésének, vagyona kezelésének és törvényes képviselőtének jogát és kötelezettségét jelenti. A törvény szerint a házasság közös szülői felügyeleti joggal rendelkezik. Amennyiben a szülők nem házasságban, a szülői felügyelet kizárólag az anyát illeti. Az össze nem házasodott szülőknek – függetlenül attól, hogy együtt élnek vagy sem – lehetőségük van arra, hogy a gyermek születését követően az Anyakönyvi Hivatalban közös szülői felügyeletet határozzanak meg. A közös szülői felügyelet a szülők különválását vagy a házasság felbontását követően is érvényben marad, a szülőknek azonban rögzíteniük kell, hogy melyik szülő az, aki a gyermeket főként gondozni fogja. A szülői felügyelet módosítását bármikor kérelmezni lehet a bíróságon.

Amennyiben a szülők a gyermek vonatkozásában a felügyeletet nem tudják gyakorolni, a bíróság a nagyszülőket, nevelőszülőket, más, arra alkalmas személyt vagy a gyámügyi hivatalt bízhatja meg a felügyelettel. Amennyiben az apa és az anya a gyermekkel egy háztartásban él, a tartást a gyermek konkrét gondozásával mindketten teljesítik. Amennyiben azonban az egyik szülő a gyermektől elkülönülten él, pénzbeli tartásdíjat kell fizetnie. A tartásdíj összege a fizető szülő

jövedelmétől és a gyermek korától függ. A gyermekkel együtt nem élő szülő azonban a gyermekkel való rendszeres kapcsolattartásra, és a gyermekkel kapcsolatos fontos ügyekről történő tájékoztatásra jogosult.

E témával kapcsolatban további információval az Ifjúsági és Családügyi Hivatalnál (Amt für Jugend und Familie) kaphat, amely bizonyos ügyekben – pl. tartásdíj-követelés esetén – a kiskorú gyermek jogi képviselőt is átveszi. Graz Város Ifjúsági és Családügyi Hivatalának Központi Információs Irodáját a +43 316 872-3199 telefonszámon éri el, amely hétfőtől péntekig 7.30-tól 15.00 óráig foglalt.

Gyermekvédelem: Azon szülők számára, akiket az a veszély fenyeget, hogy gyermekeiket bántalmazzák, és azoknak, akiknek veszélyeztetett gyermekről van tudomása, vagy a gyermekvédelem témájában kérdésük merül fel, az Ifjúsági és Családügyi Hivatal tanácsadást és tájékoztatást biztosít.

A készenléti szolgálat hétfőtől péntekig, 7.30-tól 18.00 óráig a +43 316 872-3043 telefonszámon érhető el. Ezen időszakon kívül a készenléti szolgálatot Graz városának +43 31 6 872-0 telefonszámán hívhatja, ill. sürgős esetben kérjük, forduljon a legközelebbi rendőri szervhez (Tel.: +43 316 888-0). A gyámügyi hivatal egy szociális munkása a lehető legrövidebb időn belül vissza fogja hívni Önt.

TANÁCSADÁS ÉS TÁMOGATÁS CSALÁDOKNAK

Graz városa számos ajánlattal támogatja és segíti a családokat a családi együttélés során felmerülő problémák és konfliktusok megoldásában. A cél az, hogy a gyermekeket és a fiatalokat, és teljes családi rendszerüket nyomon kövessük, és szükség esetén tanácsadással segítsük, valamint erősségeiket, erőforrásaikat és lehetőségeiket a mindenkori segítségnyújtásba bevonjuk. A munka középpontjában valamennyi érdekelt fél szándéka és céljai állnak. A gyermekek és fiatalok számára nyújtott segítségről szóló törvények értelmében a gyámügyi hivatal feladata a családok feladataik teljesítése során történő támogatása, és – amennyiben gyermekek vagy fiatalok esetében veszélyeztetés áll fenn, e gyermekek védelme érdekében megtegye a megfelelő intézkedéseket.

Különválás vagy a házasság felbontása esetén mindkét szülő jogosult (jogi) tanácsadást és/vagy más probléma-megoldási eszközt igénybe venni. Azok a gyermekek és fiatalok, akik a családi körülmények miatt tovább nem lakhatnak szüleiknél, szociálpedagógiai lakóközösségekben, vagy nevelőszülőknél találnak új otthonra. A szülői tanácsadó irodák a csecsemőktől és kisgyermekektől kezdődően átfogó segítséget nyújtanak a szülőknek a gyermekek nevelése, táplálása, ápolása gondozása és egészsége terén felmerülő valamennyi kérdésben.

Iskolai szociális munka: Az ISOP egyesület (Verein ISOP) szociális munkásai Graz több iskolájában nyújtanak segítséget és adnak tanácsot mindenkinek. A gyermekek és a fiatalok itt nagyon komoly témákat beszélhetnek meg, de a szabadidős és sportajánlatok terén is hasznos információkhoz juthatnak.

A GYERMEK ÉS FIATALKORÚAK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI (IFJÚSÁGVÉDELME)

A fiatalok veszélyektől való megóvása érdekében született a Stájerországi ifjúságvédelmi törvény (Steiermärkische Jugendgesetz (StJG)). Ez a törvény szabályozza pl. az otthonról történő távozási időket:

- a 14 év alatti fiatalok 5.00-tól 21.00 óráig felügyelő személy kíséréte nélkül távozhatnak otthonról,
- 14-től és 16 éves korig 5.00-tól 23.00 óráig lehetnek egyedül távol,
- 16 éves kor felett az otthonról történő távozás tekintetében már nincs törvényi korlátozás.

MEGJEGYZÉS

Stájerország Tartomány Családügyi Szakcsoportjának (Familien-Referat des Landes Steiermark) honlapján a gyermekek és fiatalok témakörben nagyon sok információt találhat: zweiundmehr.steiermark.at. A Tartomány Család- és Gyermekinformációs Szolgálatánál (Familien- und Kinderinfo des Landes), a Karmeliterhof, Karmeliterplatz 2. címen személyesen is kaphat tanácsot. Tel.: +43 316 877-2222.

Információ

Amt für Jugend und Familie – Ifjúsági és Családügyi Hivatal
Kaiserfeldgasse 25, 8011 Graz

☎ +43 316 872-3199
@ familie.graz.at; kinder.graz.at

Verein ISOP – Schulsozialarbeit
ISOP Egyesület – Iskolai szociális munka
Dreihackengasse 2, 8020 Graz

☎ +43 316 76 46 46
@ isop@isop.at; isop.at

GYERMEKEK ÉS FIATALOK

Minden esetben azonban a nevelésre jogosult személyek határozzák meg azt, hogy a Stájerországi ifjúságvédelmi törvény (StJG) által előírt törvényes időkeret milyen mértékben méríthető ki. A Stájerországi ifjúságvédelmi törvény tartalmaz továbbá korhatárokat és tartózkodási tilalmakat, ill. korlátozásokat, valamint a dohányzásra, alkoholfogyasztásra, a játékgépek használatára és a szerencsejátékokra vonatkozó információkat. A fiatalok jogai és kötelezettségei mellett a törvény szabályozza a nevelésre jogosult és a felügyelő személy, a vállalatok és a rendezvényszervezők felelősségét. A fiatalok által elkövetett kihágások és szabálysértések következménye: tanácsadói beszélgetések, csoportmunka, képzés, szociális szolgálat és (300 EUR összegig terjedő) pénzbüntetés. A Stájerországi ifjúságvédelmi törvényhez (StJG) kapcsolódó rendelettel Stájerország Tartomány írja elő, hogy mely jogellenes magatartáshoz/bűncselekményhez milyen következményt kell rendelni. Felnőttek esetében a tartomány kihágások esetére pénzbüntetést helyez kilátásba.

A GYERMEKEK ÉS FIATALKORÚAK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI (POLGÁRI JOG)

CSELEKVŐKÉPESSÉG:

7. életévük betöltéséig a gyermekek zsebpénzükből kisebb beszerzéseket eszközölhetnek, pl. csokoládét vásárolhatnak. 7 és 14 éves koruk között a gyermekek részben cselekvőképeselek. Lebonyolíthatják a hétköznapi

élet kisebb ügyleteit, pl. vehetnek mozijegyet és ajándékokat fogadhatnak el. Egyéb ügyletek esetén azokat egy nevelésre jogosult személynek kell lebonyolítania, vagy legalábbis hozzá kell járulnia azokhoz. 14 és 18 éves életkor között a fiatalok bizonyos ügyleteket a szülők hozzájárulása nélkül is lebonyolíthatnak. Rendelkezhetnek a szabad rendelkezésükre bocsátott dolgok felett, például továbbértékesíthetik a kapott ajándékot. Azok a dolgok, amiket használatra engedtek át számukra, nem az övék, ilyen például a gyermekszobában lévő íróasztali lámpa. Zsebpénzüik, ill. jövedelmük felett rendelkezhetnek, amennyiben életszükségeiket ez nem veszélyezteti. Ezenkívül a fiatalok – pl. egy-egy szünidei munkára vonatkozóan – önállóan köthetnek munkaszerződést. Néhány szabály az ipari tanulói szerződésről vonatkozik. Ilyen vagy hasonló jogi kérdésekkel kapcsolatban – pl. „Mikortól készíthet magának egy fiatal tetoválást, vagy piercinget a nevelésre jogosult személy beleegyezése nélkül?” – további hasznos információkat talál a kinderanwalt.at oldalon.

GYERMEKOKTATÁSI ÉS FELÜGYELETI/GONDOZÓ INTÉZMÉNYEK

Az ABI-Servicestelle (ABI Szolgáltató Iroda) térítésmentesen ad tájékoztatást a grazi városi és magánjellegű gyermekfelügyeleti lehetőségekről, valamint a támogatásokról. A tanácsadás német vagy angol nyelven történik.

Foto: Lupi Spuma

RÖVID IDEIG TARTÓ FELÜGYELET (RUGALMAS GYERMEKFELÜGYELET):

Az óránkénti gyermekfelügyelet területén több grazi kerületben bébiszitter szolgálat, nagymama-nagypapa szolgálat, stb. működik, amelyekkel kapcsolatban további információt a graz.at oldal „Bildung findet statt” („Zajlik az oktatás”) prospektusában talál.

JÁTSZÓCSOPORTOK:

Több grazi kerületben is működnek játszócsoportok.

A nyilvános (kinderbetreuung.graz.at) és a magán bölcsődék gondozást és étkezést biztosítanak, valamint elősegítik a gyermekek szociális, érzelmi, motorikus és kognitív fejlődését. A szülők és a gyermekek számára saját információs napokat tartanak.

PÓTMAMÁK/PÓTPAPÁK:

A 0 – 15 éves gyermekeket kis csoportokban pótmamák/pótpapák is gondozhatnak. A sajátos igényű gyermekek számára spe-

ciálisan képzett MIKADO pótmamák/pótpapák állnak rendelkezésre. A költség a gyermekgondozás/felügyelet időtartamától függ. A jövedelem függvényében támogatás is kérhető. Kérdéseik esetén forduljanak az ABI-Service munkatársaihoz, telefonszám: +43 316 872-7474.

GYERMEKHÁZAK

(1,5–12 ÉVES GYERMEKEK SZÁMÁRA):

A grazi gyermekházakban a kisgyermekek, az óvodás és az iskolás gyermekek gondozása egy házban történik. Saját helyiségek mellett minden korcsoport számára lehetőség nyílik a korcsoportokat átfedő (összevont) játékra.

ÓVODÁK

(3–6 ÉVES GYERMEKEK SZÁMÁRA):

Az óvodába járás számos területen segíti gyermekét; a gyermekek számára az óvoda az iskolakötelezettség életbe lépését megelőző utolsó évben kötelező. Ez a kötelező év az 5 éves gyermekek számára heti 30 órás (napi 6 órás) időtartamban térítésmentes.

GYERMEKEK ÉS FIATALOK

A +43 316 872-7474 telefonszámon kaphat tájékoztatást. Grazban városi óvodák, valamint 100 magán üzemeltető által vezetett óvoda működik, de ezek többsége a városi díjszabási rendszerhez csatlakozott. A gondozási költség a szülők jövedelmétől függ, ezzel kapcsolatban a bejelentkezéskor kap tájékoztatást.

FEJLŐDÉSÜKBEN VISSZAMARADOTT GYERMEKEK:

A fejlődésükben – pl. a motorika, beszéd, kognitív teljesítmények terén visszamaradott, feltűnő magatartást tanúsító és fogyatékos gyermekek számára integratív jellegű (a beilleszkedést segítő) kiegészítő gondozás áll rendelkezésre. A szülők (nevelési) tanácsadásban, a gyermekek pedig egyéni fejlesztésben és kezeléseikben részesülnek. A kiegészítő gondozás térítésmentes, a kérelmet Graz Városának Fogyatékkal Élőket Támogató Szakcsoportjánál (Behindertenreferat der Stadt Graz) kell benyújtani. Az Iskolapszichológiai Szolgálat (Schulpsychologischer Dienst) és a Speciális Pedagógiai Központ (Sonderpädagogisches Zentrum) tájékoztatást ad az iskolai lehetőségekről. Emellett több integrációs csoportokkal rendelkező városi óvoda és 4 gyógypedagógiai óvoda is működik.

EGÉSZ NAPOS ISKOLA, DÉLUTÁNI GYERMEKFELÜGYELET (6–18 ÉVES GYERMEKEK SZÁMÁRA):

Grazban összesen 50 általános iskolában, új típusú középiskolában, gyógypedagógia

iskolában, (reál) gimnáziumban és magániskolában (felsorolás: [graz.at/Bildung/Abteilung für Bildung und Integration](http://graz.at/Bildung/Abteilung_für_Bildung_und_Integration)) működik egész napos gondozás, ahol a gyermekek közösen ebédelnek, segítséget kapnak házi feladataik elkészítéséhez, átismétlik a tanult anyagokat, és a szabadidő kreatív eltöltésére van lehetőségük.

LERNCAFÉ – TANULÓ KÁVÉZÓK (6–15 ÉVES GYERMEKEK SZÁMÁRA):

Lend, Gries és Eggenberg kerületekben a Caritas szervezet térítésmentesen kínál délutáni felügyeletet és gondozást a gyermekek számára.

DIÁKOTTHONOK (6–15 ÉVES GYERMEKEK SZÁMÁRA):

Grazban 28 városi és magánotthon működik. A gyermekek és fiatalkorúak itt iskolai kötelezettségeik önálló teljesítéséhez kapnak segítséget. Az otthonok ezenkívül integrációs feladatokat is átvesznek (interkulturalitás, ill. speciális nevelési igények). Az otthonban történő elhelyezési hozzájárulás összege a jövedelem függvényében lépcsőzetesen alakul.

GYERMEK-EGYETEM

A grazi egyetemekkel együttműködve az általános iskolákban a gyermekek a tudományval való ismerkedés érdekében ún. „workshop”-okon vehetnek részt. Pompás szünidei programok! kinderunigraz.at

Foto: Lupi Spuma

i Információ

Amt für Jugend und Familie – Ifjúsági és Családügyi Hivatal

Kaiserfeldgasse 25, 8010 Graz

☎ +43 316 872-3199
@ familie.graz.at; kinder.graz.at

Caritas-Lerncafés – Caritas tanuló kávézók

Gries kerület: Andráföyer (Dreihackengasse, az Andräkirche mellett)

Lend kerület: Marienpfarre /Mária Plébánia/ (Mariengasse 24)

Eggenberg kerület: Pfarre Schützengel /Védőangyal Plébánia (Hauseggerstraße 72)
☎ +43 676 880 15 791

Lerncafé – Tanuló kávézó
Südbahnstraße 100, 8020 Graz

Sozialamt, Referat für Behindertenhilfe – Szociális Hivatal, Fogyatékkal Élők Segélyezési Szakcsoportja

Schmidgasse 26, 2. emelet, 8010 Graz

☎ +43 316 872-6432
@ graz.at
(Leben in Graz – Gesundheit + Soziales)
(Élet Grazban – Egészség + szociális ügyek)

IBOBB-Café – IBOBB Kávézó

Képzési és szakmai tájékoztatás, tanácsadás és orientáció

☎ +43 664 60 872-7445, -7446, -7447
@ ibobb@stadt.graz.at

ABI-Service Bildungsservicestelle Abteilung für Bildung und Integration – ABI-Service Képzési Szolgáltató Iroda Oktatási és Integrációs Ügyosztály

Keesgasse 6, 8010 Graz

☎ +43 316 872-7474
@ abiservice@stadt.graz.at
graz.at/bildung-integration

GYERMEK ÉS FIATALOK

EGÉSZSÉGVÉDELEM

Az Ifjúsági és Családügyi Hivatal orvosok és terapeuták segítségével (= orvosi szolgálat) megvalósuló egészségvédelmi programja a 15 városi szülői tanácsadói irodában kínál a szülők számára egészségügyi felkészítést, a csecsemők és kisgyermek számára pedig orvosi tanácsadást és felügyeletet, valamint korai beszédfejlesztést. Ajánlatok iskoláskorú gyermekek számára: Az iskolakezdési vizsgálat során az Orvosi Szolgálatnál a szülők jelenlétében látás- és hallásvizsgálattal egybekötött átfogó szűrővizsgálat kerül elvégzésre. Az iskolaérettség egészségügyi feltételei idő előtti (korai) beiskolázás esetén felülvizsgálatra kerülnek. A városi iskolákban folyamatos vizsgálatok vannak.

A táplálkozás-orvostani tanácsadás, valamint a sport- és mozgásprogramok járulékos célja a gyermekek egészségének támogatása, megóvása. A gyermekek oltása az Egészségügyi Hivatalban (Gesundheitsamt) történik. Iskolafogászati szakrendelések: A munkatársak támogatják az iskoláskorú gyermekek fogainak egészségét, számos információt közvetítenek az egészséges fogakról, gyakoroltatják a helyes fogmosást, és fogorvosi vizsgálatokat végeznek, valamint tanácsadást tartanak. A túlzottan féléo gyermekek számára motivációs üléseket tartanak. Az ajánlatok ingyenesek.

Szexualitás: A szexualitás témakörében pl. a lányok számára a Frauengesundheitszentrum (Női Egészségügyi Központ) a fiúk számára

i Információ

Ärztlicher Dienst des Amtes für Jugend und Familie – Az Ifjúsági és Családügyi Hivatal Orvosi Szolgálat
Keesgasse 6, 2. emelet, 8010 Graz

☎ +43 316 872-4622
@ aertzl.jugend@stadt.graz.at

Gesundheitsamt – Egészségügyi Hivatal
Amtshaus, Schmiedgasse 26, 8010 Graz

☎ +43 316 872-3202
@ gesundheitsamt@stadt.graz.at
graz.at/gesundheitsamt

Schulzahnambulatorien der Abteilung für Bildung und Integration – Az Oktatási és Integrációs Ügyosztály Iskolafogászati Szakrendelői
Nibelungengasse 18, 8010 Graz
Brucknerstraße 51, 8010 Graz
Wielandgasse 9, 8010 Graz

☎ +43 316 872-7025, 7035, 7455
@ graz.at/bildung-integration

Frauengesundheitszentrum – Női Egészségügyi Központ
Joanneumring 3, 8010 Graz

☎ +43 316 83 79 98
@ frauen.gesundheit@fgz.co.at, fgz.co.at

Männerberatung Graz Verein für Männer- und Geschlechterthemen – Grazi Férfi Tanácsadó, Férfi és Nemi Témák Egyesülete
Dietrichsteinplatz 15, 8. emelet, 8010 Graz

☎ +43 316 83 14 14
@ beratung@maennerberatung.at
maennerberatung.at

pedig a Männerberatungsstelle (Férfi Tanácsadó Iroda) nyújt teljeskörű tájékoztatást és tanácsadást.

SZABADIDŐS ÉS SZÜNIDEI PROGRAMOK, KULTÚRA

„Játszható város”: Graz a várost úgy kívánja kialakítani, hogy az a gyermekek és fiatalok számára élménybirtokként is működhessen. Tavasztól őszig ezért a grazi parkokban, a lakótelepeken és a nyilvános játszótéren számos ajánlat közül választhatnak a gyerekek, ilyen lehetőséget jelent például a graffiti, a street soccer (utcai futball), a színházi találkozók, valamint a grazi mobil játszótérrel, illetve azokban folytatott a kreatív játék. Az időpontok megtalálhatók a graz.at/spielmobile oldalon.

A Grazban található valamennyi játszótérről készített listát a holding-graz.at/spielplaetze oldalon találja. Az iskolai szünetekben (félévkor, húsvétkor, nyáron és télen) az Ifjúsági és Családügyi Hivatal Gyermekstúdiója (Kinderstudio des Amtes für Jugend und Familie), valamint a Sporthivatal (Sportamt) kiterjedt szabadidős ajánlattal áll a gyermekek rendelkezésére: graz.at/ferienhits. Az Ifjúsági és Családügyi Hivatal Nyílt Gyermek és Ifjúsági Munka Szakcsoportjánál (Amt für Jugend und Familie, Referat Offene Kinder- und Jugendarbeit) a nyári táborokhoz támogatás kérhető. A „points4action” generációs projektben az idősebbek és a 14–18 éves korosztály fiataljai együtt töltik (szabad)idejüket. A résztvevő fiatalok ezért bónuszpontokat kapnak, amelyeket esetleg beválthatnak mozijegyre, stb. Ezzel kapcsolatban információkat a points4action.at oldalon talál.

i Információ

Amt für Jugend und Familie, Referat für Offene Kinder- und Jugendarbeit – Ifjúsági és Családügyi Hivatal Nyílt Gyermek- és Ifjúsági Munka Szakcsoport

Kaiserfeldgasse 25, 8010 Graz

☎ +43 316 872-3191
@ jugendamt@stadt.graz.at
jugend.graz.at

Kindermuseum „FRida & freD” – „FRida & freD” Gyermekmúzeum
Friedrichgasse 34, 8010 Graz

☎ +43 316 872-7700
@ kontakt@fridaundfred.at
fridaundfred.at

Next Liberty Színház az ifjú közönség számára
Kaiser-Josef-Platz 10 (az Opera mellett, a „Lichtschwert” szobor lábánál), 8010 Graz

☎ +43 316 8000
@ ticket@ticketzentrum.at
nextliberty.com

LandesLudothek
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

☎ +43 316 90 370 251
@ office@ludovico.at
ludovico.at

Sportamt – Sporthivatal, Graz-Liebenau Stadion
Stadionplatz 1 (földszint), 8010 Graz

☎ +43 316 872-7878
@ sportamt@stadt.graz.at
graz.at/sportamt

NYITVATARTÁS:
Hétfő – Csütörtök: 8.00 – 14.00 óra,
Péntek: 8.00 – 12.00 óra

GYERMEKEK ÉS FIATALOK

A Gyermekmúzeumban (Kindermuseum) a három – tizenkét éves korosztály számára kiállítások, játszó és kutatási terület, találkozók és színházi előadások kerülnek megrendezésre. A „Next Liberty”-vel saját gyermek és ifjúsági színház működik, a LandesLudothek-ben pedig mindenféle játék kikölcsonözhető.

A Városi Könyvtár (Stadtbibliothek) széleskörű ajánlattal áll kifejezetten a gyermekek és fiatalok rendelkezésére. Valamennyi ajánlatot és információt megtalálja az alábbi oldalon: stadtbibliothek.graz.at

INTERKULTURÁLIS, MOBIL ÉS AUTONÓM IFJÚSÁGI MUNKA

Ifjúsági központok 13 – 19 éves fiatalok számára: Grazban 13 ifjúsági központ működik, az ezek székhelyéről és ajánlatairól készített lista a jugend.graz.at/Jugendzentren oldalon található.

FIATALOK ÁLTAL VÉGZETT UTCAI SZOCIÁLIS MUNKA 13–21 ÉVES FIATALOK SZÁMÁRA

A fiatal utcai szociális munkások Graz belvárosát járják, és minden olyan fiatalnak segítenek, akik stressz hatása alatt állnak, és akiknek szükségük van arra, hogy valakivel beszélhessenek, vagy, hogy valaki támogassa őket.

A Jakominiplatz 1. címen található Ügyfélszolgálati Iroda egy fogyasztási kényszertől

mentes szabad létesítmény, ahol a fiatalok étkezhetnek, zuhanyozhatnak, moshatnak, stb., továbbá tájékoztatás és tanácsadás, közvetítés és (pl. a tanácsadói irodákhoz, rendőrséghez) kíséret is rendelkezésükre áll.

Kapcsolat: Tel.: +43 316 80 15-470

INTERKULTURÁLIS IFJÚSÁGI MUNKA

Az olyan kérdésekben – mint az együtt a családi hétköznapokon, képzési/oktatási lehetőségek, vagy a szociális és kulturális integráció – az érdeklődők, valamint a migrációs háttérű fiatalok és a szülők, vagy a tanárok egyaránt fordulhatnak az ISOP-hoz.

MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS GYALOGOSOK

Már korán tanítsa meg gyermekének az alapvető közlekedési szabályokat. Ítélje meg Ön, hogy mikortól mehet gyermeke egyedül iskolába. Ehhez menjenek együtt az úton, és beszéljék meg a veszélyes helyeket.

MIKRO ROLLER, ROLLER, GÖRDESZKA STB.

Ezek a közlekedési eszközök csak ott használhatóak, ahol gyalogosok közlekednek, pl. a járdán, gyalogos övezetekben, lakó- és játszóutcákban, stb.

Görkorcsolya: Ezzel a gyalogos területek mellett a kerékpárutak, kerékpáros sávok, stb. is használhatóak.

Kerékpározás 10 éves kortól: A város már az óvodás gyermekek számára is segítséget nyújt

a kerékpározás megtanulásában. 10 éves kor alatt nyilvános közlekedési területen a kerékpár csak 16 évesnél idősebb személy felügyelete mellett használható.

Kerékpáros igazolvánnyal 10 éves kortól lehet egyedül részt venni a közúti forgalomban, egyébként ez csak 12 éves kortól lehetséges.

A kerékpáros igazolványt Graz Város Közúti Hivatala (Straßenamt der Stadt Graz) állítja ki.

Az elméleti vizsgát a tanulók 4. osztályban, általános iskolai tanárok előtt teszik le. A gyakorlati kerékpáros vizsga a városi parkban található Grazi Közlekedési Parkban (Grazer Verkehrsgarten) zajlik. Ezzel kapcsolatban német és angol nyelven további információt talál a radfahrtraining.at oldalon.

SIDEWALKER (ROLLER)

Erre vonatkozóan ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a kerékpárra. Kerékpáros létesítményeken és sávokban igen, járdán azonban nem használható. Segédmotoros kerékpár vezetése 15 éves kortól: Segédmotoros kerékpárt AM jogosítvány kategóriával (2012-ig: segédmotoros igazolvány) 15 éves kortól, max. 45 km/h sebességgel szabad vezetni. Ehhez el kell végezni egy elméleti és egy gyakorlati tanfolyamot, ami már hat hónappal a 15. születésnap előtt elkezdhető.

KÖZLEKEDÉS AUTÓ UTASAKÉNT

A 14 évesnél fiatalabb, 150 cm-nél alacsonyabb gyermekeknek testsúlyuknak megfelelő gyermeküléssel kell ülniük.

AUTÓVEZETÉS 17 ÉVES KORTÓL

Az autósiskolában már 15 1/2 évesen el lehet kezdeni az alapképzést. A vezetői engedélyhez

szükséges gyakorlati vezetés 17 éves kortól feljogosított kísérő személlyel történhet, aki többek között legalább 7 éve rendelkezik jogosítvánnyal. A vizsgát csak a 17. születésnap után lehet letenni.

TÖMEGKÖZLEKEDÉS

A tanulók szabad/ingyenes közlekedéséhez kapcsolódó kérelem nyomtatványait az iskolákban kaphatjuk meg. Emellett pl. az ipari tanulók vagy a kollégiumban lakó diákok számára kedvezményes díjszabás van érvényben (lásd: verbundlinie.at/schuelerlehrlinge/tickets/schuelerinnen-ticket). A nyári szünidőben a 15 évesnél fiatalabb gyermekek a Graz Linien járataival ingyen utaznak, az iskolások és ipari tanulók számára pedig minden egyéb járatra igen kedvező szünidei jegy kapható (lásd: verbundlinie.at/slf/ferienticket.php).

i Információ

Straßenamt – Ütügyi (közlekedési) Hivatal

Bauamtsgebäude (az Építésügyi Hivatal Épülete), Europaplatz 20,
4. és 5. emelet, 8020 Graz

☎ +43 316 872-3601

@ strassenamt@stadt.graz.at
graz.at (Leben in Graz –
Verkehr und Parken/Élet Grazban –
Közlekedés és parkolás))

Logo – JUGEND.INFO! Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

☎ +43 316 90 370 90

@ info@logo.at
logo.at

KÖTELEZŐ ISKOLA**(6–15 ÉVES KOR, ILL. 1.–9. OSZTÁLY)**

Ausztriában a gyermekeknek 6. életévüktől kezdődően kilenc éven át iskolába kell járniuk. A képzési kötelezettség 18 éves korig áll fenn! A tanév mindig szeptemberben kezdődik. A gyermek iskolába járásáért a szülők felelősek, és büntethetők, ha a gyermek nem jár iskolába.

ÁLTALÁNOS ISKOLA**(6 – 10 ÉVES KOR, ILL. 1.–4. OSZTÁLY)**

A gyermeket az iskolakezdés előtt három-negyed évvel be kell írni egy a lakcímhez közeli iskolába. Amennyiben gyermekét másik iskolába szeretné járatni, ahhoz az Oktatási és Integrációs Ügyosztály (Abteilung für Bildung und Integration) jóváhagyására lesz szüksége. A szülők vagy a nevelésre jogosult személyek minden információt az Oktatási és Integrációs Ügyosztály által küldött levélben kapnak meg. Több mint 50 városi és magán, illetve alternatív általános iskola működik (lista: lsr-stmk.gv.at – Schulführer). A még nem iskolaérett iskolaköteles gyermekeknek az első évben iskola-előkészítő évfolyamra kell járniuk, hogy felnőhessenek az iskolai élethez. Az iskola-előkészítő évfolyam beleszámít az általános tankötelezettségbe. Minden iskolában van iskola-előkészítő oktatás. További kérdéseik esetén forduljanak az Oktatási és Integrációs Ügyosztályhoz. Az általános iskola, azaz a 4. évfolyam (osztály) befejezése után a családok különböző oktatási-képzési lehetőségek közül választhatunk.

ÚJ TÍPUSÚ KÖZÉPISKOLA**(10–14 ÉVES KOR, ILL. 5.–8. OSZTÁLY)**

Grazban több mint 20 városi és magán új típusú, ún. Neue Mittelschule (NMS) elnevezésű középiskola működik. Az új típusú középiskola (NMS) az alapvető általános műveltséget adó képzést, és a szakmai életre (technikumba járás mellett) történő felkészítést, illetve a tanulmányok továbbképző iskolákban történő folytatását szolgálja. A zene vagy a sport terén különösen tehetséges diákok számára hozták létre az NMS Musik Graz-Ferdinandum és az NMS Sport Graz-Brucknerstraße iskolákat. Az új típusú középiskolákban a tanulók egyéni segítséget kapnak, melynek során alapvetően a reál gimnázium tanterve van érvényben. A teljesítménytől függően a 8. iskolai évfolyam után a diákok kötelező iskolai végzettséget tanúsító bizonyítványt kapnak, vagy a középiskola általános képzettséget nyújtó felső tagozatán folytatják tanulmányaikat.

TECHNIKUM**(15 ÉVES KOR, ILL. 9. OSZTÁLY)**

A Herrgottwiesgasse 160 c címen található technikumban és az NMS Weibling középiskola két osztályában a 8. évfolyamot követően a diákok alkalmassá válnak a tanulóként történő szakmai tanulásra és a szakiskolába történő átlépésre.

A technikum időtartama egy év, és azon iskolás gyermekek számára, akik az új típusú középiskola 8. osztályát sikeresen befejezték, a 9. osztályt jelenti.

ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGET ADÓ KÖZÉPISKOLÁK

A szakképesítést nyújtó középiskolákat lásd az 59. oldalon!

ANYANYELVI OKTATÁS

A némettől eltérő anyanyelvű diákok osztályozott, nem kötelező gyakorlat során mélyíthetik el anyanyelvi ismereteiket. A részvétel önkéntes és ingyenes, mégis ajánlott kihasználni ezt a lehetőséget, hiszen az anyanyelv jó ismerete képezi a további nyelvek megtanulásának alapját, és az egyéb tárgyakban nyújtott teljesítményre is pozitív hatással lehet. Anyanyelvi oktatás elvileg minden nyelven folytatható. Az alábbiakban felsorolt nyelvek valamelyikén, vagy akár közülük több nyelven is számos grazi általános és új típusú középiskola, valamint a technikum is kínál oktatási lehetőséget: albán, arab, bosnyák/horvát/szerb, kínai, francia, perzsa, lengyel, portugál, román, orosz, csecsen és török. A témával kapcsolatban további információt az Oktatási és Integrációs Ügyosztályon, ill. azon iskola igazgatóságán kaphat, ahová a gyermek jár.

A bmukk.gv.at/schulen/unterricht/muttersprachlicher-unterricht oldalon – németül és számos egyéb nyelven – valamennyi információt megtalálja.

FOGYATÉKKAL ÉLŐ GYERMEKEK

A fogyatékkal élő és speciális pedagógiai támogatást igénylő gyermekek számára – a szülők kívánságának megfelelően – saját képzési/oktatási utak és módok léteznek. A speciális iskolába történő felvétel mellett a gyermek az általános és új típusú középiskolán, valamint a technikumon belül integrációs osztályba is

járhat. A mindenkori igénynek megfelelően ápolási és segítő szolgálat is rendelkezésre áll. Néhány iskola akadálymentesített.

A látássérült és vak, ill. hallássérült és siket iskolás gyermekek számára szintén több iskola is létezik. Ezzel kapcsolatban felvilágosítást az Oktatási és Integrációs Ügyosztályon, illetve a speciális pedagógiai központokban kaphat.

HITOKTATÁS

Ausztriában a hitoktatást a közösségükhöz tartozó iskolások számára minden esetben az elismert egyházak és vallási társulatok biztosítják. A hitoktatás az iskolai tanítás keretében zajlik. A szülők azonban kijelenthetik gyermeküket ((ill. 14 éves kortól maguk a diákok is kijelentkezhetnek) a hitoktatásból.

A KÖTELEZŐ ISKOLA BEFEJEZÉSE UTÁN

Grazban számos olyan tanácsadó iroda működik, amely tájékoztatást nyújt tankötelezettség utáni szakmai képzés, vagy a továbbtanulás

i Információ**ABI-Service**

Keesgasse 6, 8011 Graz

☎ +43 316 872-7474

@ abiservice@stadt.graz.at
graz.at/bildung-integration**ZIS – Központi Információs Iroda Sprachheilschule – Beszédfejlesztő iskola**

Brockmanngasse 119, 8010 Graz

☎ +43 316 872-6725 vagy
+43 664 60 872-6725@ spz.at

lehetőségeiről, ilyen pl. az IBOBB-Café vagy a Berufsinformationszentrum (BIZ), azaz a Szakmai Információs Központ. Az iskolai, valamint a szak- és továbbképzési problémák terén a Tartományi Iskolatanács Iskolapszichológiai és Képzési Tanácsadási Ügyosztálya (Abteilung Schulpsychologie-Bildungsberatung des Landesschulrates) biztosít tanácsadást a némettől eltérő anyanyelvű iskolások, valamint szüleik, a tanárok és valamennyi intézmény számára. A képzést/szakirányt váltó iskolások számára és a német nyelvtanfolyamok keresésében szintén van segítség.

KÉPZÉS 18 ÉVES KORIG

A 18 éves korig tartó képzés az osztrák szövetségi kormány kezdeményezése, melynek célja, hogy valamennyi fiatalot kötelező iskolai végzettségen túlmutató képzettséghez juttassa, és a tanulmányok korai megszakítását ellensúlyozza. A 2016/2017-es tanév végétől kezdődően a tankötelezettség minden olyan fiatalot egészen 18. éves korának betöltéséig érint, akik az általános tankötelezettségnek eleget tettek és állandó jelleggel Ausztriában tartózkodnak (2017-ben az első korcsoporttal kezdődően).

i Információ

Berufsinformationszentrum (BIZ) – Szakmai Információs Központ

Neutorgasse 46, 8010 Graz

☎ +43 316 70 82 803
@ ams.at

Landesschulrat für Steiermark – Stájerországi Tartományi Tanügyi Tanács

Körblergasse 23, Pf.: 663, 8011 Graz

☎ +43 50 24 83 45
@ lsr@lrs-stmk.gv.at
lrs-stmk.gv.at

IBOBB-Café – IBOBB-Kávézó – Képzési és szakmai tájékoztatás, tanácsadás és orientáció

Keesgasse 6, 8010 Graz

☎ +43 664 60 872 -7445, -7446, -7447
@ ibobb@stadt.graz.at
lrs-stmk.gv.at

Koordinierungsstelle Steiermark Ausbildung bis 18 (incl. Übergang Schule-Beruf) – A 18 éves korig terjedő képzés Stájerországi Koordinációs Irodája (az iskola és a foglalkozás/munkavégzés közötti átmenettel együtt)

Team Styria Werkstätten GmbH, Radetzkystr. 31, Tür 1 (1. ajtó), EG (földszint), 8010 Graz

☎ +43 664 80 295-6001
@ kost.steiermark@remove-this.teamstyria

Stadtbibliothek – Városi Könyvtár

Kernstockgasse 2, 8020 Graz

☎ +43 316 872-4970
☎ +43 316 872-4969
A Városi Könyvtár forró dróttja:
☎ +43 316 872-800
@ stadtbibliothek.zanklhof@stadt.graz.at
stadtbibliothek.graz.at

Az ifjúsági tanácsadás (Jugendcoaching) feladata különösen a képzési kötelezettség megismertetése a fiatalok, szülők, ill. nevelésre jogosult személyek tájékoztatása révén, valamint a fiatalok figyelemmel kísérése.

AZ ÉRETTSÉGI MEGSZERZÉSE ÁLTALÁNOS KÉPZÉST – MŰVELTSÉGET NYÚJTÓ KÖZÉPISKOLÁK (AHS)

(10–18/19 ÉVES KOR,
ILL. 5.–12./13. OSZTÁLY)

Ezek az iskolák átfogó általános képzést nyújtanak, amely az érettségi vizsgával (Matura) fejeződik be. Az érettségi bizonyítvány egyetemi és főiskolai, kollégiumi és akadémiai tanulmányok folytatására jogosít.

Az általános képzést biztosító magasabb iskolába, azaz a középiskolába történő felvételhez az általános iskola 4. osztályának sikeres, német nyelvből, olvasásból és matematikából „jeles” és „jó” osztályzattal történő teljesítése (egyébként felvételi vizsga) szükséges.

Különbséget teszünk a gimnázium (a képzés súlypontját az idegen nyelvek képezik), reál-gimnázium (ahol a képzés természettudományi-műszaki központú) és a gazdasági ismeretekre alapozott reál-gimnázium között (lista: ahs-stmk.at/cms/). További kérdéseik esetén forduljanak a Tartományi Tanügyi Tanácsához (Landesschulrat).

FELSŐ TAGOZAT ÉS REÁLGIMNÁZIUM

(14–18/19 ÉVES KOR,
ILL. 9.–12./13. OSZTÁLY)

Ebben az iskolában egy új típusú középiskola, vagy egy általános képzést nyújtó középiskola (AHS) alsó tagozatának megfelelő befejezése

után lehet tanulni, itt a képzés középpontjában az instrumentális oktatás, a szemléltető alakítás, a biológia és a környezetismeret, az információ- és kommunikációtechnológia, valamint a sport áll.

A különösen tehetséges iskolások számára speciális képzési lehetőségek érhetők el. Ezzel kapcsolatban tájékoztatást Stájerország Tartományi Tanügyi Tanácsa (Landesschulrat) ad.

SAKKKÉPZÉS

SAKMAI KÉPZÉST NYÚJTÓ KÖZÉP- ÉS MAGASABB ISKOLÁK (14 ÉVES KORTÓL 3 – 4, ILL. 5 ÉVES KÉPZÉSEK)

A középiskolák (szakiskolák) valamely szakma gyakorlásához közvetítenek alapvető szakmai ismereteket, és három, illetve négy év után, záróvizsgával fejeződnek be. Az 5 éves, magasabb szintű szakképző iskolákban végzők a mindenkor szakterület kiemelt szakmaiban jutnak teljes szakképzettséghez, ráadásul a képzés záróvizsgával zárul, amely felsőfokú tanulmányok folytatására jogosít. A szakterülettől függően műszaki, ipari, iparművészeti iskolák, kereskedelmi, szolgáltatási és szociális szakmát adó, óvónő-, tanító- és nevelőképző, valamint mezőgazdasági és erdőgazdálkodási szakmákat nyújtó iskolák működnek. Egy- és kétéves szakiskolák is léteznek. Közlelbbi információt a Tartományi Tanügyi Tanács (Landesschulrat) lrs-stmk.gv.at oldalán talál.

IPARI TANULÓI IDŐ

Az ipari tanulói idő (amelynek időtartama három-négy év) a kötelező iskola után azonnal megkezdhető. A berufskompass.at oldalon megtalálható az ajánlott tanult szakmák

listája. A diákokat ipari tanulóként megillető jogokat és teljesítendő kötelezettségeket a mensch.steiermark.at oldalon találja. A tanulói képzéshez hozzá tartozik a szakiskolába járás, amely az ipari tanulói záróvizsgálattal (LAP) fejeződik be. Az ipari tanulói záróvizsgát követően különböző továbbképzési lehetőségek vannak, a mestervizsga vagy a szakmai érettségi vizsga letételével esetleg üzem-/műveztetőképző iskolákban, szakfőiskolákon /akadémiákon történő tanulásra nyílik lehetőség.

„A MÁSODIK KÉPZÉSI/OKTATÁSI VONAL”

A második képzési/oktatási vonal az egyes alapképzések, illetve a képzések – mint például az érettségi – elmulasztott befejezésének pótlására kínál különböző lehetőségeket.

ALAPKÉPZÉS ÉS A KÖTELEZŐ ISKOLA BEFEJEZÉSE

Az alapképzés és kötelező iskola terén képzési/oktatási lehetőségek óriási kínálata áll rendelkezésre.

Amennyiben Ön nem fejezte be a kötelező iskolát vagy ipari tanulói képzését, annak befejezését pótolhatja és (másik) szakmai képesítést szerezhet. Néhány oktatási intézmény például tehetőséget nyújt a kötelező iskola befejezésének pótlására.

Az ajánlatokról tájékoztatást a Stájerországi Oktatási Hálózatnál (Bildungsnetzwerk Steiermark), a bildungsnetzwerk-stmk.at kaphat.

AZ IPARI TANULÓKÉNT TELJESÍTETT GYAKORLAT BEFEJEZÉSE

Aki ipari tanulói gyakorlatát nem fejezte be, bizonyos feltételek teljesülése esetén gyakorlati záróvizsgát tehet. A vizsgát 18. életévüket betöltött személyek is letehetik, amennyiben képesek felmutatni a szükséges ismereteket és tudást (rendszerint két éves szakmai tevékenység).

MAGÁNTANULÓI VIZSGA

Magántanulói vizsgával iskolába járás nélkül lehet utólag végbizonyítványt szerezni, vagy egy iskolai osztály (évfolyam) valamely tantárgyait utólag teljesíteni. Az erre irányuló kérelmet a mindenkorai iskola igazgatóságához kell intézni.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

Egy-egy iskola, illetve tanfolyam elvégzése után több grazi intézménynél (esti iskolák-

Információ

SZAK- ÉS TOVÁBBKÉPZÉSI TANFOLYAMOK

ISOP Innovative Sozialprojekte GmbH
Dreihackengasse 2, 8020 Graz

☎ +43 316 76 46 46
@ isop@isop.at; isop.at

BFI, Berufsförderungsinstitut – Szakképzés-támogatási Intézet
Mariengasse 24, Paula-Wallisch-Straße 8, Eggenberger Allee 15

☎ +43 057 2270-0
@ bfi-stmk.at

Foto: Lupi Spuma

Információ

bit – best in training
Kärntner Straße 311, 8054 Graz

☎ +43 316 28 55 50 0
@ office@bit.at
bitonline.com

Volkshochschule Steiermark (VHS) – Stájerországi Népfőiskola
Hans-Resel-Gasse 6, 8020 Graz

☎ +43 5 77 99 50 00
@ vhsan1@akstmk.at
vhsstmk.at

Urania Steiermark
Burggasse 4/1, 8010 Graz

☎ +43 316 82 56 88 0
@ urania@urania.at
urania.at

Bildungsnetzwerk Steiermark – Stájerországi Oktatási Hálózat
Niesenberggasse 59, 8010

☎ +43 316 82 13 73
@ bildungsnetzwerk@eb-stmk.at
bildungsnetzwerk-stmk.at

ban, érettségi iskolákban,...) is lehet érettségi-képesítő vizsgát tenni (ez legkorábban a 17. életév betöltésétől lehetséges). Ez megfelel az érettségi vizsgának és az egyetemi, főiskolai, szakfőiskolai, akadémiai, valamint kollégiumi tanulmányok folytatásának feltételét képezi.

FELSŐFOKÚ INTÉZMÉNYBEN TÖRTÉNŐ TOVÁBBTANULÁSRA JOGOSÍTÓ VIZSGA

Érettségi vizsga nélkül az akadémiák, szakfőiskolák és egyetemek (bizonyos tanulmányi szakirányokra korlátozottan) továbbtanulásra jogosító vizsgával látogathatók.

DOLGOZÓK ISKOLÁJA

Ezekben az iskolákban a dolgozó, illetve szakképzettséggel rendelkező személyek esti oktatás keretében szerezhetik meg a képesítést és bizonyos iskolatípusok ezzel összefüggő jogosultságait. Ennek feltételei: legalább 17 éves életkor, a 8. évfolyam sikeres befejezése, a szakma gyakorlása vagy befejezett szakmai képzés. Számos közép- és felsőfokú szakképző iskola valamint kollégium működik esti iskolaként.

FELSŐFOKÚ TANULMÁNYOK SZAKFŐISKOLÁK (FH)

A szakfőiskolák a gazdaság és technológia terén nyújtanak gyakorlatközelit képzést.

A két grazi főiskola – az FH Joanneum (fh-joanneum.at) és a Campus02 (campus02.at) – alap- és mesterképzés, valamint főiskolai kurzusok formájában több mint 50 féle képzési lehetőséget kínál. A felvételi eljárással és a tanulmányi feltételekkel kapcsolatban közelebbi információt a szakfőiskolák tanulmányi tanácsadó forró drótyján kaphatnak.

EGYETEMEK

Különböző befejezési lehetőségek állnak rendelkezésre: alap-, mester- és doktori képzés. Grazban négy egyetem működik:

- Karl-Franzens Egyetem, hat egyetemi karral (uni-graz.at)
- Technische Universität – Műszaki Egyetem hét egyetemi karral (tugraz.at),
- Medizin-Uni – Orvosi Egyetem (meduni-graz.at),
- Universität für Musik und Darstellende Kunst – Zene- és Előadóművészeti Egyetem (kug.ac.at).

Az egyetemi tanulmányokhoz érettségi vizsga (Matura) szükséges, melyet bizonyos esetekben még kiegészítő vizsgákkal is. Helyenként bejutás-korlátozás és felvételi vizsga is van. Nemzetközi hallgatókra vonatkozóan saját bejutási rendelkezések (ezzel kapcsolatban információkat az oehunigraz.at oldalon, az

AAI Graz Tanulmányi Tanácsadó Irodájában (Studierendenberatung des AAI Graz), valamint a grazi Karl-Franzens Egyetem (KF-UNI) Nemzetközi Kapcsolatok Irodájában (Büro für internationale Beziehungen der KF-UNI Graz) kaphat, illetve német nyelvismeretre vonatkozó előírások vannak érvényben. A tanulmányi feltételekkel kapcsolatban tájékozódjon a mindenkori egyetemen, ill. az osztrák diákság körében. Valamennyi Grazba tanulmányi céllal érkező személy számára Graz városának számos hasznos információja található a graz.at oldalon.

PEDAGÓGIAI FŐISKOLÁK

A pedagógiai főiskolák kötelező és szakmai iskolai tanítókat és tanárokat képeznek, és továbbképzési lehetőséget biztosítanak valamennyi iskolatípus tanárai számára. Grazban a Pädagogische Hochschule Steiermark – Stájerországi Pedagógiai Főiskola (phst.at) és a Kirchliche Pädagogische Hochschule der Diözese Graz-Seckau – a Graz-seckaui Egyházmegye Egyházi Pedagógiai Főiskolája (kphgraz.at) működik.

KÜLFÖLDI ISKOLAI VÉGZETTSÉG/SZAKKÉPESÍTÉS ELISMERÉSE (HONOSÍTÁS)

A külföldön szerzett iskolai, főiskolai/egyetemi, vagy szakmai végzettségeket először számos (lefordított) dokumentum bemutatásával el kell ismertetni Ausztriában. Előfordulhat, hogy a képzés egyes részeit pótolni kell, vagy ki kell egészíteni. Erről részletesen a „Munkavállalás” című fejezetben olvashat.

Foto: Robert Frankl

FELNŐTTKÉPZÉS

Számos továbbképzési és felnőttképzési intézmény működik, melyek kínálata az általános műveltségtől kezdődően a nyelv- és főzótanfolyamokon át egészen a költséges szakmai kiegészítő képzésekig terjed. Az oktatási intézmények listáját, valamint az aktuális rendezvények, szemináriumok, tanfolyamok, kurzusok, és a felnőttek számára nyújtott oktatási-képzési tanácsadás lehetőségeinek áttekintését a weiterbildung.steiermark.at oldalon találja. A ZEBRA, Interkulturelles Beratungs- und Therapiezentrum a migránsokat felnőttképzési segédnek képz ki. Az AST ügyféliroda többnyelvű tanácsadást kínál a külföldön megszerzett képesítés elismertetéséről. (zebra.or.at)

NÉMET NYELVTANFOLYAMOK

A német nyelv ismerete elengedhetetlen ahhoz, hogy a magán és a szakmai életben, valamint a hivatalos érintkezésvsben megér- tessük magunkat (eltekintve attól, hogy a köznyelv erősen eltér az irodalmi némettől).

A Grazban lakó nem EU állampolgároknak az integrációs megállapodás keretében igazolniuk kell német nyelvtudásukat ahhoz, hogy Ausztriában tartózkodhassanak (ezzel kapcsolatban olvassa el az „Integráció és migráció” című fejezetet).

latban olvassa el az „Integráció és migráció” című fejezetet).

KÖNYVTÁRAK

A Grazban folyó oktatást és képzést számos nyilvános és tudományos könyvtár segíti. A Városi Könyvtár (Stadtbibliothek (stadtbibliothek.graz.at)) a Grazi Kulturális Hivatal (Grazer Kulturamt) részeként, a Zanklhof Főkönyvtárral és Médiatékával (Hauptbibliothek Zanklhof und Mediathek), hat kirendeltséggel és könyves busszal számos könyvet, folyóiratot, hangos könyvet, film és zenei CD-t kínál, ahol sok-sok idegen nyelvű könyv áll a gyermekek és a felnőttek rendelkezésére, és amely számos nyelvi programmal segíti a német és további nyelvek megtanulását.

Ezen kívül a Stájerországi Tartományi Könyvtár (Steiermärkische Landesbibliothek), a Munkavállalói Kamarai Könyvtár (Arbeiterkammer-Bibliothek), valamint a grazi egyetemi könyvtárak a szakmai és továbbképzés igen fontos pontjai.

MŰZEUMOK

Az oktatáshoz/képzéshez sok múzeum és kiállítás is hozzájárul (ezzel kapcsolatban olvassa el a „Művészet és Kultúra” című fejezetet).

Grazban orvosok és szakorvosok, gyógyszerárak, kórházak és terapeuták sűrű hálózata működik. Graz lakosságának orvosi ellátása a nap 24 órájában biztosított, és a legmagasabb minőségi követelményeknek tesz eleget.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS

Ausztriában biztosítási kötelezettség van érvényben: Munkáltatója Önt munkaviszonyának megkezdése előtt köteles bejelenteni a társadalombiztosító intézetnél (munkáltatójától megkapja a bejelentő nyomtatvány másolatát). A bejelentést követően egészség-, baleset- és nyugdíjbiztosítással fog rendelkezni, és valamennyi orvosi szolgáltatást igénybe veheti.

Amennyiben munkaviszonyában keresete nem éri el a 425,70 Eurót (2017. évi határérték), Ön csekély mértékben foglalkoztatottnak minősül. Ebben az esetben Önt munkáltatója csak balesetbiztosításra jelenti be. Ön azonban a területi egészségbiztosítási pénztárnál, kedvezményes hozzájárulási összeg megfizetésével, önkéntes alapon biztosíthatja magát. A társadalombiztosító intézethez történő bejelentkezéskor kap majd egy biztosítási számot, amelyre újra és újra szüksége lesz (tehát a legjobb az, ha ezt a számot gyorsan megjegyzi). A társadalombiztosítási járulék összege közvetlenül az Ön munkabéréből/fizetéséből kerül levonásra. Hozzá tartozói (házastársa, gyermekei) önnel együtt biztosíthatók (ez többnyire térítésmen-

tesen, vagy kedvezményes díjszabás mellett történik). Amennyiben Ön munkanélküli, vagy munkanélkülivé válik, a Munkaügyi Hivatalon (Arbeitsmarktservice (AMS)) keresztül szerepel majd az egészségbiztosításban. Az, hogy Ön melyik egészségbiztosítási intézetnél biztosított, foglalkozásától/munkájától függ. Grazban a kereső tevékenységüket nem önállóan folytató, azaz alkalmazott személyek rendszerint a Stájerországi Területi Egészségbiztosítási Pénztárnál (Steiermärkische Gebietskrankenkasse) biztosítottak. Ausztriában a lakosság 99,5 százaléka rendelkezik egészségbiztosítással. Ha nincs egészségbiztosítása, és együttes biztosításra (házastárs, szülők) sincs lehetősége, saját magát biztosíthatja. Ehhez egyszerűen csak egy kérelmet kell benyújtania a Stájerországi Tartományi Egészségbiztosítási Pénztárhoz. A saját biztosítás esetén hat hónapos várakozási idő is lehetséges. Speciális helyzetével kapcsolatban tanácsért forduljon a Stájerországi Területi Egészségbiztosítási Pénztárhoz. További információ a sozialversicherung.at oldalon.

E-CARD / E-KÁRTYA

Biztosító intézetétől megkapja az ún. E-kártyát („E-Card”) (ez lényegében egy bankkártya formátumú „beteglap”), amit minden egyes orvosnál, egészségbiztosító pénztáránál tett látogatás alkalmával, vagy a kórházban be kell mutatnia. Ha az orvosnál nincs Önnél az E-kártya, lehet, hogy biztosítási önrészt kell letétbe helyeznie. Az E-kártyán csak az Ön

Foto: iStockphoto © sturfi

neve és biztosítási száma szerepel. A menekült státuszra pályázó személyek – miután szövetségi gondozásba kerültek – megkapják az E-kártyát.

RECEPTDÍJ

Az egészségbiztosítással rendelkező személyek számára Ausztriában a legtöbb orvosi szolgáltatás térítésmentes. Ha orvosa gyógyszert ír fel Önnek, azért a gyógyszerárban fizetnie kell. A térítési díj jelenleg 6,10 € (2019.01.01. óta).. Azok az igen alacsony jövedelmű személyek és családok, és azok a személyek, akiknek rendszeresen sok gyógyszerre van szükségük, a receptdíj fizetése alól mentesíthetők. Abban az esetben, ha az Ön receptdíj miatt fizetett kiadásai éves havi nettó jövedelmének 2 százalékát elérik, Ön automatikusan mentesül a receptdíj fizetési kötelezettség alól. Ezzel kapcsolatban felvilágosítást a Stájerországi Területi Egészségbiztosítási Pénztárnál, a +43 316 8035-0 telefonszámon kaphat.

ORVOSI KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT / ORVOSI ÜGYELET

A szokásos rendelési időn kívül szükséges orvosi ellátás érdekében (házi-)orvosi készenléti szolgálat/orvosi ügyelet működik: hétfőtől péntekig 19.00-tól 7.00 óráig, szom-

baton, vasár- és ünnepnapokon pedig 24 órás szolgálat formájában. Marburger Kai 51, 8010 Graz; segélyhívó: 141.

ÜGYELETES ORVOS / MENTŐSZOLGÁLAT

Valamennyi sürgős, életveszélyes esetben az orvosi ügyeleti rendszer orvos-csapatá/mentőszolgálat áll a grazi lakosság rendelkezésére. Ilyen esetekben hívja a 144-es számot (Mentőszolgálat, ill. Osztrák Vöröskereszt)! Az orvosi készenléti szolgálattal (ügyelettel) kapcsolatos információkat, és az orvosok listáját a Stájerországi Orvosi Kamaránál (Ärztchamber für Steiermark) kaphatja meg.

GYÓGYSZERTÁRAK

A gyógyszerárak hétfőtől péntekig 8.00-tól 16.00 óráig, szombaton pedig 12.00 vagy 13.00 óráig tartanak nyitva. Éjszaka, hétfévégén és ünnepnapokon gyógyszerári ügyelet van (amelynek igénybevétele esetén pótdíjat kell fizetnie). Azt, hogy éppen melyik gyógyszerár van nyitva, a gyógyszerárakban kifüggesztett hirdetyményekből, a napilapokból vagy az internetről tudhatja meg (pl. apothekenindex.at, apotheke.or.at).

A gyógyszerári ügyelet telefonos segélyhívó száma 1455.

GRAZ VÁROS EGÉSZSÉGÜGYI HIVATALA

Az Egészségügyi Hivatal (Gesundheitsamt) végzi a gyermekek ingyenes oltásait, részt vesz az ország – felnőttek számára is szervezett (térítésköteles) – oltási akcióiban (SDME, influenza), szülésre felkészítő és táplálkozás-tanácsadói tanfolyamokat és számos egyebet kínál.

MARIENAMBULANZ: EGÉSZSÉG-BIZTOSÍTÁSSAL NEM RENDELKEZŐ SZEMÉLYEK

Az egészségbiztosítással nem rendelkező személyek megbetegedésük esetén az egészségbiztosítás hiánya ellenére is jogosultak segítség igénybevételére, melynek során a betegségleyezés keretében az orvosi költségeket a Szociális Segélyszolgálat vállalja át. A szükségletközpontú anyagi alapellátásban részesülő személyek a területi egészségbiztosítási pénztáron keresztül biztosítottak. Grazban a Caritas által működtetett Marienambulanz bürokrácia mentes és ingyenes orvosi ellátást kínál az egészségbiztosítással nem rendelkező személyeknek, és azon biztosítottak számára is, akik a közegészségügyi rendszert személyes okokból (pl. alkohol- és drogfüggőség esetén) nem kívánják igénybe venni.

MEGJEGYZÉS

Ha beteg, kérjük, mindig először egy általános orvost (gyakorló orvost) keressen fel, ne menjen rögtön a kórházak ambulanciájára!

Információ

**Rettung/Rotes Kreuz –
Mentőszolgálat/Vöröskereszt**
☎ Notruf 144

Notarzt – Sürgősségi/ügyeletes orvos
☎ 141

Ärztendienst – Orvosi ügyelet
Marburger Kai 51, 8010 Graz
☎ 141

Hétfő – Péntek: 19.00–07.00 óra
Szombat, vasár- és ünnepnap: 0–24 óráig

**Vergiftungs-Notruf – Mérgezési
segélyhívó**
☎ +43 1 40 64 343

**Kinderärztlicher mobiler Notdienst –
Mobil gyermekorvosi ügyelet**
☎ +43 316 69 15 12

Baby-Hotline LKH Graz – Grazi Tartományi Kórház, csecsemő forró drót
☎ +43 316 385-7450

**Zahnärztlicher Notdienst LKH Graz
Grazi Tartományi Kórház, Fogorvosi
ügyelet**
☎ +43 316 385-2248

Marienambulanz Mariengasse 24 / Bejárat
Kleiststr. 73, 8020 Graz

☎ +43 316 80 15 351
@ marienambulanz@caritas-steiermark.at
marienambulanz.caritas-steiermark.at

**Landeskrankenhaus-Universitätsklinik
(LKH) – Tartományi Kórház, Egyetemi
Klinika** Auenbrugger Platz 1, 8036 Graz
☎ +43 316 385-0

Foto: iStockphoto © sturfi

Információ

**Landeskrankenhaus Graz-West –
Nyugat-grazi Tartományi Kórház**
Göstinger Straße 22, 8020 Graz

☎ +43 316 5466-0

**Unfallkrankenhaus Graz –
Grazi Baleseti Kórház**
Göstinger Straße 24, 8020 Graz

☎ +43 316 505-0

**Steiermärkische Gebietskrankenkasse
Stájerországi Területi Egészségbiztosítási
Pénztár**
Josef-Pongratz-Platz 1, 8010 Graz

☎ +43 316 8035-0
@ service@stgkk.at
stgkk.at

**Gesundheitsamt der Stadt Graz –
Graz Városának Egészségügyi Hivatala**
Amtshaus, Schmiedgasse 26, 2. emelet,
8010 Graz
@ gesundheitsamt@stadt.graz.at
graz.at

**Allgemeine Auskunft –
Általános tájékoztatás**
☎ +43 316 872-3202

**Impfaukunft/Impfstelle –
Oltási felvilágosítás/Oltópont**
☎ +43 316 872-3222

NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő–Péntek: 8.00–13.00 óra

**Ärztchamber für Steiermark –
Stájerországi Orvosi Kamara**
Kaiserfeldgasse 29, 8010 Graz
☎ +43 316 8044-0
@ aek@aekstmk.or.at
aekstmk.or.at

Azok számára, akik osztrák állampolgársággal nem rendelkeznek, de hosszabb ideig szeretnének Ausztriában maradni, számos olyan előírás van érvényben, amelyek ezt a tartózkodást hivatottak szabályozni.

AZ EURÓPAI UNIÓ, AZ EWR, AZAZ AZ EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG ÉS SVÁJC POLGÁRAI (EWR – *Europäischer Wirtschaftsraum*, azaz *Európai Gazdasági Térség*, röv. EGT): Az Európai Unió államai plusz Izland, Liechtenstein és Norvégia)

Az Európai Gazdasági Térség és Svájc polgárai három hónapnál hosszabb időtartamú tartózkodásra jogosultak, amennyiben

- Ausztriában munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatnak tevékenységet, vagy
- saját maguk és családtagjai számára elegendő vagyonnal és megfelelő egészségbiztosítással rendelkeznek.

Amennyiben az EGT és Svájc állampolgárai három hónapnál tovább tartózkodnak Ausztriában, beutazásukat követően négy hónapon belül ezt jelentkezniük kell a letelepedési hatóság felé (jelen esetben a Stájerországi Tartományi Kormány 3. Ügyosztálya (Abteilung 3 der Steiermärkischen Landesregierung) (lásd a 69. oldalon található információs mezőt) (Antrag auf „Anmeldebescheinigung“ – „A bejelentkezés

igazolása” iránti kérelem). Öt év megszakítás nélküli és jogszerű ausztriai tartózkodás után az EGT és Svájc polgárai jogosulttá válnak az állandó ausztriai tartózkodásra (Antrag auf „Bescheinigung des Daueraufenthalts“ – „Az állandó tartózkodás igazolása” iránti kérelem benyújtása a 3. Ügyosztálynál).

Azon EGT és svájci polgárok, akik Ausztriában tartózkodásra jogosult, vagy svájci polgárok hozzátartozói, szintén három hónapnál tovább maradhatnak Ausztriában, ha bizonyos feltételeket teljesítenek (pl. házasság, vagy bejegyzett élettársi kapcsolat, közvetlen rokonság, stb.). Ezzel kapcsolatban közelebbi információt Stájerország Tartományának 3. Ügyosztályánál kaphat.

HARMADIK ÁLLAM POLGÁRAI

A harmadik államok (olyan államok, amelyek nem tartoznak az Európai Unióhoz vagy az Európai Gazdasági Térséghez) azon polgárainak, akik hat hónapnál hosszabb ideig kívánnak Ausztriában maradni, tartózkodási engedélyre van szükségük. Hat hónapot meg nem haladó tartózkodás esetén az Idegenrendészeti törvény, ezt követően pedig a Letelepedésről és tartózkodásról szóló törvény (NAG) rendelkezései érvényesek.

TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLY

Különböző, határozott és határozatlan idejű letelepedésre jogosító tartózkodási engedélyek léteznek.

TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYEK HATÁROZOTT IDEJŰ LETELEPEDÉSHEZ

- Tartózkodási engedély: átmeneti, határozott idejű tartózkodás
- Piros-fehér-piros kártya (Rot-Weiß-Rot Karte): határozott idejű letelepedés, 12 hónapra korlátozott munkaerőpiaci hozzáférés
- Piros-fehér-piros kártya plusz (Rot-Weiß-Rot-Karte Plus): határozott idejű letelepedés, korlátlan munkaerőpiaci hozzáférés
- Kék EU kártya (Blaue Karte EU): határozott idejű letelepedés, 12 hónapra korlátozott munkaerőpiaci hozzáférés
- Letelepedési engedély: határozott idejű letelepedés, korlátozott munkaerőpiaci hozzáférés
- Letelepedési engedély – a kereső tevékenység kivételével: határozott idejű letelepedés, nincs munkaerőpiaci hozzáférés
- Letelepedési engedély – hozzátartozó: határozott idejű letelepedés, nincs munkaerőpiaci hozzáférés
- Családtag: határozott idejű letelepedés, korlátlan munkaerőpiaci hozzáférés

TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYEK ÁLLANDÓ LETELEPEDÉSHEZ

- Állandó tartózkodás – EU: határozatlan idejű letelepedés korlátlan munkaerőpiaci hozzáféréssel

ELSŐ IGÉNYLÉS

A tartózkodási engedély igénylésére irányuló első kérelmet már külföldön – a mindenkor osztrák konzulátuson vagy az Osztrák Nagykövetségen – be kell nyújtani. A tartózkodási engedély kiadásához Önnek teljesítenie kell

bizonyos feltételeket (pl. biztosított megélhetés, biztosítás, lakhely). A vízumköteles igénylők beutazási vízumot kapnak, amivel beutazhatnak Ausztriába, és elmehetnek tartózkodási engedélyükért. A határozott idejű tartózkodási engedélyek többnyire a kiállítás időpontjától számított 12 hónapra szólnak. Személyek néhány csoportja a tartózkodási engedély igénylésére irányuló első kérelmet Ausztriában is benyújthatja, ilyenek az osztrák állampolgárok családtagjai vagy a vízummentes személyek vízummentes tartózkodásuk idején.

A TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLY MEGOSSZABBÍTÁSA

Amennyiben meg kívánja hosszabbítani tartózkodási engedélyét, erre vonatkozó kérelmét idejében, a tartózkodási engedély érvényességének lejárta előtt be kell nyújtania az illetékes hivatalhoz.

Grazi lakhely esetén ez a hivatal Stájerország Tartományi Kormányhivatalának 3. Ügyosztálya (Amt der Steiermärkischen Landesregierung, Abteilung 3).

Figyelem! Amennyiben túl későn nyújtja be a kérelmet, azt a hivatal tartózkodási engedély igénylésére irányuló első kérelemként kezeli! A tartózkodási engedélyek eleinte mindig egy-egy évvel kerülnek meghosszabbításra.

A TARTÓZKODÁS CÉLJÁNAK MEGVÁLTOZÁSA

A tartózkodási engedély mindig meghatározott célra (pl. munkavállaláshoz) kerül kiállításra. Amennyiben tartózkodásának célját módosítani kívánja, ezt az illetékes hivattal közölnie kell (Abteilung 3. des Amtes der Steiermärkischen Landesregierung).

**LETELEPEDÉSI ENGEDÉLY ÚJSZÜLÖTT
GYERMEKEK SZÁMÁRA**

Az osztrák állampolgársággal nem rendelkező újszülöttek, életük első hat hónapjában mentesülnek a vízumkötelesség alól, így tehát sem beutazási, sem pedig tartózkodási engedélyre nincs szükségük, amennyiben édesanyjuk, vagy egy másik, a gyermek gondozására és nevelésére egyedül jogosult személy Ausztriában jogszerűen telepedett le. Amennyiben az édesanya nem rendelkezik ausztriai tartózkodási engedéllyel, az anya és a gyermek számára a családi együttléti iránti igényre irányuló első kérelmet külföldről kell benyújtani.

**LETELEPEDÉSI ENGEDÉLLEL RENDEL-
KEZŐ CSALÁDTAGOK LETELEPEDÉSI
JOGA**

A letelepedési engedéllyel rendelkező családtagok öt évig a családegyesítési szándékból származtatott letelepedési engedéllyel rendelkeznek. A családegyesítési célú letelepedési

engedély első öt évben történő elvesztésével a hozzátartozó letelepedési joga is megszűnik. Ez azonban nem érvényes abban az esetben, ha a családtagnak saját erőből módjában áll az engedély megadási feltételeinek teljesítése.

**A LETELEPEDÉSI JOG ÉRVÉNYBEN
MARAD, HA ...**

A családtagok letelepedési engedélyük tartózkodási céljának feltételeit nem veszítik el:

- a házastárs vagy a szülő halálával
- a túlnyomórészt a másik házastárs hibája miatt bekövetkező válással
- különösen figyelemreméltó okokból (pl. családon belüli erőszak áldozata).

Ezen jog fenntartása érdekében a hozzátartozónak e körülményeket haladéktalanul jeleznie kell a hatóság felé. Az Ausztriára vonatkozó beutazási és letelepedési rendelkezésekkel kapcsolatban a Szövetségi Belügyminisztérium (Bundesministerium für Inneres) forró drótján, azaz a + 43 1 531 26 35 57 telefonszámon, valamint a bmi.gv.at és a help.gv.at oldalakon is részletes tájékoztatást kaphat.

**NÉMET NYELVISMERET A
BEVÁNDORLÁS ELŐTT**

A harmadik államokból származó polgároknak már a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtásakor igazolniuk kell (a nyelvekre vonatkozó Közös Európai Referenciakeret szerinti) A1-es szintű német nyelvismeretüket. Ez alapvető, a lehető legegyszerűbb szintű német

Foto: iStockphoto © Rawpixel

nyelvismeretet jelent. A nyelvismeret elismert intézmény (lásd az „Integrációs megállapodás”-t is) által kiadott nyelvvizsga-oklevéllel vagy tanfolyami bizonyítvánnyal teljesíthető. Figyelem: az oklevél vagy a bizonyítvány egy évnél régebbi nem lehet!

INTEGRÁCIÓS MEGÁLLAPODÁS

Az integrációs megállapodás (IV) az Ausztriában jogszerűen letelepedett harmadik országból származó polgárok (olyan személyek, akik nem az EU, nem az Európai Gazdasági Térség és nem is Svájc polgárai) integrációját szolgálja és a német nyelvismeret alaposabb, mélyebb szintű elsajátítását célozza. Az alapvető nyelvhasználathoz szükséges egyszerű német nyelvismeret már a bevándorlás előtt, bizonyos első tartózkodási engedélyek kiadásához szükséges, az integrációs megállapodás részét azonban nem képezi. Az integrációs megállapodás két, egymásra épülő modulból áll. Bizonyos tartózkodási engedélyek

kiadásával két éven belül kell teljesíteni az 1. modult. A 2. modul teljesítése az állandó tartózkodási jog, valamint az állampolgárság megadásának feltétele. A nyelvtanfolyami ajánlatokkal és támogatásokkal kapcsolatban tájékoztatást és tanácsadást az ÖIF Steiermark (integrationsfonds.at) nyújt.

INTEGRÁCIÓS TÖRVÉNY

Az integrációról szóló törvény hatályba lépése jelen prospektus készítésének idején tervezés alatt áll. E törvényben rögzítésre

i Információ

Steiermärkische Landesregierung,
Abteilung 3 – Verfassung und Inneres
Stájerország Tartományi Kormá-
nya, 3. Ügyosztály – Alkotmány és
Belügyek
Paulustorgasse 4, 8010 Graz

+43 316 877-2084
@ abteilung3@stmk.gv.at
verwaltung.steiermark.at

i Információ

Integrationsreferat der Stadt Graz –
Graz Városának Integrációs
Szakcsoportja
Keesgasse 6, 8010 Graz
+43 316 872-7481
@ integrationsreferat@stadt.graz.at
graz.at/integration
graz.at/menschenrechte

kerülnek a német nyelv-, valamint az érték- és orientációs tanfolyamok. Ezen túlmenően egy integrációs szerződés és egy értéknilatkozat is a törvény részét fogja képezni. A kormányzati programban ezen kívül a kötelező jellegű integrációs évre vonatkozó szabályozások is megtalálhatóak, amelyekkel kapcsolatban további információkat a ams.at oldalon talál. A továbbiakkal kapcsolatban kérjük, tájékozódjon az interneten, illetve kérdései esetén vegye fel a kapcsolatot a Stájerországi Osztrák Integrációs Alappal (ÖIF Steiermark (integrationsfonds.at)).

GRAZ VÁROSÁNAK INTEGRÁCIÓS SZAKCSOPORTJA

Az Integrációs Szakcsoport (Integrationsreferat) 2005. november 3-án, az integrációs intézkedések koordinációja és alkalmazása érdekében, az integráció és a Grazban élő összes polgár részvételének támogatása céljából jött létre. Az integrációs szakterület intenzíven formálja a városi társadalmat, valamint a közigazgatás interkulturális orientációját, amelyben összekötő és tanácsadó szerepet tölt be. A grazi képviselőtestület által 2015-ben egyeztetett integrációs stratégia a grazi integrációpolitikai intézkedések és projektek számára kidolgozott, programszerű irányelvet képviseli. Az Integrációs Szakcsoporton keresztül számos integrációs projekt kap támogatást.

KÖZPONTI KÉRDÉSEK

Graz városa az integrációt olyan központi feladatként értelmezi, amely a közigazgatás és

a városi együttélés szinte minden területét érinti. Az Integrációs Szakcsoport összességében véve az integráció témájának hivatalokat átfogó kapcsolattartója, városi hivatalokat és intézményeket – de a bevándorlás, integráció és az interkulturális együttélés témáiban működő egyéb intézményeket és szervezeteket is – támogat és számukra tanácsadást biztosít. További feladatot jelent, hogy az érintettek szemszögéből hívja fel a figyelmet a meglévő rendszer gyenge pontjaira és hiányosságaira.

AZ INTEGRÁCIÓS SZAKCSOPORT FELADATAI

Az Integrációs Szakcsoport feladatai az alábbiak:

- Graz Város integrációs stratégiájának felelős alkalmazása
- A közigazgatás interkulturális orientációjának tanácsadással, rendezvényekkel, továbbképzésekkel és együttműködési projekkel történő támogatása
- A Magisztrátust és az egyes szervezeteket, egyesületeket, érdek- és önképviselőket, kezdeményezéseket és csoportokat, valamint valamennyi érdekelt lakót összekötő szervezet szerepének betöltése
- A városban meglévő szolgáltatások/ szolgáltató vállalatok összekötése
- A migráció és integráció munkaterületén projektek és intézkedések kezdeményezése
- Aktív PR tevékenység szakmai cikkek, rendezvényeken és információs anyagok készítésében történő részvétel révén

Foto: iStockphoto © kalif9

- A vallási felekezetek közötti párbeszéd támogatása
- Interkulturális projektek és integrációs intézkedések anyagi támogatása

NÉMET NYELVTANULÁS GRAZBAN

A STARTPUNKT DEUTSCH segítséget nyújt Önnek a megfelelő ajánlat megtalálásában. Ennek során a tanfolyam kiválasztásánál megpróbáljuk figyelembe venni az Ön személyes kívánságait, mint például lakhelyét, munkaidejét, vagy gyermekeinek gondozását.

TOLMÁCS SZOLGÁLAT

Azoknak, akik csak rövid ideje élnek Ausztriában, és a német nyelvet kellően még nem beszélik, a szociális, orvosi és terápiás területen néhány szolgáltatás/ellátás igénybevétele terén, és a hivatali ügyintézés során kísérő formájában segítségre van szüksége a nyelvi és kulturális akadályok leküzdéséhez. Ezen a ponton a nyelvi közvetítés terén kínált sokoldalú ajánlatával az OMEGA Egyesület (Verein OMEGA) és az ISOP-ot emeljük ki. Szolgáltatásaikhoz azonban számos egyéb in-

tézmény is kínál már belső tolmács-szolgáltatást és/vagy többnyelvű információs anyagokat.

A MIGRÁNSOK POLITIKAI ÉRDEKEINEK KÉPVISELETE

Graz Város Migránsügyi Tanácsa (MigrantInnenbeirat der Stadt Graz) a migránsok politikai részvételének platformja. A migránsok a Migránsügyi Tanácson keresztül, állásfoglalások és javaslatok útján tudnak közreműködni az önkormányzati politikában. Az önkor-

mányzati politikai és közigazgatási tanácsadás jelentik a tanács, mint érdekképviselő egyik legfontosabb feladatát. A Migránsügyi Tanács egyedi esetekben nem végez tanácsadást, munkájának lényege a bevándorlókat általánosságban érintő ügyek kezelésében rejlik. A felvetődő problémákat – mint a hátrányos politikai és társadalmi megkülönböztetés, lakhatási helyzet és az oktatás/képzés kérdése – a Migránsügyi Tanács a megfelelő javítási javaslatokkal együtt eljuttatja a politikai tekintetben felelős személynek/szervnek. A Migránsügyi Tanáccsal kapcsolatban közelebbi információkat kaphat, és a migránsok saját grazi szervezeteinek (migráns egyesületek) listáját is megtalálhatja Graz városának honlapján: graz.at/migrantinnenbeirat

i Információ

Österreichischer Integrationsfonds,
Integrationszentrum Steiermark Osztrák
Integrációs Alap – Stájerországi Integrációs
Központ
Reitschulgasse 19, 8010 Graz

☎ +43 316 84 17 20
@ steiermark@integrationsfonds.at
integrationsfonds.at

STARTPUNKT DEUTSCH
Reitschulgasse 19, 8010 Graz

☎ +43 316 84 17 20
@ steiermark@startpunktdeutsch.at
startpunktdeutsch.at

fee – Ehrenamtsbörse der Stadt Graz
fee Graz Városának Önkéntes
Munkabörzéje
Kaiserfeldgasse 25 | 8011 Graz

☎ +43 664 88 130 888
@ ehrenamt@stadt.graz.at

i Információ

Migránsok számára létrehozott ügyfélszolgálati irodák Grazban, pl.:

**MigrantInnenbeirat der Stadt Graz –
Graz Város Migránsügyi Tanácsa**
Keesgasse 6, földszint – jobbra, 8010 Graz

☎ +43 316 872-2191
@ mb.graz@stadt.graz.at
graz.at/migrantinnenbeirat

**Sozialzentrum der Caritas der Diözese
Graz Seckau – A Graz-seckaui Egyház-
megye Caritas Szolgálatának Szociális
Központja**
Mariengasse 24, 8020 Graz

☎ +43 316 8015-300
@ erstkontakt@caritas-steiermark.at
caritas-steiermark.at

**Verein DANAIDA – Bildung und Treff-
punkt für Frauen – DANAIDA Egyesület –
Képzés és találkozó nők számára**
Marienplatz 5, 8020 Graz

☎ +43 316 71 06 60
@ danaida@aon.at
danaida.at

**Antidiskriminierungsstelle Steiermark –
Stájerországi Antidiszkriminációs Iroda**
Andritzer Reichsstraße 38, 8045 Graz

☎ +43 316 71 41 37
@ buero@antidiskriminierungsstelle.steiermark.at
antidiskriminierungsstelle.steiermark.at

Ikemba
Burggasse 4, 8010 Graz

☎ +43 316 22 81 13
@ office@ikemba.at
ikemba.at

ISOP – Innovatív Szociális Projektek
Dreihackengasse 2, 8020 Graz

☎ +43 316 76 46 46
@ isop@isop.at
isop.at

**OMEGA – Transkulturelles Zentrum für
psychische und physische Gesundheit
und Integration – OMEGA Transzkul-
turális Pszichikai és Fizikai Egészség- és
Integrációs Központ**
Albert-Schweitzer-Gasse 22, 8020 Graz

☎ +43 316 77 35 54-10
@ office@omega-graz.at
omega-graz.at

**Zebra – Interkulturelles Beratungs- und
Therapiezentrum / Interkulturális
Tanácsadó és Terápiás Központ**
Granatengasse 4/3. emelet, 8020 Graz

☎ +43 316 83 56 30-0
@ office@zebra.or.at
zebra.or.at

**Afro-Asiatisches Institut –
Afro-Ázsiai Intézet**
(Egyetemi hallgatók számára)
Leechgasse 24, 8010 Graz

☎ +43 316 32 44 34
@ office@aai-graz.at
aai-graz.at

**ARGE Jugend gegen Gewalt und
Rassismus – F fiatalok az erőszak és a
rassizmus ellen**
Karmeliterplatz 28, 8010 Graz

☎ +43 316 90 370-101
☎ +43 316 90 370-105
@ graz@argejugend.at
argejugend.at

Foto: iStock | Todor Tsvetkov

TISZTELETBELI KÖTELEZETTSÉG

TISZTELETBELI KÖTELEZETTSÉG

Számos Grazban élő ember veszi ki a részét sokféle formában és személyes elkötelezettséggel abban, hogy még jobban tudjunk együtt élni a szép városunkban. Ön itt Grazban a közhasznú munka téma széles spektrumát megtalálja, ahol számos lehetőség van arra, hogy önként áldozzon időt arra, ahol sürgősen személyes segítségre van szükség.

Az olyan területeken, mint az integráció, egészség, szomszédság, környezetvédelem, sport, kultúra, szabadidő, képzés és sok minden más, nemcsak olyan nagy szociális és vészhelyzeti szerveket talál az ember, mint a Caritas, Vöröskereszt és az önkéntes tűzoltóság (csak hogy néhányat megemlítsünk), hanem számos

olyan kisebb és nagyobb kezdeményezést is, ahol fiatalok és idősek elhivatottak lehetnek.

HÁLÓZAT

2015 óta a polgári elkötelezettség területe is erősebben Graz város fókuszába került. Ezért hívták életre a „Graz kidolgozza a közhasznú munkában ellátott tisztséget” hálózatot, hogy számos különböző szervezettel és polgári kezdeményezéssel tapasztalatot cseréljenek, hálózatot építsenek ki, és hogy közösen gondolkodjanak el a szolgáltatási és továbbképzési projektekről. Ha Ön a polgári kezdeményezéssel vagy az egyesületével közhasznú munkában ellátott tisztséget tölt be, és a hálózatunk részévé szeretne válni, akkor kérjük, írjon nekünk, nagyon fogunk neki örülni.

KÉPZÉSI AJÁNLAT A KÖZHASZNÚ MUNKÁBAN ELLÁTOTT TISZTSÉG TERÜLETÉN

Az integrációs előadó szükség szerint lehetőséget nyújt a közhasznú munkában ellátott tisztség témában tartott képzéseken való részvételre. Itt érdekes betekintést nyer az ember, és izgalmas inputot kap a polgári társadalom elkötelezettségének területén.

Mindig is szeretett volna közhasznú munkát végezni? Akkor tegye meg!

TANÁCSADÁSOK A KÖZHASZNÚ MUNKÁBAN ELLÁTOTT TISZTSÉG TÉMÁBAN

Az adó- és egyesületi jog kérdéseiben tanácsadási napokat szervezünk szakértőkkel, valamint

érdekes és izgalmas speciális szakterületeket érintő workshop-okat kínálunk.

fee – KÖZHASZNÚ MUNKÁBAN ELLÁTOTT TISZTSÉG BÖRZE ÉS BIZTOSÍTÁS

A közhasznú munkában ellátott tisztségeinek börzével és az önkéntes biztosítással Graz városa olyan szervezetekkel hozza össze azon embereket, akik a szabadidejükben kötelezettséget szeretnének vállalni, amelyeknek támogatásra van szüksége. A fee (freiwillig, engagiert, ehrenamtlich) jelentése az önkéntes, elkötelezett és tiszteletbeli, és ingyenes online platform.

i Information

GeE – Graz kidolgozza a közhasznú munkában ellátott tisztséget

Graz város integrációs előadója
Keesgasse 6, 8011 Graz

☎ +43 316 872 7484
@ engagiert@stadt.graz.at
graz.at/engagiert

fee – Graz város közhasznú munkában ellátott tisztségeinek börzéje

Kaiserfeldgasse 25 | 8011 Graz

☎ +43 664 88 130 888
@ ehrenamt@stadt.graz.at

Közhasznú munka biztosítás

Információk Graz város ajánlatairól

@ graz.at/ehrenamt

AZONOS BÁNÁSMÓD ÉS KÖZREMŰKÖDÉS

Vannak olyan emberek, akik különböző okokból nem azonos lehetőségekkel vehetnek részt a társadalmi életben. Néha egyes személyeket, vagy csoportokat hátrányos megkülönböztetés, ill. diszkrimináció ér. Emiatt alkották Ausztriában a diszkriminációt tiltó törvényeket, és ezért léteznek az olyan szervezetek is, amelyek a hátrányos megkülönböztetésű nőkkel és férfiakkal szembeni azonos bánásmódot szánják.

GRAZ AZ EMBERI JOGI VÁROS

Graz 2001 óta Európa első emberi jogi városa, 2006 óta pedig tagja az „Európai Városok Koalíciója a Rasszizmus Ellen” elnevezésű szervezetnek. Ez Graz városában mindenki számára nagy felelősséget jelent az emberi jogokért és a rasszizmus elleni aktív fellépés tekintetében. A Grazi Emberi Jogi Tanács (Grazer Menschenrechtsbeirat) évente emberi-jogi jelentést tesz közzé az emberi jogok Grazban történő alkalmazásáról, érvényesüléséről és helyzetéről. Még nagyon sokat kell tennünk azért, hogy az embereket etnikai hovatartozásuk, vallásuk vagy nemük miatt ne érje hátrányos megkülönböztetés (graz.at/menschenrechte).

A NŐK ÉS A FÉRFIAK EGYENJOGÚSÁGA, AZONOS BÁNÁSMÓD

A törvény szerint Ausztriában a nők és a férfiak egyenrangúak (az Azonos bánásmódról szóló törvény a nőkre, férfiakra és transznemű személyekre vonatkozóan egyaránt érvényes),

és elméletileg azonos esélyük és jogaik vannak, pl. a képzésben vagy a munkahelyükön. A gyakorlatban azonban ez gyakran másképpen alakul: A nőket nemük miatt még gyakran éri hátrányos megkülönböztetés. Sok szakmában még mindig kevesebb bért kapnak ugyanazért a munkáért, mint a férfiak, a családon belüli feladatok és kötelességek (gyermekek, gondozás-ellátás) férfiak és nők közötti megoszlása pedig aránytalanul nagyobb mértékben terheli a nőket. A nők végzettségük és szakképzettségük ellenére is ritkábban dolgoznak magasabb vagy vezető pozícióban. A nők a családon belül, munkahelyükön vagy akár szabadidejükben is gyakrabban vannak kitéve szexuális vagy szexualizált erőszaknak és szexizmusnak. Grazban több olyan szervezet is működik, amely a lányoknak és asszonyoknak nyújt tanácsadást és segítséget hátrányos megkülönböztetésük estén (az elérhetőségi adatokat lásd a későbbiekben). A Nők és Egyenjogúság Szakcsoport (Referat Frauen & Gleichstellung) aktívan tesz meg minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy a nők és férfiak egyenjogúsága az élet valamennyi területén alkalmazásra kerüljön. A Grazi Lányok és Asszonyok Ombudsmani Hivatala (Ombudsstelle für Grazer Frauen und Mädchen) a helyszínen – az egyes kerületekben – ad tanácsot és nyújt támogatást. Graz városának azonos bánásmódot felelős megbízottja és az Azonos bánásmódot Felelős Ügyvédi Testület Stájerországi Regionális

Foto: iStockphoto © apomares

Irodája (Gleichbehandlungsanwaltschaft – Regionalbüro Steiermark) illetékes – nemüktől függetlenül – azon személyek ügyeiben, akik úgy érzik, hátrányos megkülönböztetés alatt állnak.

A lányok a „MAFALDA – Egyesület a leányoknak és fiatal nőknek nyújtandó segítségért és támogatásáért” („MAFALDA – Verein zur Förderung und Unterstützung von Mädchen und jungen Frauen”) elnevezésű szervezethez is fordulhatnak, ahol saját leányközpontjukat, a JAM-et is megtalálhatják. A Női Egészségügyi Központban (Frauengesundheitszentrum) a nők és a lányok a fogamzásgátlás eszközeivel, a terhességgel, a terhesség-megszakítással, valamint lelki problémáikkal és egészségügyi jogaikkal kapcsolatos tanácsadásokon vehetnek részt, és több nyelven kaphatnak egészségügyi tájékoztatást. A migrációs hátterű nők ügyeikkel a DANAIDA Egyesülethez (Verein DANAIDA) is fordulhatnak. Az erőszakot (szexuális erőszakot) megtapasztalt nők (gyermekekkel együtt történő) védelme a Grazi Asszonyházban (Frauen-

haus Graz) éjjel-nappal biztosított. Szexuális és/vagy otthoni (családon belüli) erőszak esetén a nők és a lányok a TARA-nál és a Stájerországi Erőszakvédelmi Központban (Gewaltschutzzentrum Steiermark) kapnak segítséget. A Hazissa a lányok és fiúk elleni szexualizált erőszak megelőzésének területén tevékenykedik. A stájerországi nők és férfiak egyenjogúságával kapcsolatos számokkal és tényekkel a PERIPHERIE Kutatási és Oktatási Intézet (Forschungs- und Bildungsinstitut PERIPHERIE) foglalkozik. Ezen kívül a PERIPHERIE a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítése témában (gender mainstreaming) nyújt coaching és tanácsadási szolgáltatást, és rendez workshopokat. Grazban a férfiak ügyeivel is saját szerv foglalkozik. A Männernotruf Steiermark (Stájerországi segélyhívó férfiaknak) és a férfiakkal és a nemi témákkal foglalkozó egyesület, a Verein für Männer- und Geschlechterthemen) (Tanácsadó szolgálat férfiaknak) nyújt támogatást a férfiaknak és a fiúknak többek között válsághelyzetekben, hátrányos megkülönböztetés esetén és elkövetett erőszak után.

AZONOS BÁNÁSMÓD ÉS KÖZREMŰKÖDÉS

A GYERMEKEK ÉS FIATALOK JOGAINAK ÉS KÖZREMŰKÖDÉSÉ- NEK TÁMOGATÁSA

A gyermekek jogai emberi jogok, amelyek az osztrák Alkotmányban részben rögzítésre kerültek. A gyermekek jogai közé tartozik többek közt az erőszakkal szembeni védelemhez, a képzéshez, a lehető legjobb fejlesztéshez és a tájékoztatáshoz való jog. A gyermekek az erőszakkal (mint az „egészséges pofon”) és különösen a szexuális erőszakkal szemben speciális védelem alatt állnak. A gyermekek méltóságát tiszteltetben kell tartani, és segíteni, támogatni kell. A gyermekek követeléseket is támaszthatnak és közreműködhetnek közvetlen környezetük (életterük) és a közterületek (pl. parkok) kialakításában. Grazban több olyan szervezet is működik, amely a gyerekek jogaik alkalmazásában és érdekeik érvényesítésében támogatja.

A „LOGO!”-nál, amely Stájerország tartományának egy intézménye, a szakmai tanácsadástól kezdődően egészen az ún. checkit-kártya (Stájerország Tartomány iskolások és ipari tanulók számára készített, térítésmentes fényképes igazolvány) kiadásáig számos ajánlattal áll a gyerekek rendelkezésére. Az ESO.INFO-nál a fiatalok az ezotériáról, az okkultizmusról, a sátánizmusról, a jogi szélsőségekről és a vallási fanatizmusról kapnak tájékoztatást. Stájerország Gyermek és Ifjúsági Ügyvédi Testülete (Kinder- und Jugendanwaltschaft Steiermark (kija) a gyermek- és ifjúsági jogi telefonvonal segítségével ad tájékoztatást a jogokról, és nyújt

tanácsadási szolgáltatást továbbá segítséget. A Stájerországi Gyermekiroda (Kinderbüro Steiermark) a gyermekek jogai, az oktatás és tudomány, a város- és közlekedéstervezés, a lakhatás és munkavállalás terén felmerülő ügyekben nyújt támogatást a gyermekeknek.

Grazban a 8-14 éves gyermekek számára saját Gyermekparlament (KinderParlament) működik egy lány és egy fiú gyermek-polgármesterrel, amely rendszeresen összeül és együttesen hoz döntést arról, hogy mi az, amin Grazban változtatni kell. A Gyermekparlament írásbeli indítványait a városi tanács illetékes képviselőinek nyújtja be, vagy személyesen tárgyal a politikusokkal. Megvalósított ötletek pl. a játszótérek tervezésére, vagy egy graffiti fal létesítésére tett javaslatok. A fiatalok már 16 éves koruktól kezdődően szavazhatnak, 18 éves koruk betöltését követően pedig jelöltként is indulhatnak a választásokon (kivéve: a szövetségi elnökség megválasztása).

Grazban jelenleg 13 ifjúsági központ működik, ahol a fiatalok szabad teret kapnak, és amelyekhez ügyekkel és kérdéseikkel fordulhatnak. Ezen kívül lányok számára működik a JAM Leányközpont (Mädchenzentrum JAM), speciálisan a zenerajongók számára pedig az „Explosiv” Kulturális Ifjúsági Központ (Jugendkulturzentrum „Explosiv”). Családi problémák esetén (egészen az erőszakig) a Grazi Magisztrátus Gyámügyi Hivatalának (Jugendamt des Magistrats Graz)

i Információ

Referat Frauen & Gleichstellung – Nők és Egyenjogúság Szakcsoport

Kaiserfeldgasse 17, 1. emelet, 8010 Graz
☎ +43 316 872-4671
@ frauenreferat@stadt.graz.at
graz.at

Ombudsstelle für Grazer Mädchen und Frauen – Grazi Lányok és Asszo- nyok Ombudsmani Hivatala

☎ +43 664 26 20 134
@ frauenombudsstelle-graz.at

Gleichbehandlungsbeauftragte der Stadt Graz – Graz városának azonos bánásmódot felelős megbízottja

☎ +43 664 537 99 34
@ graz.at/gleichstellung

Gleichbehandlungsanwaltschaft Regionalbüro Steiermark – Az azonos bánásmódot felelős ügyvédi testület Stájerországi Regionális Irodája

Europaplatz 12, 8020 Graz
☎ +43 316 72 05 90
@ gleichbehandlungsanwaltschaft.at

Frauenhaus Graz – Grazi Asszonyház

Segélyhívó – éjjel-nappal (0.00 – 24.00 óra)
☎ +43 316 42 99 00
@ beratung@frauenhaeuser.at
frauenhaeuser.at

TARA – tanácsadás, terápia és megelőzés lányok és asszonyok ellen elkövetett szexuális erőszak esetén

Haydngasse 7, földszint/1, 8010 Graz
☎ +43 316 31 80 77
@ office@taraweb.at;
taraweb.at

Gewaltschutzzentrum Steiermark – Stá- jerországi Erőszakvédelmi Központ

Granatengasse 4, 2. emelet, 8020 Graz
☎ +43 316 77 41 99
@ office@gewaltschutzzentrum.at
gewaltschutzzentrum-steiermark.at

Hazissa – Fachstelle für Prävention Hazissa – Megelőzési Szakiroda

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
☎ +43 316 90 370 160
@ office@hazissa.at; hazissa.at

Frauenservice Graz – Grazi Női Szolgálat

Lendplatz 38, 8020 Graz
☎ +43 316 71 60 22
@ office@frauenservice.at; frauenservice.at

Mafalda und Mädchenzentrum JAM Mafalda és Leányközpont JAM

Arche Noah 9-11, 8020 Graz
☎ +43 316 33 73 00
@ office@mafalda.at; mafalda.at

Frauengesundheitszentrum – Női Egészségügyi Központ

Joanneumring 3, 8010 Graz
☎ +43 316 83 79 98
@ frauen.gesundheit@fgz.co.at; fgz.co.at

DANAIDA (Képzés és találkozó nők számára)

Marienplatz 5, 8020 Graz
☎ +43 316 71 06 60
@ danaida@aon.at; danaida.at

PERIPHERIE

Schwimmschulkei 6/II, 8010 Graz
☎ +43 660 73 16 200
@ office@peripherie.ac.at;
peripherie.ac.at

Männerberatung Graz Grazi tanácsadó szolgálat férfiaknak Férfiakkal és a Nemi Témákkal Foglalkozó Egység

Dietrichsteinplatz 15, 8. emelet, 8010 Graz
☎ +43 316 83 14 14
@ beratung@maennerberatung.at
maennerberatung.at

Männernotruf Steiermark – Stájerországi segélyhívó férfiaknak

☎ +800 24 62 47
@ hilfe@maennernotruf.at; maennernotruf.at

AZONOS BÁNÁSMÓD ÉS KÖZREMŰKÖDÉS

i Információ

„Logo – JUGEND.INFO!“

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

☎ +43 316 90370221

@ info@logo.at; logo.at

Kinder- und Jugendanwaltschaft Steiermark – Stájerország Gyermek és Ifjúsági Ügyvédi Testülete

Paulustorgasse 4, 8010 Graz

☎ +43 316 877-4921

@ kija@stmk.gv.at, kija.at

Kinder- und Jugendrechtetelefon Gyermek- és ifjúsági jogi telefonvonal

☎ +43 316 877-4921

Kinderbüro Steiermark – Die Lobby für Menschen bis 14 – Stájerországi Gyermekiroda – Lobbi a 14 év alatti gyermekéért

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

☎ +43 316 90 370 180

@ info@kinderbuero.at
kinderbuero.at

KinderParlament – Gyermekparlament

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

☎ +43 650 833 666 3

@ info@kinderparlament.at
kinderparlament.at

Schlupfhaus/Notschlafstelle der Caritas für Jugendliche – Schlupfhaus/A Caritas szükségzállása fiatalok számára

Mühlgangweg 1 (a Fröhlichgasse sarka, 34-es
buszjárat, Seifenfabrik megálló), 8010 Graz

☎ +43 316 48 29 59

@ schlupfhaus@caritas-steiermark.at
caritas-steiermark.at

Jugendamt Graz-Nordwest Északnyugat-grazi Gyámügyi Hivatal

(Eggenberg, Gösting és Lend illetékes hivatala)

☎ +43 316 872-4683

@ graz.at

Jugendamt Graz-Nordost Északkelet-grazi Gyámügyi Hivatal

(Andritz, Mariatrost, Geidorf, Ries, Belváros,
St. Leonhard, Waltendorf illetékes hivatala)

☎ +43 316 872-3098

@ graz.at (Generationen – Jugend)

Jugendamt Graz-Südost Délkelet-grazi Gyámügyi Hivatal

(Jakomini, St. Peter, Liebenau illetékes hivatala)

☎ +43 316 872-3001

@ graz.at (Generationen – Jugend)

Jugendamt Graz-Südwest Délnyugat-grazi Gyámügyi Hivatal

(zuständig für Gries, Puntigam, Straßgang,
Wetzelsdorf)

☎ +43 316 872-2031

@ graz.at (Generationen – Jugend)

MigrantInnenbeirat – Migránsügyi Tanács

Keesgasse 6, a földszinten jobbra, 6. sz. iroda,
8010 Graz

☎ +43 316 872-2191

@ ab.graz@stadt.graz.at
graz.at/migrantInnenbeirat

Tartaruga Schutz und Hilfe für Jugendli- che – Tartaruga – Védelem és segítség fiataloknak

Unergasse 23, 8020 Graz

☎ +43 50 7900 32 00 (éjjel-nappal)

@ tartaruga@jaw.or.at, jaw.or.at

négy kirendeltsége a gyermekek, fiatalok és családjaik számára ügyfélszolgálati irodaként működik. Ha a probléma nagyon sürgős, a 13 évesnél idősebb fiatalok számára a „Tartaruga” – menedékhely, és tanácsadó iroda is rendelkezésre áll, ahol lehet beszélgetni, de ha a fiatal éppen akkor nem szeretne, vagy nem tud családjánál, illetve valamelyik szülőjénél lakni, akár itt is éjszakázhat. Nehézségek esetén természetesen a szülők is eljöhhetnek gyermekeikkel a Tartarugához. A fiataloké és fiatal felnőttek számára a Caritas „Schlupfhaus”-a is biztosít szükségszállást.

A NEM OSZTRÁK ÁLLAMPOLGÁROK KÖZREMŰKÖDÉSE ÉS JOGAI

Az EU polgárokat Grazban több jog illeti meg, mint az ún. „harmadik országból” (az Európai Unió kivételével) érkezőket. Az EU polgárai pl. részt vehetnek a képviselőtestületi választásokon. Az EU polgárai számára Grazban nincs külön tanácsadó iroda, hiszen ügyeikben ugyanazok a szervek és hatóságok illetékesek, mint az osztrák állampolgárok esetében. A nem EU országokból (azaz ún. „harmadik országból”) érkezett, Grazban élő személyek számára saját politikai képviseleti szerv működik, ez Graz Városának Migrán-

sügyi Tanácsa (MigrantInnenbeirat der Stadt Graz). A tanács képviselőit ötévente, a Grazi képviselőtestület tagjainak megválasztásával egyidejűleg, a Grazban élő nem EU állampolgárok választják meg.

AZ EMBEREK EGYENJOGÚSÁGA ÉS AZONOS BÁNÁSMÓDHOZ VALÓ JOGA SZÁRMAZÁSUKTÓL, BŐRSZÍNÜKTŐL, NYELVÜKTŐL VAGY VALLÁSUKTÓL FÜGGETLENÜL

Az elmúlt két évtizedben számos más országból származó nő és férfi költözött Grazba, és tette városunkat saját maga és családja életvitelének központjává. Időközben közülük sokan osztrák állampolgárok lettek. Nagyobb számban élnek nálunk migrációs hátterű emberek, akik már itt, grazi polgárként, ill. osztrák állampolgárként születtek és nőttek fel. A Mura folyó két partján elhelyezkedő nagyváros ezáltal megváltozott, és a dialektusok és nyelvek, a kultúra, a hagyományok és a vallás tekintetében igen sokszínűvé vált. Graz profitál ezen sokszínűségből. Az említett változások azonban némelyekből félelmet és védekezést váltanak ki. Ez azért van, mert az embereket nyelvük, kinézetük vagy vallásuk miatt diszkrimináljuk. Megtagadjuk tőlük a bizonyos lokálokba, szórakozóhelyekre történő belépést, háttérbe szorítjuk őket a lakás- és munkakeresésben, és megvonunk tőlük bizonyos jogokat. Ez sérti a hátrányos megkülönböztetés törvény által előírt tilalmát. Alkalomadtán az érintettek a rendőrséghez és/vagy Stájerország Antidiszkriminációs Hivatalához (Antidiskriminierungsstelle Steiermark) fordulhatnak.

Graz városa Integrációs Szakcsoportjával együttműködve számos olyan projektet és intézményt támogat, amelyek egy jobb grazi

i Információ

**Steiermärkische Landesregierung,
Abteilung 3 – Verfassung und Inneres
Stájerország Tartományi Kormánya,
3. Ügyosztály – Alkotmány és
Belügyek**

☎ +43 316 877-2089
@ abteilung3@stmk.gv.at,
verwaltung.steiermark.at

AZONOS BÁNÁSMÓD ÉS KÖZREMŰKÖDÉS

együttelésért és a hátrányos megkülönböztetés ellen küzdenek. Ezen intézmények közé tartozik például az ARGE Jugend gegen Gewalt und Rassismus, az ETC Graz, a Friedensbüro Graz vagy az Omega.

Graz egy egyetemi város, ahol több egyetem is működik. Számos hallgató érkezik külföldről. Több olyan hivatal és szervezet is működik, amely nekik nyújt segítséget és támogatást. A külföldi hallgatók kérdéseikkel eljöhethetnek az Afro-Ázsiai Intézethez (Afro-Asiatische Institut). A Karl-Franzens Egyetem hallgatói a Grazi Hallgatói Testület Külföldi Hallgatói Szakcsoportjához (Referat für ausländische Studierende der ÖH Graz) fordulhatnak, a Grazi Műszaki Egyetem hallgatói pedig a Műszaki Egyetem Hallgatói Testületének Szociálpolitikai Szakcsoportjánál (Referat für Sozialpolitik der HTU Graz) kaphatnak segítséget. A Művészeti Egyetem hallgatói a Művészeti Egyetem Hallgatói Testületének Külföldi Hallgatói Szakcsoportjához (Referat für ausländische Studierende an der ÖHKUG) fordulhatnak. Aki bármilyen módon hátrányosan megkülönböztetettnek érzi magát – az októl és a törvényi alaptól függetlenül – személyesen, telefonon és e-mailben fordulhat Stájerország Antidiszkriminációs Hivatalához (Antidiskriminierungsstelle Steiermark), ahol tanácsot kap, hogy mit tehet. Amikor egy helyzet fenyegetővé/veszélyessé válik, vagy fizikai visszaélés történik, feltétlenül a rendőrséghez kell fordulni! Telefonszám: 133. A vallási közösségek békés együttélését érintő

i Információ

ARGE Jugend gegen Gewalt und Rassismus – ARGE Fiatalok az erőszak és a rasszizmus ellen
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz

☎ +43 316 90 370 101
@ argejugend.at

Europäisches Trainings- und Forschungszentrum für Menschenrechte und Demokratie (ETC Graz) Európai Képző- és Kutatóközpont az Emberi jogokért és a Demokráciáért (ETC Graz)

Elisabethstraße 50B, 8010 Graz

☎ +43 316 380
@ office@etc-graz.at, etc-graz.at

Afro-Asiatisches Institut Afro-Ázsiai Intézet
Leechgasse 24, 8010 Graz

☎ +43 316 32 44 34
@ office@aai-graz.at
aai-graz.at

Referat für ausländische Studierende der ÖH Graz – Grazi Hallgatói Testület Külföldi Hallgatói Szakcsoportja
Schubertstraße 6a, 8010 Graz

☎ +43 316/380-2962
@ foreignstudents@oehunigraz.at

Referat für ausländische Studierende an der ÖHKUG – Művészeti Egyetem Hallgatói Testületének Külföldi Hallgatói Szakcsoportja
Brandhofgasse 21, 8010 Graz

☎ +43 316 3891600
@ oeh@kug.ac.at

Foto: iStockphoto © XiXinXing

kérdésekben a polgármester Graz Városának Vallásközi Tanácsadó Testületétől (Interreligiöser Beirat der Stadt Graz) kap tanácsot. A Vallásközi Tanácsadó Testület (Interreligiöser Beirat) az államilag elismert vallási és hitközösségek képviselőiből áll.

FOGYATÉKKAL ÉLŐK EGYENJOGÚSÁGA ÉS A VELÜK VALÓ AZONOS BÁNÁSMÓD

Sajnos még mindig vannak olyan akadályok, amelyek a fogyatékkal élőket, férfiakat és gyerekeket kirekesztik. Graz Városánál a fogyatékkal élők számára több ügyfélszolgálati iroda is működik (lásd 84. oldalon található információs mező), amelyek folyamatos intézkedésekkel – pl. a járdák süllyesztésével, hangjelzést adó közlekedési lámpákkal, mozgássérült WC- és mosdólétesítményekkel, továbbá a városi magasépítéssel eleminek esetében akadálymentesítéssel – próbálják csökkenteni az akadályokat. Grazban számos szervezet nyújt tanácsadást, tájékoztatást és támogatást a fogyatékkal élőknek. Ezek közé tartoznak például az alpha nova, Atempo, Jugend am Werk, die Lebenshilfe vagy Odi-lieninstitut elnevezésű szervezetek. A Siketek

Ausztriai Szövetségével (Österreichischer Gehörlosenbund) valamint a Stájerországi Vakok és Gyengénlátók Szövetségével az érintettek érdekeinek képviseletére saját képviseleti intézmények működnek.

A „Fogyatékoság” témájával kapcsolatban további információkat a „Szociális viszonyok” című fejezetben is találhat.

AZ EMBEREK EGYENJOGÚSÁGA ÉS

i Információ

Antidiskriminierungsstelle Steiermark Stájerországi Antidiszkriminációs Hivatal

Andritzer Reichsstraße 38, 8045 Graz

☎ +43 316 71 41 37
@ buero@antidiskriminierungsstelle.steiermark.at
antidiskriminierungsstelle.steiermark.at

Friedensbüro Graz Grazi Békéltető Iroda
Keesgasse 6/a földszinten balra, 8010 Graz

☎ +43 316 872-2183
@ office@friedensbuero-graz.at
friedensbuero-graz.at

VELÜK VALÓ AZONOS BÁNÁSMÓD SZEXUÁLIS BEÁLLÍTOTTSÁGUKTÓL FÜGGETLENÜL

2010. január 1. óta az azonos nemű pároknak lehetősége van Graz Magisztrátusánál bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni (lásd „Élet-helyzetek és szociális viszonyok” c. fejezet). Azok számára, akik magukat szexuális beállítottságuk miatt hátrányosan megkülönböztettnek érzik, illetve tanácsadáson szeretnének részt venni, többek között a Rosalila Panthe-rInnen (Rózsaszín-Lila Párducok) – Annen-straße 26, 8020 Graz, Tel.: + 43 316 36 66 01, E-Mail: info@homo.at, homo.at – nyújt segítséget.

TÁJÉKOZTATÁS ÉS RÉSZVÉTEL

Az Állampolgári Részvételi Szakcsoport (Referat für BürgerInnenbeteiligung) projektekhez és tervekhez kapcsolódóan szervez rendezvényeket Graz Városa, valamint az érdekközösségek és az aktív polgárok számára. Ezen rendezvények alkalmával a grazi polgárok hozzászólhatnak a város tervezési projektjeihez. A város polgárainak induló fázisban lévő kezdeményezései itt kerülnek megbeszélésre, és azok térítésmentesen saját weboldalukon is bemutathatók. Az ajánlatokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban tájékoztatást a graz.at oldalon, ill. az Állampolgári Információs Szolgálatnál (BürgerInnen-Information) „BIG” kaphat.

i Információ

Referat Barrierefreies Bauen der Stadt Graz – Graz Városának Akadálymentes Építési Szakcsoportja
Europaplatz 20, 8020 Graz

☎ +43 316 872-3508
@ barrierefrei@stadt.graz.at
barrierefrei.graz.at

Beauftragter der Stadt Graz für Menschen mit Behinderungen Graz városának a fogyatékkal élők érdekeit képviselő megbízottja

☎ +43 650 66 92 650
@ behindertenbeauftragter.graz@gmx.at

Referat für Behindertenhilfe des Sozialamtes der Stadt Graz Graz Város Szociális Hivatalának Fogyatékkal Élőket Segélyező Szakcsoportja

Amtshaus (Önkormányzati Hivatal),
Schmiedgasse 26, 8010 Graz

☎ +43 316 872-6432
@ behindertenhilfe@stadt.graz.at

WOIST – Wohnungsinformationsstelle Lakásinformációs Központ

Lakásügyi hivatal
Schillerplatz 4, 8010 Graz

☎ +43 316 872-5450

A Szövetségi Munkaügyi, Szociális és Fogyasztóvédelmi Minisztérium forró dróttja

☎ +43 800 20 16 11 (díjmentes)

i Információ

Lebenshilfen Soziale Dienste GmbH

Conrad-von Hötzingdorf-Straße 37a,
8010 Graz

☎ +43 316 71 55 06
@ office@lebenshilfe-guv.at
lebenshilfe-guv.at

Odilieninstitut

Leonhardstraße 130, 8010 Graz

☎ +43 316 322 667 0
@ verwaltung@odilien.at
odilien.at

Steirischer Landesverband der Gehörlosenvereine im österreichischen Gehörlosenbund – A Siketek Egyesületeinek Stájerországi Tartományi Szövetsége a Siketek Ausztriai Szövetségében

Plabutscher Straße 63 (Nyugati bejárat),
8051 Graz

☎ +43 316 68 02 71
@ office@stlv.gv.at
stlv.gv.at

Atempo

Heinrichstraße 145, 8010 Graz

☎ +43 316 81 47 16 0
@ atempo.graz@atempo.at
atempo.at

Jugend am Werk

Lendplatz 35, 8020 Graz

☎ +43 50 79 00 10 00
@ office@jaw.or.at, jaw.or.at

alpha nova

Idlhofgasse 63, 8020 Graz

☎ +43 316 72 26 22
@ office@alphanova.at
alphanova.at

i Információ

Zentrum Integriert Studieren (ZIS) Integrált Tanulmányi Központ (ZIS)

Universitätsplatz 3, földszint, 8010 Graz

☎ +43 316 380-2225
@ barbara.levc@uni-graz.at
integriert-studieren.uni-graz.at

ÖZIV – Österreichischer Zivil-Invalidenverband ÖZIV – Ausztriai Rökkantak Polgári Szövetsége

Triester Straße 388–390, 8055 Graz

☎ +43 316 82 33 46
@ oezivstmk@aon.at
oeziv-steiermark.at

Hochschülerinnen- und Hochschüler-schaft an der TU Graz

A Grazi Műszaki Egyetem Hallgatói Testülete

Rechbauerstrasse 12, 8010 Graz

☎ +43 316 873-5111
@ info@htu.tugraz.at

Referat für BürgerInnenbeteiligung Állampolgári Részvételi Szakcsoport

Hauptplatz 1, 8011 Graz

☎ +43 316 872-3530
@ buergerinnenbeteiligung@stadt.graz.at

Steiermärkischer Blinden- und Sehbehindertenverband Vakok és Gyengénlátók Stájerországi Szövetsége

Augasse 132, 8051 Graz

☎ +43 800 20 20 71
"Blindline" forró drót
+43 316 68 22 40
@ office@bsvst.at
stbsv.info

MŰVÉSZET ÉS KULTÚRA

Graz a kultúra és a művészetek terén sokat adhat az ide látogatóknak (2003-ban kulturális főváros; a történelmi városközpont és az Eggenberg kastély az UNESCO világörökség részét képezi). A város ezt részben az évszázadok során ide érkező bevándorlók kulturális és művészeti hatásainak és egyéb hozzájárulásának is köszönheti, legyen szó akár az olasz építőmesterek és iparosok által emelt épületekről, Johannes Kepler vagy Nicola Tesla tudományos munkásságáról. A történelmi nevezetességekkel és a kortárs építészettel kapcsolatban tájékoztatást a Graz Tourismus Information irodánál, illetve graztourismus.at oldalon kaphat.

A kultúra területén hatalmas előadó/bemutató terek – mint például az Oper und Schauspielhaus, azaz az Opera és színház – állnak rendelkezésre, megtalálható az Universalmuseum Joanneum (Joanneum Általános Múzeum), és egy rendkívül aktív és sokoldalú kulturális „freie Szene”, azaz „szabad színpad” is elérhető. kultur.graz.at

SZÍNHÁZ, KABARÉ

A Theaterholding Graz/Steiermark GmbH több előadó hellyel rendelkezik: Oper und Schauspielhaus (Opera és Színház), Kinder- und Jugendtheater Next Liberty (Next Liberty Gyermekek és Ifjúsági Színház), Orpheum (Vigadó), Dom im Berg (Bergi dóm) és a Schloßbergbühne Kasematten (Kazamata Várhegyszínpad). Ehhez hozzájön számos professzionálisan működő szabadtéri színpadi színházi kezdeményezés, például többek közt a „Theater

im Bahnhof”, azaz színház a pályaudvaron, a „TaO!” – Theater am Ortweinplatz, azaz Színház az Ortweinplatzon, TAL – Theater am Lend, azaz színház Lenden, a Mezzanin Theater (félemelet színház), a Theater im Keller (színház a pincében), THEATERMeRZ, Drama Graz, Theater t’ eig, „follow the rabbit” stb. kezdeményezések. A város által finanszírozott „Das andere Theater” („A másik színház”) próbalehetőségeket közvetít és a színházi élet igen fontos információs platformja (dasanderetheater.at).

ZENE

A zene terén a Theaterholding Graz/Steiermark GmbH-n belül működik a Grazi Opera (Grazer Oper) és a Grazer Spielstätten GmbH. Más helyszíneken is számos, valamennyi korszak műveit felölelő koncert kerül megrendezésre. A Grazi Művészeti Egyetemnek köszönhetően a kortárs zene számos jelentős alkotása is megismerhető. Ki kell emelnünk az olyan fesztiválokat, mint a Styriarte (styriarte.com), vagy az Amerikai Zenetudományi Intézet (American Institute for Musical Studies (AIMS) évtizedek óta megrendezésre kerülő nyári akadémiaja. A jazz egy kiemelkedő, számos nemzetközi hírnevű művész, mint például a grazi Jazz BigBand-et is felvonultató terület. A Stockwerk Jazz vagy a Royal Garden Jazz Club átfogó betekintést nyújt a művészeti ágba. A grazi jazz élet a grazjazz.at oldalon egyesül. A Grazi Művészeti Egyetem (KUG) a MUMUTH-tal egy különleges előadási hellyel rendelke-

Foto: Graz Tourismus © Harry Fischer

zik. A kortárs és a popzene rendezvényeinek színhelyei a postagarázs, a ppc, a zenei főgazgatóság, továbbá egy nemzetközi szinten megrendezésre kerülő fesztivál, az „elevate”.

IRODALOM

Graz a város pozitív irodalmi imázsát az írók egy évtizedekkel ezelőtt a „Forum városi parkban” ténykedő csoportjának köszönheti. Az Irodalmi Ház (Literaturhaus) számos lehetőséget kínál a kortárs íróknak. Grazban a „manuskripte”, „Sterz”, „Lichtungen”, „Perspektive”, „Schreibkraft” című lapokkal pedig egyre több irodalmi folyóirat kerül kiadásra. A város írói ösztöndíjára évente pályázatokat tucatjai érkeznek

TÁNC, TÁNCSZÍNHÁZ

Grazban e területen – az Operabettől kezdődően egészen a „szabad színpad” Off-fesz-

tívaljaiig – igen nagy aktivitás figyelhető meg. Az Internationale Bühnenwerkstatt vállalat munkáját sok-sok éve a kortárs táncnak és a táncszínháznak szenteli. 2010 óta a „Másik Színház”-ban is van táncművészeti vonal.

KÉPZŐMŰVÉSZET, FÉNYKÉPÉSZET, DESIGN, ÉPÍTÉSZET

A Joanneum Általános Múzeum (Universalmuseum Joanneum) nagy részeleget (Művészeti Múzeum (Kunsthau), Régi Galéria (Alte Galerie), Új galéria a „Bruseum”-mal (Neue Galerie mit „Bruseum”), a Művészek háza – a Művészet és a média csarnoka (Künstlerhaus – Halle für Kunst und Medien) mellett a képző- és a médiaművészet számos intézménye, mint például a Camera Austria, az Építészet Háza (Haus der Architektur) vagy a „Schaumbad”, azaz „Häbärd” elnevezésű szabad (független) kezdeményezés is megtalálható. Ehhez még

hozzáadódnak az olyan kezdeményezések, mint pl. a <rotor> Művészeti Egyesület, a Werkstatt Graz (azaz Grazi Műhely) vagy a Grazi Művészeti Szövetség (Grazer Kunstverein), valamint számos magángaléria.

FILM, MÉDIA-MŰVÉSZET ÉS SZABAD RÁDIÓ

Igen nagy jelentőséggel bír a Diagonale, azaz az Osztrák Film Fesztiválja (diagonale.at). Az „új” technikákhoz és információs produciókhoz kapcsolódó művészet az „ESC”-ben és számos kulturális központban is megtalálható. A Helsinki Szabad Rádió (freie Radio Helsinki) igen fontos dokumentációs munkát folytat a művészet és tudomány területén.

MOZI

A nemzetközi hálózatokhoz tartozó mozik mellett Grazban ún. program-mozik is működnek, ilyenek például a KIZ Royal és a Rechbauer Moziban található Filmzentrum (Filmzentrum im Rechbauer kino). Moziműsor: uncut.at

SZAKTERÜLETEKET ÁTFOGÓ ÉS KULTURÁLIS KÖZPONTOK

Számos szervezet működik, melyek tevékenysége több szakterületet érint. Itt találkozunk egymással az olyan fesztiválok, mint a „Steirischer Herbst”, azaz a „stájerországi ősz” (steirischerherbst.at), a „La Strada” (lastrada.at), az új „fiatal” fesztiválok, mint az „elevate” (elevate.at) vagy az „Assembly” dizájn fesztivál, valamint az olyan intézmények, mint a „Forum

Stadtpark” („Városi Park Fórum” forum.mur.at.

MŰZEUMOK

Nagyszabású átépítése után a Joanneum Általános Múzeum (Universalmuseum Joanneum museum-joanneum.at) Ausztria második legnagyobb múzeumaként a legmodernebb követelményeknek is megfelel. Az Új Galéria (Neue Galerie) és a Günter Brusnak szentelt, kortárs művészeti alkotásokkal tarkított „Bruseum” és a multimédiás gyűjtemények mellett itt kapott helyet a Tartományi Könyvtár (Landesbibliothek), valamint számos természettudományi gyűjtemény. A történelemnek és a kultúrtörténetnek szentelt intézmények a Graz Múzeum (Grazmuseum), a Tartományi Fegyvertár (Landeszeughaus), az Eggenberg katóly (Schloss Eggenberg), a Néprajzi Múzeum (Volkskundemuseum), a Hanns Schell Gyűjtemény – Lakat-, Zár- és Kulcsmúzeum (Hanns Schell Collection; Schloss- und Schlüsselmuseum), a Hans Gross Bűnügyi Múzeum (Hans Gross Kriminalmuseum) az új Egyetemi Múzeum részeként, a Tudomány Háza (Haus der Wissenschaft), az Egyházmegyei Múzeum (Diözesanmuseum), valamint a Joanneum régészeti gyűjteményei.

Történelmi kincseket találhat a Stadtmuseum Graz GmbH részeként működő városi levéltárban (Stadtarchiv) és az Országos Levéltárban (Landesarchiv). Graz több, a mobilitás témájára fókuszáló múzeummal is rendelkezik: ezek közé sorolható a Grazi Villamosmúzeum (Tramway-museum Graz), az Osztrák Légiközlekedési Múzeum (Österreichische Luftfahrtmuseum) és

a Johann Puch Múzeum. A FRida & freD Gyermekmúzeum (Kindermuseum FRida & freD) és a Botanikus Kert (Botanische Garten) a későbbiekben kerül ismertetésre.

MŰVÉSZET A KÖZTERÜLETEKEN

A galériákon és múzeumokon kívül kiterjedt művészeti „termelés” folyik nyilvános területeken. Ezek a területeken éppen a társadalompolitikai és társadalomtörténeti témák nyernek támogatást. Ezzel kapcsolatban a kultur.graz.at weboldal „offsite Graz” pontjában kaphat áttekintést a nyilvános területeken zajló művészet 1945-től kezdődő bemutatásával.

KÖNYVTÁRAK

A Grazi városi könyvtárak (stadtbibliothek.graz.at) – a médiatárral és a könyves busszal együtt – önmagukban is több mint 300.000 könyvet, folyóiratot, hangos könyvet, CD-ROM-ot, videót és DVD-t, játékokat, valamint letöltött médiatartalmat kínálnak (lásd az „Oktatás” című fejezetet is).

GRAZ VÁROSÁNAK KULTURÁLIS SZERVERE

Valamennyi rendezvény időpontja, valamint a grazi kulturális intézményekkel és művészekkel kapcsolatos információk megtalálhatóak a kultur.at oldalon.

KULTURPASS

Az alacsony keresetű, vagy jövedelemmel egyáltalán nem rendelkező személyek számára a „Hunger auf Kunst & Kultur”, azaz „Művészetre és kultúrára éhesen” akció keretében került bevezetésre a Kulturpass elnevezésű igazolvány.

Ezzel az igazolvánnyal Ausztria egész területén az akcióhoz csatlakozó valamennyi kulturális intézménybe ingyenes a belépés. A grazi „SocialCard” elnevezésű szociális kártya (lásd „Szociális viszonyok” című fejezet) is lehetővé teszi a „Művészetre és kultúrára éhesen” akcióban történő részvételt. hungeraufkunstundkultur.at/steiermark

i Információ

**Graz Tourism Information
Grazi Turisztikai Információs Iroda**
Herrengasse 16, 8010 Graz

☎ +43 316 8075-0
@ info@graztourismus.at
graztourismus.at

Kulturamt – Kulturális Hivatal
Stigergasse 2, 2. emelet (Mariahilfer Platz),
8020 Graz

☎ +43 316 872-4901
@ kulturamt@stadt.graz.at
kultur.graz.at

**Bühnen Graz /
Theater Holding Graz**
Gleisdorfer Gasse 10A,
8010 Graz

☎ +43 316 8008-0
@ buehmen-graz.com
theaterholding.at

Theaterkasse – Színházi Pénztár
Kaiser-Josef-Platz 10,
8010 Graz

☎ +43 316 8000

Graz – közvetlenül a városban és annak környékén – a legkülönbözőbb sportágakban, a szabadidő és kikapcsolódás/pihenés terén is lehetőségek bő választékát kínálja. Ezzel kapcsolatban a Grazi Sporthivatal (Grazer Sportamt) weboldalán tájékozódhat – graz.at/sportamt.

KERÜLETI SPORTPÁLYÁK

Graz Városának Sporthivatala (Sportamt der Stadt Graz) 27 kerületi sportpályát bocsát a lakosság rendelkezésére. Ezek a pályákon térítésmentesen lehet futballozni, teniszezni, röplabdázni, kosárlabdázni, és számos más sportágat gyakorolni. Görkorcsolya és gördeszka pályák az Eustacchio-Gründen-nél, a Volksgarten-ben, a Grünanger-en, St. Veit-Andritz-ban, a Theodor-Körner-Straße és a Salfeldstraße utcákban találhatóak.

JÁTSZÓTEREK

A gyermekek számára kialakított játszótérek listáját a holding-graz.at/spielplaetze oldalon találja.

FÜRDŐK

Graz Város fedett és szabadtéri fürdőinek, valamint wellness területeinek áttekintését a holding-graz.at/freizeit oldalon találja.

KIRÁNDULÁS, KERÉKPÁROZÁS

A Városháza és az Önkormányzati Hivatal portásánál, a Graz Turizmus irodánál (Herrengasse 16), a Sporthivatal Szolgálati Irodáiban és a Sporthivatalnál (Stadionplatz 1, földszint) megkaphatja a valamennyi fontos információt

tartalmazó túra-, séta- és kerékpáros kalauzt, ami a graz.at oldalon online is elérhető.

FITNESS

Ún. fitt útvonalakat (Fit-Meilen) Mariatrobán és St. Peterben talál, egy fitness-parkour (extrém sportpálya) pedig az Augarten park déli peremén áll rendelkezésre. Ezen kívül különböző, kilométer-adatokat ellátott futó útvonalak is rendelkezésre állnak. graz.at/sportamt – Grazer Sportführer

LABDAJÁTÉKOK

Grazban strandröplabda pályák, mini-golf létesítmények, fallabda pályák, tenisz és tollaslabda csarnokok állnak rendelkezésre. A Szövetségi Liga (Bundesliga) és a tartományi játékok futballmeccsei számára Liebenauban a Merkur Aréna áll rendelkezésre.

TÉLI SPORT

Grazban korcsolyázhat és síelhet. Ezzel kapcsolatban pontosabb információt a Sporthivatalban / a graz.at oldalon talál.

FALMÁSZÁS

A falmászást kipróbálni, és rendszeresen gyakorolni a Murinsel (Mura sziget) és a Hauptbrücke (Főhíd) között, a Murpromenade-n (Mura sétány) található mászó-falon, valamint a SportUNION-nál, a BLOC House Graz-ban, a Boulder Club-ban, a városi Kalandparkban (City Adventure Center) és a Hilmteich tónál található mászó-parkban lehet.

SPORTEGYESÜLETEK, SPORT- ÉS TORNACSARNOKOK

A témához kapcsolódóan az interneten megtalálható az egyesületek jegyzéke. (Online keresés a: venuzle.at segítségével). Az egyesületek sport- és tornacsarnokai mellett a Tartományi Sportcentrum (Landessportzentrum), illetve a felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalok számára a Rosenhain Egyetemi Sportcentrum (Universitätssportzentrum Rosenhain) kínál további lehetőségeket. A graz.at oldalon az összes sportpályát tartalmazó listát is megtalálja.

PIHENÉS A KÖZELBEN

Graz parkjai számos lehetőséget kínálnak a szabadidő eltöltésére. Kérjük, szíveskedjen azonban ügyelni arra, hogy a természetvédelem miatt bizonyos sportágak, illetve sportolási tevékenységek nem megengedettek. A parkokkal és zöldterületekkel kapcsolatban információkat a graz.at – BürgerInnenservice – Verwaltung – Dienststellen – Grünraum und Gewässer menüsor alatt talál.

SPECIÁLIS AJÁNLAT FIATALOK ÉS IDŐSEK SZÁMÁRA

Az ifjú grazi polgárok számára a Sporthivatal különböző tanfolyamokat, pl. úszás-, korcsolya-, sí-, snowboard-oktatást, és számos egyéb szünidei sportlehetőséget kínál (egyszeri költségtérítés 10 EUR/tanfolyam/gyermek). Online jelentkezés: partner.venuzle.at/sportamt-graz

Idősebbek számára a Tartományi Sportcentrumban 60+ mozgás-tréninget (Bewegungstraining 60+) szerveznek.

SIQ! SPORT – INTEGRÁCIÓ – KVALIFIKÁCIÓ

Integráció a közös sport segítségével – ezt kínálja és támogatja a „SIQ!” Caritas-Projekt. Rendszeres sport-modulok, versenyek és kaland-napok (falmászás, rafting, síelés, stb.) kerülnek megrendezésre, ezen kívül a sport területén képzés (edző, oktató, bíró) is szerezhető.

Információ

**Sportamt – Sporthivatal,
Graz-Liebenau Stadion**
Stadionplatz 1 (földszint), 8011 Graz

☎ +43 316 872-7878
@ sportamt@stadt.graz.at
graz.at/sportamt

ÜGYFÉLFOGADÁS:
Hétfő – Csütörtök: 8.00 – 14.00 óra,
Péntek: 8.00 – 12.00 óra

**SIQ!
Sport – Integráció – Kvalifikáció**
Caritas Campus,
Mariengasse 24, 8020 Graz

☎ +43 676 880 15 345
@ caritas-steiermark.at

Graz városa segítséget nyújt polgárainak abban, hogy egészen idős korukig egészségesek és aktívak maradjanak. Az idősebb korú grazi polgárok ügyfélszolgálati irodája a SeniorInnenreferat, Ausztria elsőszámú, ilyen irányú szerve. Ha valaki háztartásában segítségre szorul, vagy önállóan már nem képes élni otthonában, Graz városának geriatríai egészségközpontjai, és számos egyesület sűrű hálózata nyújt segítséget a gondozási és ápolás területén. A város kifejezetten idősebbek számára kialakított és felszerelt lakásokat is rendelkezésre bocsát.

SENIORINNENREFERAT – SZAKCSOPORT AZ IDŐSKORÚAKÉRT

A Szakcsoport az Időskorúakért (SeniorInnenreferat) néven működő szervezet alatt egy az időskorúak érdekében, és velük együtt működő szolgáltató irodát kell érteni. Az ajánlat:

- A lehető legkülönbözőbb rendezvények, a „Café Graz”-tól kezdődően a tánc és sportrendezvényeken, idegen nyelvi törzsszitalon és memória-tréningeken keresztül egészen a nyári programig
- A „Kulturpass” igazolvány kiállítása
- A „SeniorInnencard” („senior-kártya”) kiállítása számos kedvezménnyel. Ennek feltételeit a Graz Városának időskorúak érdekében működő szakcsoportjánál (SeniorInnenreferat) tudhatja meg. Nincs jövedelem-korlát; a minimál-nyugdíjban részesülő személyek azonban bizonyos intézményekben rendkívüli kedvezményeket kapnak.

- Lakástakarító szolgálat közvetítése, tájékoztatás a „mobil étel házhoz-szállító szolgálatról” („Rollender Essenzustellendienst”) és a minimál-nyugdíjban részesülő nyugdíjasok étkeztetéséről („Mittagstisch für Mindestpensionistinnen und -pensionisten”)
- A mozgássérült taxi használatára irányuló kérelmek elfogadása

HÁZI GONDOZÁS ÉS ÁPOLÁS

Azok a nők és férfiak, akik betegség vagy elesettség miatt a mindennapi életben támogatásra szorulnak, házi betegápolást vehetnek igénybe – melynek során okleveles egészségügyi és betegápoló személyzet, segédápoló és otthoni segítő megy Önhöz, saját otthonába, hogy helyben gondozza, ápolja Önt. A cél az, hogy az érintettek a lehető leghosszabb ideig maradhassanak megszokott környezetükben. A Grazi Szociális Hivatal (Grazer Sozialamt) öt szervezettel kötött gondozási szerződést, amely

i Információ

SeniorInnenreferat der Stadt Graz Graz város, Szakcsoport az Időskorúakért

Stigergasse 2, 3. emelet, 8020 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő – Péntek: 8.00 – 12.30 óra

☎ +43 316 872-6390, 6391, 6392, 6393
@ graz.at/seniorInnen

szervezetek a gondozás/ápolás város különböző kerületeiben történő megvalósításáért felelnek. A díjszabás lépcsőzetes, szociális alapon került meghatározásra, és a díjakat az Ön illetékes szervezete állapítja meg. Ezzel kapcsolatban további információt a + 43 316 872-6421 telefonszámon vagy a graz.at/sozialamt oldalon talál.

GERIÁTRIAI EGÉSZSÉGKÖZPONTOK

Graz Városának Geriatríai Egészségközpontjai (Geriatrische Gesundheitszentren der Stadt Graz (GGZ)) első osztályú orvosi és ápolási ellátást nyújtanak: Egynapos klinikai ellátás, akut geriatríai/remobilizáció, geriatríai ambulancia (járóbeteg-ellátás), közbenső ápolás (átmeneti osztály az akut kórházi tartózkodást követően), orvosi geriatríai, memóriaklinika demens (időskori elbutulásban szenvedő) betegek számára, fekvőbeteg vagy egynapos klinikai hospiz, házi betegápolás, rövid- és tartós ápolás a Rosenhain Ápolási Otthonban (Pflegewohnheim Rosenhain) és a Geidorf/Seniorenzentrumban, valamint a geriatríai tanácsadói szolgálat kezelése az ápolási otthonokban. Jelenleg folyamatban van új ápolási otthonok valamint Rosenhainben egy geronto-pszichiatríai napközi otthon építése. Az utóbbi években a GGZ ápolási otthonai és klinikái felújításra, illetve újjáépítésre kerültek. Graz Városának Geriatríai Egészségközpontjai minden közepes és nagyfokú ápolásra szoruló – rendszerint 60. életévét betöltött – osztrák, illetve EU állampolgárt felvesznek. Azt, hogy a beteget melyik ápolási területre veszik fel, a GGZ egy több szakterület szakembereiből (orvosokból, szakápolókból, terapeutákból) álló csapata dönti el. Az ápolás/gondozás

költsége eltérő (az ápolási díj összegétől függ). A geriatríai ellátással kapcsolatos kérdések esetén kérjük, vegye fel a kapcsolatot az Ellátási Ajánlatok Információs Irodájával (Infostelle über Versorgungsangebote). (Telefonon elérhető: csütörtökön 14.00-tól 17.00 óráig); személyes megbeszéléshez kérjük, szíveskedjen időpontot egyeztetni!).

DÍJ-RÁFIZETÉS

Amennyiben a beteg jövedelme/vagyona valamely (Stájerország Tartománya által engedélyezett) ápolási otthonban tartózkodás költségeire nem elegendő, a szociális segítyt viselő Graz városa pótolja a hiányzó összeget.

i Információ

Geriatrische Gesundheitszentren der Stadt Graz (GGZ) – Graz Városának Geriatríai Egészségközpontjai (GGZ) Albert-Schweitzer-Gasse 36, 8020 Graz

Betegek és lakók bejelentése
☎ + 43 316 7060-1111
@ ggz.aufnahme@stadt.graz.at

Ellátási Ajánlatok Információs Irodája
☎ +43 316 7060-1150
@ ggz.infostelle@stadt.graz.at
ggz.graz.at

Sozialamt der Stadt Graz/Referat für Heimzuzahlungen – Graz Város Szociális Hivatala/Otthoni Térítési Díj-ráfizetési Szakcsoport Schmiedgasse 26, 2. emelet, 8010 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ: 8.00 – 12.30 óra
☎ +43 316 872-6350

IDŐSEBB POLGÁROK

FELTÉTEL

Az állandó lakhelynek Grazban kell lennie. Tájékoztatást Graz Városának Szociális Hivatalától (Sozialamt der Stadt Graz) kaphat. A díj-ráfizetés „Betreutes Wohnen”, azaz otthoni ápolás esetén is lehetséges, de csupán akkor, ha az ápoló szervezet megállapodást kötött Graz városával. Az otthoni ápolás költségei szociális alapon, lépcsőzetesen kerülnek meghatározásra.

KEDVEZMÉNYEK SZENIOR-KÁRTYÁK

A Graz Linien társaság 60 éves kortól a férfiak és nők részére egyaránt kedvezményes havi, féléves és éves bérleteket kínál. Az ár a mindenkori bruttó nyugdíj összegétől függ. Az ún. szenior kártya (SeniorInnenkarte) a Graz Linien Mobilitási és Értékesítési Központjában (Mobilitäts- und Vertriebscenter der Graz Linien) – Jakoministraße 1. – kapható.

GRAZI SZOCIÁLIS – MOBILITÁSI KÁRTYA

A Graz Városának Szociális Hivatala (Sozialamt der Stadt Graz) által kiállított „Szociális Kártyával” („SozialCard”) (feltételeket lásd a „Szociális viszonyok” fejezetben) az érintett személy jogosult igényelni a „Grazi Szociális-Mobilitási Kártyát” („Grazer SozialCard Mobilität”).

A „Szociális-Mobilitási Kártya” („SozialCard Mobilität”) a Graz Linien Mobilitási és Értékesítési Központjában (Mobilitäts- und Vertriebscenter der Graz Linien) – Jakoministraße 1. – kapható. A jegy 50 Euróba (a Várhegy-Vasúttal 60

Euróba) kerül, a kiállításától számított egy évig érvényes, és nem átruházható. Kérjük, hozzon magával új útlevél-fényképet! A Szociális Kártyának a Grazi Szociális-Mobilitási Kártya („Grazer SozialCard Mobilität”) kiállításának napján érvényesnek kell lennie! A Szenior-Kártyák és a Grazi Szociális-Mobilitási Kártya minden nap munkakezdéstől a munka befejezéséig érvényes.

ÖBB-ELŐNYKÁRTYA (AUSZTRIA-KÁRTYA „ÖSTERREICHCARD”)

Az Osztrák Szövetségi Vasút (Österreichische Bundesbahnen) az idősebb polgároknak kedvezményes menetjegyet biztosít. Ehhez szüksége van az ÖBB-Vorteilscard-ra, azaz az ÖBB-Előnykártyára (ÖSTERREICHcard), amelyet minden pályaudvaron, vagy a Mobil Zentral-nál (Mobil Központ) – Jakoministraße 1 – igényelhet.

KOMBINÁLT DÍJSZABÁS

A 61. életév betöltése után minden idősebb polgár minden egyes busszal, villamossal és vonattal történő utazás alkalmával megkapja az 1-5 órás és a 24 órás jegyet a stájerországi kombinált díjszabás szerint kerek 40 százalékkal kedvezőbb áron. A jogosultság igazolására az ÖBB-Előnykártya (ÖBB-Vorteilscard (ÖSTERREICHcard)) szolgál.

IDŐSEK SZÁMÁRA KIALAKÍTOTT LAKÁSOK

A Szociális Hivatal összesen 370 darab, ki-fejezeten idősek számára kialakított és fel-

szertelt lakást tud kiutalni. A kérelmet benyújtó személyeknek grazi lakhellyel kell rendelkezniük, nyugdíjasnak kell lenniük, és további kritériumokat kell teljesíteniük – pl. mozgáskorlátozottság. Tájékoztatást a Szociális Hivatal Szociális Munka Szakcsoportjánál (Referat für Sozialarbeit des Sozialamtes), a +43 316 872-6344 telefonszámon kaphat.

KIEGÉSZÍTŐ PÓTLÉK (KOMPENZÁCIÓ)

Túl alacsony saját nyugdíj esetén kiegészítő pótlék fizetése iránti kérelmet nyújthat be. Ezzel kapcsolatban közelebbi tájékoztatást nyugdíjbiztosító intézeténél kaphat. A kiegészítő pótlékban részesülő személyek kérésre mentesülnek a receptdíj, a rádió és televíziódíj, valamint az E-Kártya díjának megfizetési kötelezettsége alól.

ÁPOLÁSI DÍJ

Azok a nők és férfiak, akik várhatóan legalább hat hónapig fennálló testi, szellemi, vagy pszichikai megbetegedés/sérülés miatt havonta 60 óránál hosszabb ideig tartó ápolásra szorulnak, Ausztriában bizonyos feltételek mellett ápolási díjra jogosultak.

Összesen hét ápolási díjkategória létezik. A kérelmet mindenkinek a saját nyugdíjbiztosító intézetéhez kell benyújtania. Amennyiben az Ön részére nyugdíj nem kerül folyósításra, a kérelmet szíveskedjen Stájerország Tartományi Kormányának FA 11A Osztályához (FA 11A der Steiermärkischen Landesregierung), a Hofgasse 12, 8010 Graz címre benyújtani. Ezt követően egy orvos saját otthonában fogja meglátogatni Önt, és megállapítja majd a szükséges ápolás mértékét. Ezzel kapcsolatban háziorvosa szívesen tájékoztatja Önt.

A SZOCIÁLIS HIVATAL TANÁCSADÓ SZOLGÁLATA

A Szociális Hivatal Tanácsadó Szolgálat (Beratungsdienst des Sozialamtes) a szociális ügyekkel és életkorral kapcsolatban felmerülő általános és specifikus kérdésekkel kapcsolatban hétfőtől péntekig, 8.00 és 12.30 óra között, a Schmiedgasse 26 címen, a + 43 316 872-6344 telefonszámon valamennyi idős polgár rendelkezésére áll.

ÁPOLÁSSAL ÉS OTTHONNAL KAPCSOLATOS TANÁCSADÁS

Az érdeklődők minden hónap első szerdáján, az Önkormányzati Hivatalban (Amtshaus) – Schmiedgasse 26, 1. emelet, 142. iroda – 9.00 és 16.00 óra között professzionális és teljeskörű tájékoztatást kaphatnak, továbbá tanácsadásban részesülhetnek az otthoni ápolás és az ápolási otthonban történő elhelyezés témakörében. Bejelentkezés a + 43 316 872-6421 telefonszámon.

i Információ

**Mobilitäts- und Vertriebscenter
Mobilitási és Értékesítési Központ**
Jakoministraße 1, 8010 Graz

☎ +43 316 887-4224
@ linien@holding-graz.at
holding-graz.at/linien

**Sozialamt der Stadt Graz, Referat
für Sozialarbeit, Beratung –
Graz Városának Szociális Hivatala,
Szociális Munka és Tanácsadási
Szakcsoport**

Schmiedg. 26, Rauberg bejárat, 38. iroda

Hétfő – Péntek: 8.00 – 12.30 óra

☎ +43 316 872-6344
@ sozialamt@stadt.graz.at

i Egészségügy

Ärztendienst – Orvosi ügyelet

☎ 141

Telefonseelsorge

Telefonos lelki segélyszolgálat

☎ 142

Apotheken-Notruf

Gyógyszertári ügyelet

☎ 14 55

Zahnärztlicher Notdienst

Fogorvosi ügyelet

☎ +43 316 385 8 32 81 (16.00 órától)

Vergiftungs-Zentrale

Mérgezési Központ

☎ +43 1 40 64 343

Landeskrankenhaus-Universitätsklinik

Tartományi Kórház – Egyetemi Klinika (LKH)

☎ +43 316 385-0

LKH-West

Nyugat-grazi Tartományi Kórház

☎ +43 316 5466-0

Unfallkrankenhaus Graz

Grazi Baleseti Kórház

☎ +43 316 505-0

Rotes Kreuz – Vöröskereszt

☎ +43 5 01 44 5 0

Rotes Kreuz Krankentransport

Vöröskereszt – Betegszállítás

☎ 14 8 44

Vergiftungs-Notruf

Mérgezési segélyhívó

☎ +43 1 40 64 343

i Egészségügy

Kinderärztlicher mobiler Notdienst

Mobil gyermekorvosi ügyelet

☎ +43 316 69 15 12

Baby-Hotline LKH Graz – Grazi Tartományi Kórház, Csecsemő forró drót

☎ +43 316 385-7450

A SEGÉLYHÍVÁS TARTALMA:

Ki telefonál?

Mi történt?

Hol történt?

Hány sérült van?

i Fontos segélyhívó számok

Euro-Notruf – Európai segélyhívó

☎ 112

Feuerwehr – Tűzoltóság

☎ 122

Polizei – Rendőrség

☎ 133

Rettung – Mentő

☎ 144

Síketek segélyhívó száma

SMS-ben: +43 800 133 133

@ gehoerlosennotruf@polizei.gv.at

☎ +43 800 133 133

EGYÉB SEGÉLYHÍVÓ SZÁMOK:

Landeswarnzentrale/Wasserrettung

Országos Figyelmeztető Szolgálat/
Vízimentők

☎ 130

Bergrettung – Hegyimentők

☎ 140

i Háztartás

Gas-Notruf – Gáz-segélyhívó

☎ 128

Holding Graz, Vízellátás

☎ +43 316 887-0

Energie Graz: Gázellátó vállalat, Távhő

☎ +43 316 8057-0

Grazi Villamoshálózat – Üzemzavar-elhárító Szolgálat

☎ +43 316 9395-0

Csatorna dugulás-elhárítási forró drót

24 órás forró drót

☎ +43 316 887-7272

i Biztonság

Polizeidirektion und Stadtpolizeikommando Graz – Grazi Rendőrkapitányság és Rendőrközvetítés

☎ +43 5 91 33 65 0

Landespolizeidirektion

Tartományi Rendőrkapitányság

☎ +43 059 133 60 0

Berufsfeuerwehr Graz Allgemeine

Auskünfte, Vermittlung – Hivatásos Tűzoltóság, Általános tájékoztatás, közvetítés

☎ +43 316 872-5858

Frauenhelpline – Női segélyvonal

☎ +43 800 222 555

Kinder-Notruf „Rat auf Draht“ – Gyermek segélyhívó „Tanács a dróton”

☎ 147

Opfer-Notruf – Áldozat segélyhívó

☎ +43 800 112 112

Ordnungswache Graz

Grazi Őrszolgálat

☎ +43 316 872-2266

i Háziállatok

Tierärzte-Notdienst

Állatorvosi ügyelet

☎ +43 316 68 11 18

Tierrettung der Feuerwehr

A Tűzoltóság Állatmentő Szolgálata

☎ +43 316 872-5888, segélyhívó 122

Tierrettung der Arche Noah – Az Arche Noah Állatmentő Szolgálata

☎ +43 316 42 19 42 (napközben)

+43 676 55 08 943

18.00-tól 08.00 óráig, valamint hétvégen és ünnepnapokon éjjel-nappal)
arche Noah.at

i Autómentés

ÖAMTC autómentő szolgálat

☎ 120

ARBÖ autómentő szolgálat

☎ 123

i Tárgyak elvesztése

Hitelkártya elvesztés

Mastercard ☎ 0800 07 06 138

Diners Club ☎ +49 (69) 900 150 135, 136

Visa Card ☎ 0800-200-288

Bankautomata – kártya elvesztés

Ausztriából:

☎ 0800 204 8800

Külföldről:

☎ +43 1 204 8800

Graz Város Talált Tárgyak Irodája

☎ +43 316 872-2390

i Információ

Frauenwohnheim der Stadt Graz
Graz Városának Női Lakóotthona
 Hüttenbrennergasse 41, 8010 Graz

FELVÉTEL: 8.00-tól 18.00 óráig
 ☎ +43 316 872-6491

Männerwohnheim der Stadt Graz
Graz Városának Férfi Lakóotthona
 Rankengasse 24, 8020 Graz
 Felvétel: 8.00 - tól 18.00 óráig

☎ +43 316 872-6481

Arche 38 – Beratung für volljährige wohnungslose Personen, Nächtigung und Versorgung für wohnungslose Männer

Arche 38 – Nagykorú hajléktalan személyeknek nyújtott tanácsadás, szállás és ellátás
 Eggenberger Gürtel 38, 8020 Graz

☎ +43 316 80 15 730
 @ arche@caritas-steiermark.at
 caritas-steiermark.at

Gewaltschutzzentrum – Stájerországi Erőszakvédelmi Központ
 Granatengasse 4, 2. emelet, 8020 Graz

NYITVATÁRSI IDŐ:
 Hétfő – Csütörtök: 8.00 – 16.00 óra
 Péntek: 8.00 – 13.00 óra
 ☎ +43 316 77 41 99 hétköznap 22.00 óráig
 @ office@gewaltschutzzentrum.at
 gewaltschutzzentrum-steiermark.at

Frauenhaus Graz – Schutzeinrichtung für Frauen und deren Kinder in Krisensituationen/ Grazi Asszonyház – Menedék nők és gyermekei részére válsághelyzet estén

SEGÉLYHÍVÓ

☎ +43 316 42 99 00 éjjel-nappal

Női segélyvonal

☎ +43 800 222 555

Opferambulanz – Áldozat-Ambulancia

SEGÉLYHÍVÓ

☎ +43 664 84 38 241 éjjel-nappal

Kinder- und Jugendanwaltschaft Stájerország Gyermekek és Ifjúsági Ügyvédi Testülete

Paulustorgasse 4, 3. emelet, 8010 Graz

NYITVATÁRSI IDŐ:

Hétfő, szerda és csütörtök: 9.00 – 15.00 óra,
 kedd: 13.00 – 15.00 óra,
 péntek: 9.00 – 12.30 óra

☎ +43 316 877-4921
 @ kinderanwalt.at

A fiatalok további segélyszervezetei A „Gyermekek és fiatalok”, valamint az „Azonos bánásmód és közreműködés” című fejezetekben találhatók.

Männerberatung Graz, Verein für Männer- und Geschlechterthemen Grazi Férfi Tanácsadó – Férfi és Nemi Témák Egyesülete

Dietrichsteinplatz 15, 8. emelet, 8010 Graz

NYITVATÁRSI IDŐ:

Hétfő és szerda: 10.00 – 12.00 óra
 Kedd és csütörtök: 16.00 – 18.00 óra

☎ +43 316 83 14 14
 @ beratung@maennerberatung.at
 maennerberatung.at

HAJLÉK TALANOKNAK NYÚJTOTT SEGÍTSÉG

A lakással nem rendelkező személyek a lakás- és álláskeresés során, valamint személyes érdekeltség esetén szállást, tanácsadást és támogatást kapnak Graz városának nők és férfiak számára kialakított lakóotthonaiban (menhelyeken), az Arche 38-ban és a fiatalok számára nyitva álló szükségsszálláson.

ERŐSZAK ÁLDOZATAINAK NYÚJTOTT SEGÍTSÉG

Ausztriában tilos a családon belüli, nők és gyermekek ellen irányuló erőszak. Családon belüli erőszak esetén a rendőrség rendelkezik arról, hogy a beavatkozáskor mely lehetőségeket alkalmazza, ill. alkalmazzon-e bővített intézkedéseket. Az erőszak által fenyegetett, vagy erőszakot átélt nők és gyermekek számára számos segítő intézmény működik. Ha Ön, vagy gyermeke/gyermekei veszélyben van/vannak, vagy éppen megsérültek, magukat veszélyben érzik, azonnal hívja a rendőrséget a 133-as telefonszámon! Míg a rendőrség megérkezik, menjen, illetve vigye gyermekeit – amennyiben lehetséges – biztonságos helyre, egy bezárható szobába, vagy a szomszédokhoz!

NÉVTELEN SZÜLÉS/BABYKLAPPE AZOK AZ ANYÁK, AKIK SZÁMÁRA A GYERMEKÜKKEL TÖRTÉNŐ KÖZÖS ÉLET NEM LEHETSÉGES, KÉT LEHETŐSÉG KÖZÜL VÁLASZTHATNAK:

- Névtelen szülés kórházban. A gyermeket megszüülő nőnek sem nevét, sem pedig személyes adatait nem szabad megadnia. A szülést követően a gyermek gondozását a Gyámügyi Hivatal veszi át, és a gyermeket lehetőség szerint mielőbb nevelőszülőkhöz adja.

- A gyermek biztonságos helyen, névtelenül történő leadása: Az ún. „Baby- klappe” (billenő ajtós csecsemőtároló) a Grazi Tartományi Kórházban, a szülészeti klinika külső falán elhelyezve található (cím: Auenbrugger- platz 18.). A gyermek a leadást követően azonnal orvosi ellátást kap, és a lehető leggyorsabban nevelőszülőkhöz kerül. Információs forró drót: 0800 83 83 83.

BIZTONSÁGI VÁROSTÉRKÉP ÉS DEFI ALKALMAZÁS

Graz városának interaktív biztonsági várostérképe megmutatja a rendőrség, a tűzoltóság, a mentőszolgálat, a gyógyszerterek, kórházak stb. állomásait. A Biztonság-irányítási Szaksoport (Referat Sicherheitsmanagement) egy további szolgáltatása a Defi-App alkalmazás, amellyel valamennyi grazi defibrillátor készülék fellelhetősége le- hívható, és amellyel a rendőri szolgálat vonala (0316 872-2277; pénteken, szombaton, munkaszüneti napok előtt 22.00 – 03.00 óráig) hívható. A részleteket és valamennyi linket megtalálja a sicherheit.graz.at oldalon.

i Információ

Caritas Stmk. – Stájerországi Caritas

☎ +43 316 8015-0 vagy
 +43 316 8015-300
 @ caritas-steiermark.at

Notschlafstelle für Jugendliche „Schlupfhaus” der Caritas – Ifjúsági Szükségsszállás „Schlupfhaus der Caritas”
 Mühlgangweg 1, 8010 Graz

FELVÉTEL: 18.00–09.00 ÓRA, TANÁCSADÁS: Kedd–péntek: 9.00–11.00 óra

☎ +43 316 48 29 59
 @ caritas-steiermark.at

VALLÁSOK

Grazban az elismert vallási közösségektől kezdve a számszerűen kisebb vallási közösségeken keresztül egészen a vallási-spirituális csoportokig és közösségeig számos vallási közösség működik. Graz Városa és a vallási közösségek között a békés együttélés érdekében kiemelt fontosságú a párbeszéd, a találkozás és az együttműködés. Kérünk mindenkit, hogy kötelezze el magát a vallások és kultúrák közötti párbeszéd mellett, és vállaljon részt abban.

Graz Városának Vallásközi Tanácsadó Testülete (Interreligiöser Beirat der Stadt Graz) 2006-ban jött létre. A testületet a polgármester, mint tanácsadó grémium hívja össze, és alkalomadtán a párbeszédben felmerülő kérdésekben közli állásfoglalását. A Vallásközi Tanácsadó Testület tagjai a római-katolikus, az ókatolikus, az evangélikus, az evangélikus-metodista, görög-ortodox és kopt-ortodox egyház, az iszlám hitközség, az izraelita hitközség és a Napjaink Szentjeinek Szent Jézus Krisztus Egyháza (mormon) képviselői alkotják.

HADKÖTELESSÉG

Ausztriában a férfi állampolgárokra vonatkozóan, 17-től 50 éves korukig hadkötelezettség van érvényben. 17. életévük betöltése után az osztrák férfi állampolgárok sorkötelesek. („Musterung – A szolgálatra alkalmasság vizsgálata”). A sorozás célja a pszichikai és testi erősségek és gyenge pontok feltárása annak megállapítása érdekében, hogy a jelölt a sor-

katonai szolgálat megfelelő feladatait képes-e teljesíteni. Azok a férfiak, akik a fegyveres szolgálatot megtagadják, és a polgári szolgálat mellett döntenek, szintén kötelesek megjelenni a sorozáson. Aki „alkalmas” besorolást kap (és nem kíván polgári szolgálatot teljesíteni), behívják (fegyveres) katonai szolgálatra. Az „átmenetileg alkalmatlan” minősítést kapó férfiak bizonyos idő után újra besorozásra kerülnek. Az „alkalmatlan” besorolású férfiakat sem fegyveres, sem pedig polgári szolgálatra nem hívják be.

A hadköteles férfiak 35. éves korukig behívhatók hathónapos alap sorkatonai szolgálatuk teljesítésére. A polgári szolgálat kilenc hónapig tart, és különböző szervezetenél tölthető le. A polgári szolgálat alternatív változata a külföldön teljesítendő civil kiegészítő szolgálat (12 hónap) vagy a fejlesztő segélyszolgálat (2 év) teljesítése. bundesheer.at

HÁZIÁLLATOK / VESZÉLYES ÁLLATOK

Az állatok védelmét és egészségét az osztrák állatvédelmi törvény szabályozza. Az állatkinzás (fájdalmat okozó nyakörv, elektromos idomító készülékek használata, a lánchoz kötés, a fark és a fül levágása, a körmök és a fogak eltávolítása), az állatok ok nélküli elpusztítása, és az állatok utcára rakása tilos. Az a személy, aki állatot akar tartani, az állat fajának és fajtájának megfelelő elhelyezést, táplálékot és gondozást, megbetegedés vagy sérülés esetére pedig állatorvosi ellátást köteles biztosítani.

Foto: Graz Tourismus © Harry Schiffer

Az állatok közterületen történő értékesítése tilos! Ha új kutyát vásárol magának, bizonyos feltételek mellett egy éven belül a kutyatartáshoz szükséges szakértelmének igazolásához meg kell szereznie az a kutya- tartási ismeretekről szóló igazolást. (Bejelentés az Állatgyógyászati Ügyek Szakcsoportjánál (Referat für Veterinärangelegenheiten)).

A kutyatartás adóköteles: Az ebadó összege egy kutya esetében jelenleg évi 60 Euró (2017.01.01. érvényes illetékek), majd minden további állat után 90 Euro.

Az ebadót az önkormányzatok adó- és illetékügyi osztálya (Abteilung für Gemeindeabgaben) írja elő, és minden év április 15-ig

kell megfizetni. Ha a kutya elpusztul, vagy elajándékozza, azt egy hónapon belül be kell jelentenie az Önkormányzat Adó- és Illetékügyi Osztályának (Abteilung für Gemeindeabgaben). Elajándékozás, vagy továbbadás esetén meg kell adni az új kutyatartó nevét. A be- és kijelentést megtagadó személy kockáztatja, hogy megbüntetik!

Néhány vadállatot magánzemélyek is tarthatnak, (pl. hullók, kétéltűek, bizonyos madarak), ezt azonban Graz Városának Állatgyógyászati Szakcsoportja felé jelezni kell. A veszélyes állatok tartását Graz Városának Állatgyógyászati Szakcsoportjával engedélyeztetni kell! Amennyiben tenyésztési céllal tart állatot, azt az erre irányuló tevékenység megkezdése előtt be kell

AMIT MÉG TUDNIA KELL

jelentenie az Állatgyógyászati Szakcsoportnak. A kisméretű és veszélytelen háziállatokat a buszon és villamoson – megfelelő szállító dobozokban – magunkkal vihetjük. A kutyák tekintetében szájkosár és pórázhasználati kötelezettség van érvényben. A kutyafuttatókkal és a több mint 350 „kutyaurülék gyűjtőzacskó adagolóval” kapcsolatos információkat a graz.at/haustiere oldalon találja. Ha egy bilétával rendelkező kutya odafut Önhez, kérjük, hétfőtől péntekig, 7.00 – 14.00 óra között hívja az Önkormányzat Adó- és Illetékügyi Osztályát, telefonszám: +43 316 872-3440 vagy 3444. Ezen időszakon kívül hívja a hivatásos tűzoltóságot a +43 316 872-5888 számon, illetve a 122-es segélyhívón (éjjel-nappal).

A biléta számának alapján megtalálható a kutya gazdája. Ha egy állat vészhelyzetben van, hívja a Grazi Tűzoltóság Állatmentő Szolgálatát (Tierrettung der Grazer Feuerwehr) a +43 316 872-5888 számon.

Valamennyi Ausztriában tartott kutyát mikrochip-pel kell megjelölni. Ha kutyával, macskával vagy vadászgörénnyel szeretne elutazni, ezeknek az állatoknak szintén mikrochip-pel kell rendelkezniük, melyet az állatorvos a nyak baloldali részén, a bőr alá helyez be („chippelés”). A chip egy számkóddal rendelkezik, melyet egy központi adatbank rögzít – így a tulajdonos könnyebben megtalálható, ha az állat elszalad. Szüksége lesz továbbá a háziállat-útlevele, mint

állatorvosi hatósági igazolványra (Pet Passport), amelyet szintén az állatorvos állít ki. Bizonyos országokhoz (pl. Anglia, Finnország) kiegészítő vizsgálatokra is szüksége lesz.

Ha egy háziállat elpusztul, testét az állatorvosnál hagyhatja, vagy az elhullott állatot (max. 30 kg-os súlyig) elviheti Graz városának állati tetemetek gyűjtő helyére (Tierkörpermammelstelle der Stadt Graz) – Lagergasse 158 (a vágóhíd Mura felőli oldala).

i Információ

Tierärztenotdienst – Állatorvosi ügyelet

Naponta 19.00–07.00 óra,
valamint hétfőig és ünnepnapokon
☎ +43 316 681118

Tierfriedhof Pirka – Pirka Állatmentő

☎ +43 316 68 31 62
+43 664 20 49 633
@ steirischer-tierfriedhof.at

Tierkrematorium Steiermark, Landscha – Stájerországi Állat-Krematórium, Landscha

☎ +43 699 10 54 09 11
+43 699 11 62 44 79
@ tierkrematorium.at

Franz von Assisi Tierbestattung, Graz Assisi Szent Ferenc Állatmentkezési Vállalat, Graz

☎ +43 800 22 00 43
@ tierbestattung.at

Foto: Joel Kernasenko

i Információ

Referat für Veterinärangelegenheiten – Graz Város Állatgyógyászati Ügyek Szakcsoportja

Lagergasse 132, 8020 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő–Péntek: 8.00–12.00 óra

☎ +43 316 872-3281
@ veterinaerreferat@stadt.graz.at
graz.at – Leben in Graz – Haustiere

Abteilung für Gemeindeabgaben Önkormányzati Adó- és Illetékügyi Osztály

Schmiedgasse 26, 1. emelet, 8010 Graz

NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő–Péntek: 8.00–12.30 óra

☎ +43 316 872-3444
@ gemeindeabgaben@stadt.graz.at

Tierrettung der Grazer Berufsfeuerwehr A Grazi Hivatásos Tűzoltóság Állatmentő Szolgálat

☎ +43 316 872-5888
Különösen sürgős esetben a segélyhívó szám: 122

Landestierschutzverein für Steiermark – Stájerországi Tartományi Állatvédő Egyesület

Grabenstraße 113, 8010 Graz

☎ +43 316 68 42 12
@ tierheimgraz@aon.at
landestierschutzverein.at

Tierheim „Aktiver Tierschutz – Arche Noah” „Aktív Állatvédelem Arche Noah” Állatmenhely

Neufeldweg 211, 8041 Graz

☎ +43 316 42 19 42 0
@ office@archenoah.at, archenoah.at

Abfall- und Umweltberatung der Stadt Graz/Graz Városának Hulladékgyűjtési és Környezetvédelmi Tanácsadója
Schmiedgasse 26, 8011 Graz
☎ +43 316 872-74388
@ umwelt.graz.at

Abteilung für Bildung und Integration Stájerországi Oktatási Hálózat
Keesgasse 6, 8011 Graz
☎ +43 316 872-7474
+43 664 60 872-7445 FORRÓ DRÓT
@ abiservice@stadt.graz.at, graz.at

Abteilung für Gemeindeabgaben Önkormányzati Adó- és Illetékügyi Osztály
Amtshaus, Schmiedgasse 26, 1. emelet, 8011 Graz
☎ +43 316 872-3402
@ gemeindeabgaben@stadt.graz.at

Abteilung für Verkehrsplanung Közlekedéstervezési Osztály
Europaplatz 20, 7. emelet, 8020 Graz
☎ +43 316 872-2881
@ verkehrsplanung@stadt.graz.at, graz.at/verkehrsplanung

Afro-Asiatisches Institut Afro-Ázsiai Intézet
Leechgasse 24, 8010 Graz
☎ +43 316 32 44 34
@ office@aai-graz.at; aai-graz.at

alpha nova
Idlhofgasse 63, 8020 Graz
☎ +43 316 72 26 22
@ office@alphanova.at, alphanova.at

Amt der Stmk. Landesregierung, Abteilung 3/Stájerországi Tartományi Kormányhivatal 3. Ügyosztálya
Paulustorgasse 4, 8010 Graz
☎ +43 316 877-2084
@ abteilung3@stmk.gv.at
verwaltung.steiermark.at

Amt für Jugend und Familie Ifjúsági és Családügyi Hivatal
Kaiserfeldgasse 25, 8011 Graz
☎ +43 316 872-3199
@ familie.graz.at, kinder.graz.at
jugendamt@stadt.graz.at

Referat für Offene Kinder- und Jugendarbeit Ifjúsági és Családügyi Hivatal Nyílt Gyermek- és Ifjúsági Munka Szakcsoport
Kaiserfeldgasse 25, 8011 Graz
☎ +43 316 872-3191

Ärztlicher Dienst – Orvosi Szolgálat
Keesgasse 6, 2. emelet, 8011 Graz
☎ +43 316 872-4622
@ aerztl.jugend@stadt.graz.at
graz.at

Arbeiterkammer Steiermark Stájerországi Munkavállalói Kamara
Hans-Resel-Gasse 8-14, 8020 Graz
☎ +43 5 77 99 0
@ info@akstmk.net, akstmk.at

AMS Arbeitsmarktservice AMS Munkaügyi Hivatal

AMS Nyugat-Graz és Környékének Munkaügyi Hivatala
Niesenberggasse 67-69, 8020 Graz
☎ +43 316 70 80

AMS Nyugat-Graz és Környékének Munkaügyi Hivatala
Neutorgasse 46, 8010 Graz
☎ +43 316 70 82

Berufsinformationszentrum (BIZ) Szakmai Információs Központ
Neutorgasse 46, 8010 Graz
☎ +43 316 70 82 803
@ biz.graz@ams.at
ams.at

**AMS AusländerInnenfachzentrum A Munkaügyi Hivatal Külföldi Állampolgárok-
kal Kapcsolatos Szakmai Központja**
Niesenberggasse 67-69, 8020 Graz
Hétfő-Csütörtök: 7.30-15.30 óra
Péntek: 7.30-13 óra
☎ +43 316 70 80 0, +43 316 70 80 590
@ afz.steiermark@ams.at, ams.at

Antidiskriminierungsstelle Steiermark Stájerországi Antidiszkriminációs Irodája
Andritzer Reichsstraße 38, 8045 Graz
☎ +43 316 71 41 37
@ buero@antidiskriminierungsstelle.steiermark.at
antidiskriminierungsstelle.steiermark.at

ARGE Jugend gegen Gewalt und Rassismus ARGE Fiatalok az erőszak és a rasszizmus ellen
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
☎ +43 316 90 370 101
@ graz@argejugend.at, argejugend.at

Ärztchamber für Steiermark Stájerországi Orvosi Kamara
Kaiserfeldgasse 29, 8010 Graz
☎ +43 316 8044-0
@ info@aekstmk.or.at, aekstmk.or.at

Ärztlicher Bereitschaftsdienst, Ärztenotdienst/Orvosi Készenléti Szolgálat, Orvosi ügyelet
Marburger Kai 51, 8010 Graz
☎ +43 316 71 92 01 vagy 141

Atempo
Heinrichstraße 145, 8010 Graz
☎ +43 316 81 47 16 0
@ atempo.graz@atempo.at, atempo.at

bbs – Beschäftigungsbetriebe Stmk.
Keesgasse 3, 2. emelet, 8010 Graz
@ office@bbsnet.at

Beauftragter der Stadt Graz für Menschen mit Behinderung Graz városának a fogyatékkal élők érdekeit képviselő megbízottja
Mag. Wolfgang Palle
Herrengasse 3, 8010 Graz
☎ +43 650 66 92 650
@ behindertenbeauftragter.graz@gmx.at

Bestattung Alpha/Alpha Temetkezés
Conrad-von-Hötzendorf-Straße 151
☎ +43 316 81 94 00 (24 óra)
@ office@alpha-bestattungen.at
alpha-bestattungen.at

Bestattung PAX/PAX Temetkezés
Alte Poststraße 371, 8055 Graz
☎ +43 50 19 96 766 (24 óra)
@ pax.at

Bestattung Pius/Pius Temetkezés
Petersgasse 49, 8010 Graz
☎ +43 316 83 50 00
@ bestattung.pius@gmx.at
bestattung-pius.at

Bestattung Wolf/Wolf Temetkezés
Triester Straße 164, 8055 Graz
☎ +43 316 26 66 66
@ beate.stowasser@bestattung-wolf.com
bestattung-wolf.com

Bestattung/Temetkezés Holding Graz
Grazbachgasse 44-48, 8010 Graz
☎ +43 316 887-2800 (24 óra)
@ bestattung@holding-graz.at
holding-graz.at/bestattung

BFI – Berufsförderungsinstitut Szakképzés-támogató Intézet
Mariengasse 24,
Paula-Wallisch-Strasse 8,
Eggenberger Allee 15
☎ +43 316 05 72 70 0
@ bfi-stmk.at

bit – best in training
Kärntner Straße 311, 8054 Graz
☎ +43 316 28 55 50 0
@ office@bit.at
bit.at

Bildungsnetzwerk Steiermark Stájerországi Oktatási Hálózat
Niesenberggasse 59, 8010 Graz
☎ +43 316 82 13 73
@ bildungsinformation@eb-stmk.at

Bühnen Graz/Theater Holding Graz

Gleisdorfer Gasse 10A, 8010 Graz
 ☎ +43 316 8008-0
 @ office@theaterholding.at
 buhnen-graz.com, theaterholding.at

Színházi Pénztár:

Kaiser-Josef-Platz 10
 ☎ +43 316 8000
 @ tickets@ticketzentrum.at
 ticketzentrum.at

BürgerInnenamt/Állampolgári Hivatal

Amtshaus (Önkormányzati Hivatal),
 Schmiedgasse 26, 3. emelet, 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-5201

Standesamt/Anyakönyvi Hivatal

Joanneumring 6, 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-5152

Caritas Steiermark**Stájerországi Caritas Szervezet**

Grabenstraße 39 16, 8011 Graz
 ☎ +43 316 8015-0
 @ kontaktstelle@caritas-steiermark.at
 office@caritas-steiermark.at
 caritas-steiermark.at

Caritas Marienambulanz

Mariengasse 24 / bejárat Kleiststr. 73, 8020 Graz
 ☎ +43 316 8015-351
 @ marienambulanz@caritas-steiermark.at
 marienambulanz.caritas-steiermark.at

Caritas Schlupfhaus – Szükségzállás

Mühlgangweg 1 (azaz a Fröhlichgasse sarka,
 34-es buszjárat, Seifenfabrik megálló)
 ☎ +43 316 48 29 59
 @ schlupfhaus@caritas-steiermark.at

DANAIDA – Egyesület – Képzés és

találkozó nők számára
 Marienplatz 5, 8020 Graz
 ☎ +43 316 71 06 60
 @ danaida@aan.at, danaida.at

ERFA

Exerzierplatzstraße 33, 8051 Graz
 ☎ +43 066 071 007 10
 @ office@erfa-graz.at
 erfa-graz.at

Energieberatung des Umweltamtes der Stadt Graz/A Városi Környezetvédelmi Hivatal Energiaügyi tanácsadása

Schmiedgasse 26, 4. emelet, 8010 Graz
 ☎ +43 316 872-4302
 @ umweltamt@stadt.graz.at
 umwelt.graz.at

ETC Graz – European Training- and Research Center for Human Rights and Democracy

Elisabethstraße 50B, 8010 Graz
 ☎ +43 316 380-1533
 @ office@etc-graz.at
 etc-graz.at

fee – Ehrenamtsbörse der Stadt Graz/ Graz Városának Önkéntes Munkabörzéje

Kaiserfeldgasse 25, 8011 Graz
 ☎ +43 664 88 130 888
 @ ehrenamt@stadt.graz.at

Finanzamt Graz-Stadt

Conrad-von-Hötzendorf-Straße 14-18, 8010 Graz
 ☎ +43 316 881-538
 @ bmf.gv.at
 finanonline.bmf.gv.at

Frauengesundheitszentrum Női Egészségügyi Központ

Joanneumring 3, 8010 Graz
 ☎ +43 316 83 79 98
 @ frauen.gesundheit@fgz.co.at
 fgz.co.at

Frauenhaus Graz/Grazi Asszonyház

Segélyhívó: +43 316 42 99 00 (éjtel-nappal)

Frauenservice Graz – Servicestelle für Frauen/Grazi Női Szolgáltató Központ

Lendplatz 38, 8020 Graz
 ☎ +43 316 71 60 22
 @ office@frauenservice.at
 frauenservice.at

Frauenwohnheim der Stadt Graz Graz Városának Női Lakóotthona

Hüttenbrennergasse 41, 8010 Graz
 ☎ +43 316 872-6491

Friedensbüro Graz/Grazi Békéltető Iroda

Keesgasse 6 (a fürldszinten balra), 8010 Graz
 ☎ +43 316 872-2180
 @ office@friedensbuero-graz.at
 friedensbuero-graz.at

Gebäudemanagement/Épületfenntartás

Schillerplatz 4, 1. emelet, 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-5432
 +43 316 872-5489
 @ gebaedemanagement@stadt.graz.at

Gemeindewohnungen, Wohnungsmanagement/Önkormányzati lakások, Lakásgazdálkodás

Schillerplatz 4, 3. emelet, 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-5413 Önkormányzati lakások
 +43 316 872-5444 Korlátozásmentes önkormányzati lakások
 ☎ +43 316 872-5409
 @ wohnungsmanagement@stadt.graz.at

Geriatrische Gesundheitszentren der Stadt Graz (GGZ)/Graz Városának Geriátriai Egészségközpontjai

Albert-Schweitzer-Gasse 36, 8020 Graz
 ☎ +43 316 7060-0
 @ ggz.office@stadt.graz.at; ggz.graz.at

Gesundheitsamt der Stadt Graz Graz Városának Egészségügyi Hivatala

Amtshaus, Schmiedgasse 26, 2. emelet, 8010 Graz
 ☎ +43 316 872-3202
 @ gesundheitsamt@stadt.graz.at, graz.at

Gewaltschutzzentrum

Stájerországi Erőszakvédelmi Központ
 Granatengasse 4, 2. emelet, 8020 Graz
 ☎ +43 316 77 41 99
 @ office@gewaltschutzzentrum.at

GIS – Gebühren Info Service des ORF RORF Díjítézési Információs Központ

☎ +43 810 00 10 80 (Szolgáltatói forró dróti)
 Hétfő–Péntek: 8.00–21.00 óra,
 Szombat: 9.00–17.00 óra
 @ kundenservice@gis.at, gis.at
 A bejelentő nyomtatványok Graz Városának szolgáltató központjaiban is beszerezhetőek.

Gleichbehandlungsanwaltschaft Regionalbüro Steiermark/Egyenjogúsági Ügyvédi Testület – Stájerországi Regionális Iroda

Europaplatz 12, 8020 Graz
 ☎ +43 316 72 05 90
 @ graz.gaw@bka.gv.at
 gleichbehandlungsanwaltschaft.at

Gleichbehandlungsbeauftragte der Stadt Graz/Graz Városának egyenjogúsági megbízottja

Rathaus, 1. Stock, linker Trakt, Zi 145
 Sprechstunden nach Vereinbarung
 ☎ +43 664 60 872-2243
 @ graz.at/gleichstellung

GPS – Grazer Parkraumservice Grazi Parkolókezelő Szolgálat

Jakominigürtel 20, 1. emelet, 8010 Graz
 ☎ +43 316 872-7565
 @ parkraumservice@stadt.graz.at
 ordnungswache@stadt.graz.at
 parken.graz.at

Graz Tourismus Information Turisztikai Információs Iroda

Herrngasse 16, 8010 Graz
 ☎ +43 316 80 75-0
 @ info@graztourismus.at
 graztourismus.at

Hazissa – Fachstelle für Prävention Hazissa – Szakmai megelőző szervezet

Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
 ☎ +43 316 90 370 160
 @ office@hazissa.at
 hazissa.at

Holding Graz

Kundenservice-Center der Energie Graz
 Energie Graz ügyfélszolgálati Központ
 Andreas-Hofer-Platz 15, 8010 Graz
 ☎ +43 316 80 57-1857,
 @ energiegraz.at

**Holding Graz Wasserwirtschaft
Energie Graz Ügyfélszolgálati Központ**
Wasserwerksgasse 9-11, 8045 Graz
☎ +43 316 887-7272
@ wasserwirtschaft@holding-graz.at
holding-graz.at/wasserwirtschaft

Holding Graz Linien
Jakoministraße 1, 8010 Graz
☎ +43 316 887-4224
@ linien@holding-graz.at
holding-graz.at/linien

**Holding Graz Abfallwirtschaft
Holding Graz Hulladékgazdálkodási Vállalat**
Bio hulladék és háztartási maradvány-hulladék
gyűjtésére alkalmas edényzet igénylése/rendelése/
módosítása; Hulladékgyűjtési/ szállítási/ kezelési díjak
Sturzgasse 16, 8020 Graz
☎ +43 316 887-7272
☎ +43 316 887-7117
@ holding-graz.at
NYITVATARTÁSI IDŐ:
Hétfő – Péntek: 7.00–17.00 óra
Szombat, vasár- és ünnepnap: 8.00–18.00 óra

tim-Service-Center
Steyrergasse 116, 8020 Graz
Nyitva: Hétfő–Péntek: 8.00–18.00 óra
☎ +43 316 887-4755
@ office@tim-graz.at, tim-graz.at

IBOBB-Café – IBOBB Kávézó
Information, Beratung, Orientierung
für Bildung und Beruf
Képzési és szakmai tájékoztatás,
tanácsadás és orientáció
Keesgasse 6, 8011 Graz
☎ +43 316 872-7445, -7446, -7447
@ ibobb@stadt.graz.at

Ikemba – Intercultural conflict management and empowerment services
Burggasse 4, 8010 Graz
☎ +43 316 22 81 13
@ office@ikemba.at, ikemba.at

**Integrationsreferat der Stadt Graz
Graz Városának Integrációs Szakcsoportja**
Keesgasse 6, 8010 Graz
☎ +43 316 872-7481
@ integrationsreferat@stadt.graz.at
graz.at/integration
graz.at/menschenrechte

**ISOP – Schulsozialarbeit
ISOP – Iskolai szociális munka**
Dreihackengasse 2, 8020 Graz
☎ +43 316 76 46 46
@ isop@isop.at, isop.at

**Jugend am Werk – Support, Promotion
and Higher Qualification of People with
Disabilities**
Lendplatz 35, 8020 Graz
☎ +43 50 79 00 10 00
@ office@jaw.or.at, jaw.or.at

**Kinderbüro Steiermark
Stájerországi Gyermekiroda**
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
☎ +43 316 90 370 180
@ office@kinderbuero.at, kinderbuero.at

**Kinder- und Jugendanwaltschaft
Stájerország Gyermek és Ifjúsági
Ügyvédi Testület**
Paulustorgasse 4, 8010 Graz
☎ +43 316 877-4921
@ kinderanwalt.at

**Kindermuseum „FRida & freD”
FRida és freD Gyermekmúzeum**
Friedrichgasse 34, 8010 Graz
☎ +43 316 872-7700
@ kontakt@fridaundfred.at, fridaundfred.at

**KinderParlament Graz
Grazi Gyermekparlament**
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
☎ +43 650 833 666 3
@ info@kinderparlament.at
kinderparlament.at

**Koordinierungsstelle Steiermark Ausbil-
dung bis 18 (inkl. Übergang Schule-Beruf)
A 18 éves korig terjedő képzés Stájer-
országi Koordinációs Irodája (az iskola
és a foglalkozás/munkavégzés közötti
átmenettel együtt)**

Team Styria Werkstätten GmbH
Radetzkystraße 31, ajtó 1, földszint, 8010 Graz
☎ +43 664 80 295-6001
@ kost.steiermark@remove-this.teamstyria.at

Kulturamt/Kulturális Hivatal
Stigergasse 2, 2. emelet, 8020 Graz
☎ +43 316 872-4900
@ kulturamt@stadt.graz.at, kultur.graz.at

Energie Graz Ügyfélszolgálati Központ
Andreas-Hofer-Platz 15, 8010 Graz
Hétfő, kedd, szerda és péntek: 7.30–15.00 óra
Csütörtök: 7.30–18.00 óra
☎ +43 316 80 57 18 57
@ energiegraz.at

**Landeskrankenhaus-Universitätskli-
nik(LKH)/Tartományi Kórház – Egyetemi
Klinika (LKH)**
Auenbrugger Platz 1, 8036 Graz
☎ +43 316 385-0

**Landeskrankenhaus Graz-West
Nyugat-grazi Tartományi Kórház**
Göstinger Straße 22, 8020 Graz
☎ +43 316 5466-0

LandesLudothek – Games Library Styria
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
☎ +43 316 90 370 251
@ office@ludovico.at, ludovico.at

**Landespolizeidir. Stmk. Führerscheinan-
gelegenheiten/ Stájerországi Tartományi
Rendőrkapitányság, Jogosítvány-iroda**
Parkring 4, 8010 Graz
☎ +43 59 133 60 62 11

**Landesschulrat Steiermark
Stájerországi Tartományi Tanügyi Tanács**
Körblergasse 23, Posifach 663, 8011 Graz
☎ +43 50 24 83 45
@ lsr@lstr-stmk.gv.at, lsr-stmk.gv.at

**Landestierschutzverein/Stájerországi
Tartományi Állatvédő Egyesület**
Grabenstraße 113, 8010 Graz
☎ +43 316 68 42 12
@ tierheimgraz@aon.at
landestierschutzverein.at

**Lebenshilfen Soziale Dienste GmbH
Interest Representation of People with
Learning Disabilities**
Conrad-von-Hötzendorf-Straße 37a, 8010 Graz
☎ +43 316 71 55 06
@ office@lebenshilfe-sd.at
lebenshilfe-sd.at

Lerncafé Don Bosco
Südbahnstraße 100, 8020 Graz

Logo – JUGEND.INFO!
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
☎ +43 316 90 370 90
@ info@logo.at
logo.at

Mafalda
Arche Noah 11, 8020 Graz
☎ +43 316 33 73 00
@ office@mafalda.at
mafalda.at

**Mädchenzentrum JAM
JAM Leányközpont**
Arche Noah 9–11
☎ +43 316 33 73 00-15
@ office@mafalda.at
mafalda.at/jam

**Männerberatung Graz/Grazi tanácsadó
szolgálat férfiaknak – Férfiakkal és a Nemi
Témákkal Foglalkozó Egyesület**
Dietrichsteinplatz 15/8. emelet, 8010 Graz
☎ +43 316 83 14 14
@ beratung@maennerberatung.at
maennerberatung.at
vmg-steiermark.at

**Männerwohnheim der Stadt Graz
Graz Városának Férfi Lakóotthona**
Rankengasse 24, 8020 Graz
☎ +43 316 872-6481

**Mieterschutzverband Österreichs
Ausztriai Bérlok Érdekvédelmi Szövetsége**
Sparbersbachgasse 61, földszint, 8010 Graz
☎ +43 316 38 48 30
@ office@mieterschutz-steiermark.at
mieterschutzverband.at

**Mietervereinigung Steiermark
Stájerországi Bérlok Egyesület**
Feuerbachgasse 1, 8020 Graz
☎ +43 50 195 43 00
@ steiermark@mietervereinigung.at
mietervereinigung.at

Lakbér-támogatási Ügyosztály
Központi átvévo hely: Hétfő - Péntek: 7.00 - 15.00
óra / Földszint, Információs pont; Mietzinszu-
hangreferat (Lakbértámogatási Szakcsoport):
4. emelet; Kedden és pénteken: 8.00 - 12.00 óra
☎ +43 316 872-5423
☎ +43 316 872-5409
@ mietzinszuhaung@stadt.graz.at

**MigrantInnenbeirat der Stadt Graz
Graz Város Migránsügyi Tanácsa**
Keesgasse 6, a földszinten jobbra,
6. sz. iroda, 8010 Graz
☎ +43 316 872-2191
@ mb.graz@stadt.graz.at
graz.at/migrantinnenbeirat

**Mobilitás- und Vertriebscenter
Mobilitási és Értékesítési Központ**
Jakoministraße 1, 8010 Graz
☎ +43 316 887-4224
@ linien@holding-graz.at
mobilzentral.at
holding-graz.at

NEUSTART Steiermark
Arche Noah 8-10, 8020 Graz
☎ +43 316 82 02 34
@ office.steiermark@neustart.at
neustart.at

Next Liberty – Theater für junges Publikum
Színház az ifjú közönség számára
Kaiser-Josef-Platz 10, 8010 Graz
☎ +43 316 8000
@ nextliberty.com

NIL – Kunstraum + Café
Interkulturális ifjúsági, művészeti és
kommunikációs központ
Lazarettgasse 5, 8020 Graz
☎ +43 316 67 10 41
@ nil@mur.at, nil.mur.at

**Odilieninstitut – Institute for
Blind and Visually Impaired People**
Leonhardstraße 130, 8010 Graz
☎ +43 316 322 667 0
@ verwaltung@odilien.at
odilien.at

**ÖGB Region Graz – Osztrák
Szakszervezeti Szövetség Grazi Régió**
Karl-Morre-Straße 32, 8020 Graz
☎ +43 316 70 71
@ steiermark@oegb.at, oegb.at

OMEGA
Transzkulturális Pszichikai és Fizikai
Egészség- és Integrációs Központ;

OMEGA-Dolmetschpool
Tolmácsözpont
Albert-Schweitzer-Gasse 22, 8020 Graz
☎ +43 316 77 35 54 0
@ office@omega-graz.at, omega-graz.at

**Österreichischer Integrationsfonds
Integrationszentrum Steiermark/Osztrák
Integrációs Alap ÖIF**
Stájerországi Integrációs Központ
Reitschulgasse 19, 8010 Graz
☎ +43 316 84 17 20
@ steiermark@integrationsfonds.at
integrationsfonds.at

**ÖZIV – Österreichischer Zivil-Invalidenver-
band/Ausztriai Rokkantak Polgári Szövetsége**
Triester Straße 388-390, 8055 Graz
☎ +43 316 82 33 46
@ oezivstmk@aon.at, oeziv-steiermark.org

**PERIPHERIE – The Institute of
Practice-Oriented Gender Studies**
Schwimmschulkai 6/II, 8010 Graz
☎ +43 660 73 16 200
@ office@peripherie.ac.at, peripherie.ac.at

**Recyclingcenter “Sturzplatz” der
Holding Graz/A Holding Graz vállalat
„Sturzplatz” Újrahasznosító Központja**
Sturzgasse 16, 8020 Graz
☎ +43 316 887-7272
@ abfallwirtschaft@holding-graz.at
holding-graz.at/abfallwirtschaft

**Referat Barrierefreies Bauen der Stadt
Graz/Graz Városának Akadálymentes
Építési Szakcsoportja**
Europaplatz 20, 8011 Graz
☎ +43 316 872-3508
@ barrierefrei@stadt.graz.at, barrierefrei.graz.at

Referat für BürgerInnenbeteiligung
Állampolgári Részvételi Szakcsoport
Városháza, 1. emelet, Hauptplatz 1, 8011 Graz
☎ +43 316 872-3530
@ buergerbeteiligung@stadt.graz.at

**Referat Frauen & Gleichstellung der Stadt
Graz/Nők és Egyenjogúság Szakcsoport**
Kaiserfeldgasse 17, 1. emelet, 8011 Graz
☎ +43 316 872-4671
@ frauen.gleichstellung@stadt.graz.at
graz.at/frauen

**Referat für Veterinärangelegenheiten der
Stadt Graz/Graz Város Állatgyógyászati
Ügyek Szakcsoportja**
Lagergasse 132, 8011 Graz
☎ +43 316 872-3281
@ veterinaerreferat@stadt.graz.at

**Rosalila PantherInnen – Support and
counseling for people with homosexual
orientation**
Annenstraße 26, 8020 Graz
☎ +43 316 36 66 01
@ info@homo.at; homo.at

**SAB – Schul- und Ausbildungsberatung
Iskolai és Szakképzési Tanácsadó
Szolgálat**
Grillparzerstraße 26, 8010 Graz
☎ +43 316 68 93 10
@ sab@ausbildungsberatung.at
ausbildungsberatung.at
maturawasnun.at

**Schlichtungsstelle Wohnungsangelegen-
heiten/Egyeztető Hivatal, Lakhatási Ügyek**
Központi átvévo hely: Hétfő - Péntek: 7.00 - 15.00
óra / Földszint, Információs pont,
Schlichtungsstelle (Egyeztető Hivatal)/ 4. emelet;
Kedden és pénteken: 8.00 - 12.00 óra
☎ +43 316 872-5424
☎ +43 316 872-5409
@ schlichtungsstelle@stadt.graz.at

Schlupfhaus/Szükségzállás
Mühlgangweg 1 (a Fröhlichgasse sarka, 34-es
buszjárat, Seifenfabrik megálló), 8010 Graz
☎ +43 316 48 29 59
@ schlupfhaus@caritas-steiermark.at
caritas-steiermark.at

**Schuldnerberatung Graz
Grazi Adósságkezelési Tanácsadó**
Annenstraße 47, 8020 Graz
☎ +43 316 37 25 07
@ office@sbstmk.at
schuldenberatung.at

**Schulzahnambulatorien der
Abteilung für Bildung und Integration
Az Oktatási és Integrációs Ügyosztály
Iskolafogászati Szakrendelői**
Nibelungengasse 18,
Brucknerstr. 51,
Keesgasse 6
☎ +43 316 872-7025, -7035, -7455

**SeniorInnenreferat der Stadt Graz –
Graz város, Szakcsoport az Idősokorúakért**
Stigergasse 2, 3. emelet (D3), 8020 Graz
☎ +43 316 872-6390, -6391, -6392

**Servicestellen der Stadt Graz
Graz város szolgáltatási helyei**
Szolgáltatási hely
Andritzer Reichsstraße 38
Mo-Fr 7-13 Uhr und Mi 13-18 Uhr

Szolgáltatási hely
Bahnhofgürtel 85, 1. OG
 Mo–Fr 7–13 Uhr und Di 13–18 Uhr

Szolgáltatási hely Conrad-von-Hötzen-
dorf-Straße 104 (Ostbahnhof)
 Mo–Fr 7–13 Uhr und Do 13–18 Uhr

Szolgáltatási hely Kärntner Straße 411
 Mo–Fr 7–13 Uhr und Do 13–18 Uhr

Szolgáltatási hely Schmiedgasse 26
 Haupteingang: Portier im Amtshaus, Parterre
 Mo–Fr 7–13 Uhr und Mo 13–18 Uhr

Szolgáltatási hely
St. Peter-Hauptstraße 85
 Mo–Fr 7–13 Uhr und Di 13–18 Uhr

Szolgáltatási hely
Stiftingtalstraße 3, 1. OG
 Mo–Fr 7–13 Uhr und Mi 13–18 Uhr

Expositur Mariatroster Straße 17
 Mi 7–13 Uhr

KONTAKT
 ☎ +43 316 872-6666
 📠 +43 316 872-6689
 @ servicestelle@stadt.graz.at
 graz.at/servicestellen

SIQ! Sport | Integration | Qualifikation
 Caritas Campus, Mariengasse 24, 8020 Graz
 ☎ +43 676 880 15-345, 666
 @ m.teichmann@caritas-steiermark.at
 caritas-steiermark.at

Sozialamt der Stadt Graz
Graz Város Szociális Hivatala
 Schmiedgasse 26, 2. és 3. emelet,
 8010 Graz
 ☎ +43 316 872 6402
 @ graz.at/sozialamt

Referat für Behindertenhilfe
Fogyatékkal Élők Segélyszolgálati Szakcsoportja
 ☎ +43 316 872-6432
 @ behindertenhilfe@stadt.graz.at

Referat für Heimzuzahlung
Otthoni Térítési Díj-ráfizetési Szakcsoport
 ☎ +43 316 872-6350
 @ sozialamt@stadt.graz.at

Referat für Mindestsicherung und Sozialhilfe
Anyagi Alapellátási és Szociális Segélyezési Szakcsoport
 ☎ +43 316 872-6313, 6368
 @ mindestsicherung@stadt.graz.at

Referat für Sozialarbeit
Szociális Munka Szakcsoport
 Schmiedgasse 26, Eingang Raubergasse,
 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-6344, 6349

Szocialministeriumservice Landesstelle
Steiermark/Stájerország Tartomány Szociális (Népjóléti) Minisztériumi Szolgáltató Központja
 Babenbergerstraße 35, 8020 Graz
 ☎ +43 316 70 90
 @ bundessozialamt.gv.at

Szocialservicestelle des Landes Steiermark
Stájerország Tartomány Szociális Szolgáltató Irodája
 Hofgasse 12, 8010 Graz
 ☎ +43 316 877-5454
 +43 800 20 10 10 FORRÓ DRÓT

Szocialtelefon des Bundesministeriums für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz
A Szövetségi Munkaügyi, Szociális és Fogyasztóvédelmi Minisztérium szociális vonala
 ☎ +43 800 20 16 11

Grazi Adósságkezelési Tanácsadó
 Annenstrasse 47, 8020 Graz
 ☎ +43 316 37 25 07
 @ office@schuldnerInnenberatung.at
 schuldenberatung.at

Stadtbibliothek – Városi Könyvtár
 Kernstockgasse 28, 8020 Graz
 ☎ +43 316 872 4970
 +43 316 872 800 (Hotline)
 📠 +43 316 872 4969
 @ stadtbibliothek.zanklhof@stadt.graz.at
 stadtbibliothek.graz.at

Standesamt – Anyakönyvi Hivatal
 Joanneumring 6, 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-5152

Sportamt/Sporthivatal
 Stadion Graz-Liebenau,
 Stadionplatz 1 (földszint), 8011 Graz
 ☎ +43 316 872-7878
 @ sportamt@stadt.graz.at
 graz.at/sportamt

Startpunkt Deutsch
 Reitschulgasse 19, 8010 Graz,
 ☎ +43 43 316 8417-20
 @ steiermark@startpunktdeutsch.at
 startpunktdeutsch.at

Vakok és Gyengénlátók Stájerországi Szövetsége
 Augasse 132, 8051 Graz
 „Blindline“ forró drót: +43 800 20 20 71
 ☎ +43 316 68 22 40
 @ office@BSVst.at
 stbsv.info

Steiermärkische Gebietskrankenkasse
Stájerországi Területi Egészségbiztosítási Pénztár
 Josef-Pongratz-Platz 1, 8010 Graz
 ☎ +43 316 8035-0,
 stgkk.at

Straßenamt – Közúti Hivatal
 Bauamtsgebäude, Europaplatz 20, 4. és 5. emelet,
 8020 Graz
 ☎ +43 316 872-3601
 @ strassenamt@stadt.graz.at,
 graz.at

Parkgebührenreferat/Parkolási Díjcsoport
 Keesgasse 6, 8010 Graz
 ☎ +43 316 872-6565
 @ parkgebührenreferat@stadt.graz.at
 graz.at/parken

Steirischer Landesverband der Gehörlosenvereine im österreichischen Gehörlosenbund – A Siketek Egyesületeinek Stájerországi Tartományi Szövetsége a Siketek Ausztriai Szövetségében
 Plabutscher Straße 63, Nyugati bejárat, 8051 Graz
 ☎ +43 316 68 02 71
 @ office@stlvgv.at,
 stlvgv.at

TARA– tanácsadás, terápia és megelőzés lányok és asszonyok ellen elkövetett szexuális erőszak esetén
 Haydngasse 7, EG und 1.Stock, 8010 Graz
 ☎ +43 316 31 80 77
 @ office@taraweb.at
 taraweb.at

Tartaruga
 Ungergasse 23, 8020 Graz
 ☎ +43 50 79 00 32 00
 @ tartaruga@jaw.or.at
 jaw.or.at

Tierheim „Aktiver Tierschutz, Arche Noah“/Állatmenhely, Aktív Állatvédelem
 Neufeldweg 211, 8041 Graz
 ☎ +43 316 42 19 42 0
 @ office@archenoah.at

Tierrettung Grazer Berufsfeuerwehr
Grazi Hivatásos Tűzoltóság Állatmentő Szolgálata
 ☎ +43 316 872-5888, Notruf 122

Unfallkrankenhaus Graz (UKH)
Grazi Baleseti Kórház
 Göstinger Straße 24, 8020 Graz
 ☎ +43 316 505-0

Urania
Adult Education Center Urania Styria
 Burggasse 4/1, 8010 Graz
 ☎ +43 316 82 56 88 0
 @ urania@urania.at
 urania.at

Volkshochschule Steiermark**Stájerországi Népfőiskola**

Hans-Resel-Gasse 6, 8020 Graz

☎ +43 5 77 99-0

@ vhsstmk.at

Wirtschaftskammer Steiermark**Stájerországi Gazdasági Kamara**

Körblergasse 111-113, 8021 Graz

☎ +43 316 601-203

@ wko.at

Gründerservice/Vállalkozás-alapítási Szolgálat

☎ +43 316 601-600

@ gs@wkstmk.at, gruenderservice.at

Weichenstellwerk Graz Sprach- und Lebensschule – Nyelv- és életmód-iskola
Steyrergasse 114, 8010 Graz

☎ +43 677 61 43 92 81

WOIST**Wohnungsinformationsstelle der Stadt Graz****Graz Városának Lakásinformációs Irodája**

Schillerplatz 4, 8011 Graz

☎ +43 316 872-5450

@ wohnungsinformationsstelle@stadt.graz.at
graz.at**INFORMÁCIÓS PONT**

Schillerplatz 4, földszint, 8011 Graz

Kérelmek és dokumentumok központi átvevő helye:
Hétfő – Péntek: 7.00 – 15.00 óra,
Kulcsok kiadása: Hétfő – Péntek: 7.00 – 13.00 óra/
Az Információs Pont földszintjénJegykiadás a Lakásgazdálkodási Osztályon történő
ügyintézéshez: Kedden és pénteken 7.00–9.00 óra
között, alagsor (naponta max. 60 jegy)

☎ +43 316 872-5402 oder -5403

☎ +43 316 872

@ wohnungswesen@stadt.graz.at

**Zebra – Interkulturális tanácsadási és terápiás
központ az AST ügyfélirodával**

Granatengasse 4, 4th floor, 8020 Graz

☎ +43 316 83 56 30

@ office@zebra.or.at
ast.steiermark@zebra.or.at
zebra.or.at**Zentrum Integriert Studieren****Integrált Tanulmányi Központ**

Universitätsplatz 3, földszint, 8010 Graz

☎ +43 316 380-2225

@ barbara.levc@uni-graz.at
integriert-studieren.uni-graz.at**ZIS – Sprachheilschule****Beszédfejlesztő iskola**

Brockmanngasse 119, 8010 Graz

☎ +43 316 872-6725

+43 664 60 872-6725

@ spz.at

Mesto mojega življenja | Slowenisch

Città della mia vita | Italienisch

Die Stadt meines Lebens | Deutsch

من زندگی شهر | Dari/Farsi

Grad mog života | Bosnisch, Kroatisch, Serbisch

Orasul vietii mele | Rumänisch

Город моей жизни | Russisch

Életem városa | Ungarisch

La ville de ma vie | Französisch

Qyteti i jetës sime | Albanisch

Сан дахаран ГТала | Tschetschenisch

حياتي مدينة | Arabisch

The city of my life | Englisch

Hayatimin Sehri | Türkisch

Градът на моя живот | Bulgarisch

